

15.03.2021

Kokousaika 15.03.2021 16:00 - 17:43

Kokouspaikka Kaupungintalon terassikabinetti / sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan (etänä)	pormestari
Sinnemäki, Anni (etänä)	apulaispormestari kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Sevander, Tomi (etänä)	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Pakarinen, Pia (etänä)	apulaispormestari
Raatikainen, Mika (etänä)	
Rantala, Marcus (etänä)	
Razmyar, Nasima (etänä)	apulaispormestari esteellinen: 180 §
Rydman, Wille (etänä)	
Sazonov, Daniel (etänä)	
Vanhanen, Reetta (etänä)	
Vesikansa, Sanna (etänä)	apulaispormestari poistui 17:41, läsnä: 177 - 190 §
Yanar, Ozan (etänä)	
Kivelä, Mai (etänä)	varajäsen
Meri, Otto (etänä)	varajäsen
Said Ahmed, Suldaan (etänä)	varajäsen

Muut

Kivekäs, Otso (etänä)	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo (etänä)	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami (etänä)	kansliapäällikkö
Hyvärinen, Silja (etänä)	vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha (etänä)	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Järvenkallas, Satu (etänä)	vs. kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Laine-Hendolin, Kirsti (etänä)	vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala-

15.03.2021

Gros, Nina (etänä)
Kivelä, Liisa (etänä)
Kühn, Markus (etänä)
Rinkineva, Marja-Leena (etänä)
Rope, Jenni (etänä)
Saxholm, Tuula (etänä)
Summanen, Juha (etänä)
Peltonen, Antti (etänä)
Hopeakunnas, Maisa
Ainola, Pilvi
Vennelä, Asta
Rusama, Mikko (etänä)

johtaja
henkilöstöjohtaja
viestintäjohtaja
esteellinen: 189 §
strategiajohtaja
esteellinen: 189 §
elinkeinojohtaja
esteellinen: 189 §
kaupunginlakimies
esteellinen: 189 §
rahoitusjohtaja
hallintojohtaja
hallintopäällikkö
viestintäasiantuntija
hallintoasiantuntija
hallintoasiantuntija
digitalisaatiojohtaja
asiantuntija
saapui 16:43, poistui 16:49, läsnä:
osa 186 §:ää

Puheenjohtaja

Jan Vapaavuori
pormestari
177 - 190 §

Esittelijät

Jan Vapaavuori
pormestari
177 §
Juha Summanen
hallintojohtaja
178 - 179 §
Sami Sarvilinna
kansliapäällikkö
180 - 190 §

Pöytäkirjanpitäjä

Asta Vennelä
hallintoasiantuntija
177 - 190 §

15.03.2021

§	Asia	
177	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
178	Asia/2	V 31.3.2021 Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
179	Asia/3	V 31.3.2021, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
180	Asia/4	V 31.3.2021, Olympiastadionin perusparannushankkeen rahoitusosuuden korottaminen
181	Asia/5	V 31.3.2021 Malmin Nallenrinteen asemakaavan muuttaminen (nro 12577)
182	Asia/6	V 31.3.2021 Malmin lentoasemankortteleiden asemakaavan muuttaminen (nro 12623)
183	Asia/7	V 31.3.2021, Valtuutettu Kati Juvan aloite matkakorttien ja kaavakkeiden saattamisesta sukupuolineutraaleiksi
184	Asia/8	V 31.3.2021, Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien muuttaminen
185	Asia/9	Määrärahan myöntäminen yritysten ja yrittäjyyden vauhdittamiseen ja koronaepidemiasta palautumiseksi
186	Asia/10	Määrärahan myöntäminen kaupungin digitaalisten palvelujen uudistamiseen ja koronaepidemiasta palautumiseksi
187	Asia/11	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta arkkitehtuuripoliittiseksi ohjelmaksi
188	Asia/12	Vuoden 2024 Tall Ships Races -purjehdustapahtuman hakeminen Helsinkiin
189	Asia/13	Helsinki Business Hub Ltd Oy:n ja Helsinki Marketing Oy Ltd:n toimintojen yhdistäminen ja uuden yhtiön perustaminen sekä matkailuneuvontapalvelujen siirto kaupungille
190	Asia/14	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

15.03.2021

Asia/1

§ 177

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Anni Sinnemäen ja Daniel Sazonovin sekä varatarkastajiksi Tomi Sevanderin ja Sanna Vesikansan.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.03.2021

Asia/2

§ 178

V 31.3.2021 Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2020-012210 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- Myöntää Anne Korvelle eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta ja
- valitsee Henriikka Tikan käräjäoikeuden lautamieheksi valtuustokauden lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (Tietosuoja laki 29 §)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.03.2021

Asia/2

Kaupunginvaltuusto valitsi 21.6.2017 § 294 Anne Korven (Kok.) kärjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi. Anne Korpi pyytää 5.11.2020 eroa kärjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta.

Kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee kärjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastavaksi ajaksi. Kärjäoikeuden lautamiehestä on soveltavin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Kärjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (Tietosuojalaki 29 §)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin kärjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

15.03.2021

Asia/3

§ 179

V 31.3.2021, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2021-002398 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- toteaa, että käräjäoikeuden lautamies Heidi Manns-Haatasen luottamustoimi on päättynyt ja
- valitsee Kaisa Suhosen käräjäoikeuden lautamieheksi valtuustokauden lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 21.6.2017 § 294 Heidi Manns-Haatasen (Vihr.) käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi. Heidi Manns-Haatanen on kuollut 15.1.2021.

15.03.2021

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee käräjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Käräjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Käräjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

15.03.2021

Asia/4

§ 180

V 31.3.2021, Olympiastadionin perusparannushankkeen rahoitusosuuden korottaminen

HEL 2020-014449 T 02 05 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kaupungin rahoitusosuuden korottamisen Helsingin Olympiastadionin uudistamis- ja perusparannushankkeen rahoittamisessa 37 936 500 eurolla siten, että kaupungin rahoitusosuus hankkeen kustannuksista on aiemmin päätetyn enintään 130,5 miljoonan euron sijaan yhteensä enintään 168 436 500 euroa.

Lisäksi kaupunginvaltuusto toteaa, että tämän päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Suomen valtio osallistuu Olympiastadionin uudistamis- ja perusparannushankkeen kustannuksiin vähintään yhtä suurella osuudella.

Käsittely

Esteelliset: Nasima Razmyar
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rahoitushakemus
- 2 Liite 1 Projektinjohtourakkamallin kuvaus
- 3 Liite 2 Rahoitustarvelaskelma 28.9.2016
- 4 Liite 3 Lisärahoitustarpeen perustelut
- 5 Liite 4 Rahoituslaskelma 17.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Stadion-säätiö sr

Otteen liitteet
Esitysteksti

15.03.2021

Asia/4

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Stadion-säätiö sr on kaupungin määräysvallassa oleva säätiö, jonka tarkoituksena on urheilun ja liikuntakasvatuksen edistäminen ja tukeminen. Säätiö toteuttaa tarkoitustaan hoitamalla ja ylläpitämällä Helsingin kaupungin omistamaa Olympiastadionia, luovuttamalla sitä korvausta vastaan erilaisiin harjoitus-, kilpailu- ja muihin yleisötilaisuuksiin sekä käyttämällä sen huonetiloja.

Olympiastadion valmistui vuonna 1938 ja se on suojeltu silloisen rakennussuojelulain nojalla vuonna 2006.

Kaupunginvaltuusto päätti 28.11.2012, § 385 hyväksyä Suomen valtion kanssa solmittavan sopimuksen kaupungin ja valtion välisestä yhteistyöstä Helsingin Olympiastadionin perusrannushankkeen rahoittamisessa. Yhteistyösopimuksen mukaan osapuolet sitoutuvat rahoittamaan perusrannushankkeen hyväksyttävät ja todelliset arvonlisäverottomat kustannukset yhtä suurin osuuksin. Samalla kaupunginvaltuusto päätti myöntää Stadion-säätiölle urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista 5,9 miljoonan euron suuruisen lainan Helsingin Olympiastadionin perusrannushankkeen rahoittamiseen.

Kaupunginvaltuusto päätti 28.11.2012, § 386 myöntää urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista Stadion-säätiölle 1,5 miljoonan euron suuruisen lainan Olympiastadionin perusrannutukseen. Kaupunginvaltuuston myöntämä laina sisälsi 0,5 miljoonan euron suuruisen osuuden perusrannushankkeen suunnittelukustannusten rahoittamiseen tarkoitettua lainaa.

Kaupunginvaltuusto päätti 11.2.2015, § 47 hyväksyä Helsingin kaupungin ja Suomen valtion välisestä yhteistyöstä Helsingin Olympiastadionin perusrannushankkeen rahoittamisessa tehtyyn sopimukseen Suomen valtion kanssa solmittavan lisäyksen, jonka mukaan kaupungin rahoitusosuus perusrannushankkeen kustannuksista on yhteensä enintään 104,5 miljoonaa euroa. Samalla kaupunginvaltuusto päätti osaltaan hyväksyä Helsingin Olympiastadionin uudistamis- ja perusrannushankkeen 3.11.2014 päivätyn hankesuunnitelman.

Kaupunginvaltuusto päätti 18.1.2017, § 8 hyväksyä kaupungin rahoitusosuuden korottamisen Helsingin Olympiastadionin uudistamis- ja pe-

rusparannushankkeen rahoittamisessa 26 miljoonalla eurolla siten, että kaupungin rahoitusosuus hankkeen kustannuksista on aiemmin päätetyn enintään 104,5 miljoonan euron sijaan yhteensä enintään 130,5 miljoonaa euroa.

Valtio on tehnyt vastaavasti omalta osaltaan päätökset enintään 130,5 miljoonan euron rahoitusosuudesta.

Kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymässä vuoden 2021 talousarviossa todetaan, että kaupunki varautuu jatkossa osallistumaan Olympiastadionin peruskorjaukseen kaupunginvaltuuston 28.11.2012 hyväksymän Suomen valtion kanssa solmitun sopimuksen kaupungin ja valtion välisestä yhteistyöstä Olympiastadionin perusparannushankkeen rahoittamisesta mukaisesti.

Stadion-säätiön anomus perusparannuksen lisärahoittamiseksi

Stadion-säätiö on lähettänyt kaupungille ja valtiolle 17.12.2020 päivätyn hakemuksen Olympiastadionin perusparannus- ja uudistamishankkeen lisärahoittamiseksi ja loppuun saattamiseksi.

Hakemuksen mukaan Olympiastadionin perusparannus- ja uudistamishankkeen rakentaminen on edennyt siihen vaiheeseen, että rakennuttaja on pystynyt arvioimaan hankkeen loppukustannuksen. Hankkeen kustannusten kehittymisen perusteella 261 miljoonan euron rahoitus ei riittänyt hyväksytyin hankesuunnitelman toteuttamiseen.

Stadion-säätiö esittää, että Suomen valtio ja Helsingin kaupunki päättävät toteuttaa Olympiastadionin perusparannuksen ja uudistamisen hyväksytyin hankesuunnitelman pohjalta, mikä tarkoittaa hankesuunnitelman mukaisten 331 844 000 euron kustannusten rahoittamista yhteisesti.

Talospoliittisen ministerivaliokunnan päätös 26.11.2019 ja Helsingin kaupunginhallituksen päätös 9.12.2019 merkitsivät sitä, että sekä valtio että kaupunki tulevat Olympiastadionin perusparannus- ja uudistamishankkeen osalta pitämään hankkeen loppuun saakka kiinni niistä sopimus- ja rahoitusvelvoitteista sekä periaatteista, joista on sovittu valtion, Helsingin kaupungin ja Stadion-säätiön välillä 13.3.2013 allekirjoitetussa sopimuksessa.

Koska hanke oli 26.11.2019 kesken eikä lopullisesta kokonaiskustannuksesta ollut täyttä varmuutta, valtio ei pitänyt tuolloin mahdollisena osoittaa hankkeelle talousarviossa lisärahoitusta eikä myöskään myöntää hankkeelle lisää valtionavustusta, vaan näihin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä vasta nyt, kun hanke on valmis ja sen kokonaiskustannukset ovat tiedossa ja kun hankkeen loppuselvitys on saatu ja tarkastettu.

Valtio hyväksyi 26.11.2019 omalta osaltaan myös turvaporttien ja tornin sisäpuolen kunnostuksen toteuttamisen osana hanketta.

Helsingin kaupunginhallitus päätti puolestaan 9.12.2019 todeta, että se tulee esittämään kaupunginvaltuustolle Stadion-säätiön rahoitusosuuksien korottamista koskevan hakemuksen perusteella kaupungin rahoitusosuuden korottamista Olympiastadionin uudistamis- ja perusparannushankkeessa. Korotusta tullaan esittämään hankkeen valmistumisen jälkeen niin, että kaupungin lopullinen kustannusosuus hankkeesta on puolet sen hyväksyttävistä ja todellisista arvonlisäverottomista kustannuksista valtion osuuden ollessa loput kustannuksista.

Lisäksi Stadion-säätiö esittää Suomen valtiolle ja Helsingin kaupungille, että valmistumisen jälkeiset ns. muut hankesuunnitelmaan kuuluvat, yhdessä hyväksytyt kustannukset yhteensä 5 029 000 euroa (sisältäen: tornin sisäpuolen korjaus 216 000 euroa, turvaporttien hankinta perustustöineen 800 000 euroa, Caverion Suomi Oy:n hyvitysmaksu 513 120 euroa sekä vastaanoton jälkeiset, pakolliset muutostyöt 3 500 000 euroa) rahoitetaan 13.3.2013 valtion, Helsingin kaupungin ja Stadion-säätiön välillä allekirjoitetun sopimuksen periaatteiden mukaisesti.

Yhteensä hankkeen lopullinen kustannus on 336 873 000 euroa, jolloin lisärahoitustarve rahoittajilta on yhteensä 75 873 000 euroa. Kaupungin osuus lisärahoitustarpeesta on solmittujen sopimusten perusteella puolet eli 37 936 500 euroa ja osuus koko hankkeen rahoituksesta yhteensä 168 436 500 euroa. Valtion osuus hankkeen rahoituksesta on yhtä suuri.

Lisärahoitusanomuksen liitteessä on kuvattu uudistamis- ja perusparannushankkeen kustannusten nousun syitä. Niistä keskeisimpiä ovat olleet rakennusteknisen projektinjohtourakan tavoitehinnan muutokset.

Kaupungin rahoitusosuuden kattaminen

Kaupunginvaltuusto päätti 28.11.2012, § 385 myöntää Stadion-säätiölle urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista 5,9 miljoonan euron suuruisen lainan Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen rahoittamiseen. Lisäksi kaupungin rahoitusosuuteen hankkeessa luettiin aiemmin myönnetty 0,5 miljoonan euron rahoitus.

Kaupunginvaltuuston 11.2.2015 tekemän päätöksen perustelujen mukaan kaupungin rahoitusosuus on tarkoituksenmukaista kattaa urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista Stadion-säätiölle myönnettävällä lainalla, jonka lyhennykset alkavat vasta perusparannushankkeen valmistumisen jälkeen. Säätiölle maksetaan vuotuista laitos- ja säätiöavustusta, josta osa osoitetaan rahaston varoista myönnetyn lainan korkojen ja lyhennysten maksamiseen.

Kaupunginvaltuusto päätti 4.11.2015, § 276 myöntää Stadion-säätiölle Olympiastadionin perusparannus- ja uudistamishankkeen suunnittelu- ja rakennuttamistöihin 6,3 miljoonan euron suuruisen lainan urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista.

Lisäksi kaupunginvaltuusto on päättänyt Stadion-säätiölle hanketta varten myönnettävistä lainoista 11.4.2018, 78 (90 miljoonaa euroa) sekä 5.8.2019, § 498 (25,5 miljoonaa euroa).

Edellä mainittujen kaupunginvaltuuston lainapäätösten perusteella kaupunki on tähän mennessä myöntänyt 130,5 miljoonan euron rahoitusosuudestaan lainoina Stadion-säätiölle yhteensä 128,2 miljoonaa euroa.

Edellä mainittujen lainojen lisäksi kaupunginhallitus on päättänyt 19.12.2016 (768 500 euroa), 11.12.2017 (764 500 euroa) ja 19.11.2018 (759 000 euroa) yhteensä 2,3 miljoonan euron suuruisen sijoitusten tekemisestä Stadion-säätiön perusparannusrahastoon. Sijoitukset ovat osa kaupungin rahoitusosuutta hankkeessa.

Lisäksi kaupunki on myöntänyt Stadion-säätiölle yhteensä 70 miljoonan euron suuruisen konsernitililimiitin perusparannushankkeeseen liittyen hankkeen suunnitellun mukaisen etenemisen varmistamiseksi. Konsernitililimiitin myöntäminen ei vaikuta kaupungin rahoitusosuuteen perusparannushankkeessa.

Kaupunki on edellä mainituin tavoin kattanut kokonaan 130,5 miljoonan euron suuruisen rahoitusosuutensa perusparannushankkeesta Stadion-säätiölle urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista myönnettyinä lainoina ja säätiön perusparannusrahastoon tehdyin pääomasuorituksin. Opetus- ja kulttuuriministeriö on maksanut hankkeelle avustuksia 108 335 400 euroa. Suomen Valtion ja kaupungin välillä allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti kaupunki osoittaa väliaikaista rahoitusta valtion vuosina 2020-2027 avustuksina maksettavaa jäljellä olevaa rahoitusosuutta vastaavan 22 164 600 euron määrän. Stadion-säätiö sr haki kaupungilta 7.10.2019 päivätyllä lainahakemuksella 22 164 600 euron suuruisesta määräajasta lainarahoitusta, jonka myöntämisestä kaupunginhallitus päätti 4.11.2019.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti 2.12.2019 myöntää Stadion-säätiölle 8 miljoonan euron suuruisen lainan säätiön vastuulle kuuluvien kalusto- ja varustehankintojen väliaikaiseksi rahoittamiseksi.

Kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2019 tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä 17.6.2020, § 170 siirtää Urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 60 miljoonaa euroa.

Kaupungin korotettuun rahoitusosuuteen perustuvat tulevat Urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta myönnettävät lainat tuodaan myöhemmin erikseen päätettäväksi.

Rahoitusosuuksien korottamista koskeva sopimuslisäys

Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy sille tehdyn esityksen, valtion kanssa neuvotellaan tarvittaessa rahoitusosuuksien korottamista koskevan uuden lisäyksen tekemisestä 13.3.2013 allekirjoitettuun sopimukseen Helsingin kaupungin ja Suomen valtion välisestä yhteistyöstä Helsingin olympiastadionin perusparannushankkeen rahoittamisessa.

Jos sopimuslisäys arvioidaan molempien osapuolien toimesta edelleen tarpeelliseksi ottaen huomioon hankkeen valmistuminen, lisäyksellä sovitaan kaupungin ja valtion vastattavaksi tulevien Olympiastadionin uudistamis- ja perusparannushankkeen toteuttamiskustannusten enimmäismäärän korottamisesta kaupunginvaltuuston ja valtion päätösten mukaisesti. Muilta osin sopimuslisäyksellä ei muuteta alkuperäistä sopimusta tai siihen aiemmin tehtyä lisäystä. Vastaava lisäys tehtiin syyskuussa 2017 hankkeen aiemman lisärahoituspäätöksen perusteella.

Jos sopimuslisäys on valtion kanssa käytävien keskustelujen perusteella perusteltua tehdä, tuodaan se erikseen myöhemmin kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Kaupunginhallituksen kannanotto

Kaupunginhallitus toteaa, että Olympiastadionin uudistamis- ja perusparannushanke on ollut perusteltua toteuttaa alkuperäisen hankesuunnitelman pohjalta, jotta Olympiastadion pystyisi täyttämään parhaalla mahdollisella tavalla suuren yleisön, tapahtumajärjestäjien, suurtapahtumien, kaupunkilaisten ja vierailijoiden tarpeita. Hankesuunnitelman mukainen Olympiastadion on suunniteltu toiminnallisesti korkeatasoiseksi ja joustavaksi kokonaisuudeksi, joka vastaa tulevien vuosikymmenten tarpeita.

Suomen oloissa ainutlaatuisen mittava ja vaativa peruskorjaushanke on saatu takuuajaisia korjauksia ym. lukuun ottamatta päätökseen ja uudistettu Olympiastadion on otettu käyttöön. Kaupungin tulee tehdä valtion kanssa solmittujen sopimusten mukaisesti tarvittavat päätökset hankkeen kokonaiskustannusten rahoittamisesta puoliiksi valtion kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

15.03.2021

Asia/4

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rahoitushakemus
- 2 Liite 1 Projektinjohtourakkamallin kuvaus
- 3 Liite 2 Rahoitustarvelaskelma 28.9.2016
- 4 Liite 3 Lisärahoitustarpeen perustelut
- 5 Liite 4 Rahoituslaskelma 17.12.2020

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Stadion-säätiö sr

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

15.03.2021

Asia/5

§ 181

V 31.3.2021 Malmin Nallenrinteen asemakaavan muuttaminen (nro 12577)

HEL 2018-008267 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mika Raatikaisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12577 kartta, päivätty 4.6.2019, muutettu 10.12.2019
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12577 selostus, päivätty 4.6.2019, muutettu 10.12.2019, päivitetty Kylk:n 10.12.2019 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6964), päivätty 4.6.2019, muutettu 26.11.2019
- 4 Vuorovaikutusraportti 4.12.2018, täydennetty 26.11.2019
- 5 Osa päätöshistoriaa (Nallenrinne)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 38. kaupunginosan (Malmi, Ala-Malmi, Tattariharju, Malmin lentokenttä) puistoaluetta, puistoa, lentokenttäaluetta, erityisaluetta lumenvastaanottoa varten ja katualuetta koskevan asemakaavan muutoksen 4.6.2019 päivätyn ja 3.12.2019 muutetun piirustuksen nro 12577 mukaisena (muodostuvat uudet korttelit 38233, 38234, 38236-38238, 38241, 38255, 38257 ja 38258) ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee aluetta Malmin lentokentän alueen eteläosassa, Tattariharjuntien varrella. Kaavaratkaisu mahdollistaa asuinalueen rakentamisen lähialueineen ja puistoalueineen noin 2 800 asukkaalle. Nallenrinne on ensimmäinen osa-alue Malmin lentokentän alueen rakentamisessa. Kaavaratkaisu toteuttaa Malmin lentokenttäalueen kaavarunkotyössä asetettuja tavoitteita.

Tavoitteena on monimuotoinen ja elävä, vetovoimainen, raitiovaunuyhteyksiin tukeutuva, uusi urbaani alue. Alueen pohjoisosaan suunniteltu puisto muodostaa osan koko lentokenttä-alueesta yhdistävää puistoverkostoa. Katutasoon osoitetaan liike- ja palvelutilaa alueelle suunnitellun Ilmasillan tien ja Tattariharjuntien varteen sekä keskeiselle Nallenrinteenaukiolle.

Asuinkortteleihin sijoittuvat myös aluetta palvelevat pysäköintitalot, lähialueet sekä palvelurakennusten tontti päiväkotia varten. Alueen pinta-ala on kokonaisuudessaan n. 19,6 ha. Kaavamutoksessa uutta asuntokerrosalaa on 132 100 k-m² ja toimitila- sekä palvelukerrosalaa 10 900 k-m². Asuinrakennusten korttelialueiden keskimääräinen tehokkuusluku on $e=1,96$. Asukasmäärän lisäys on noin 2 800 asukasta.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 6964), jonka perusteella alueelle toteutetaan kokonaan uusi katuverkko palvelemaan uutta käyttötarkoitusta.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että alueen rakentaminen luo edellytykset monipuoliselle asuntotuotannolle, joka on hyvin saavutettavissa kestäville kulkumuodoilla. Eriytymis- eli segregatiokehitystä ehkäistään toteuttamalla laadukasta asumisen ympäristöä. Kaavaratkaisulla edistetään pyöräilyn baanaverkoston rakentamista. Kaava toteuttaa osaltaan Helsingin yleiskaavan tavoitetta pikaraitiotieverkostoon tukeutuvasta kaupunkirakenteesta.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategista tavoitetta pikaraitiotien tukeutuvasta kaupunkirakenteesta. Helsingin yleiskaavassa 2016 Nallenrinteen kaava-alue on merkitty pääasiassa asuntovaltaiseksi alueeksi, pieneltä osin lähikeskusta-alueeksi (C3) sekä toimitila-alueeksi, jonka vierestä kulkee pikaraitiotie. Alueen läpi on merkitty myös baanaverkon yhteys ja alueen pohjoisosan poikki kulkee viheryhteys. Tattariharjuntie on merkitty pääkaduksi. Nyt laadittu kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Malmin lentokentän alue kuuluu valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen (RKY 2009) inventointiluetteloon ja osasta RKY-alueesta kuuluu Nallenrinteen kaava-alueeseen.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi kokouksessaan 11.12.2018 4.12.2018 päivätyn Malmin lentokentän alueen kaavarungon tarkennuksen Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden osalta (suunnitteluperiaatteet) asemakaavan muutoksen pohjaksi siten, että kaavarungon tarkennuksessa huomioidaan kentän alueen erittäin tärkeiden luontoarvojen säilyttäminen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Nallenrinteen alue on nykyisin suurimmalta osalta rakentamatonta puistoaluetta, jonka kasvillisuus on raivattu ja kaadettu matalaksi lentokentän kiitotien jatkeelta. Nallenmäen ja lentokentälle vievän kadun läheisyydessä on täysikasvuista puustoa. Alueen maasto nousee itään kohti Nallenmäkeä. Alueen pohjoisosa kuuluu lentokenttäalueeseen. Alueen eteläosassa kulkee Tattariharjuntie. Tattariharjuntien varressa sijaitsee laaja asfaltoitu lumenvastaanottopaikka, jonka alueelta maasto on tasattu. Tattariharjuntien ja lentokentälle vievän kadun liittymässä sijaitsee huoltoasema. Alueen läpi kulkee Turusta Viipuriin johtaneen historiallisen Suuren Rantatien linjaus, jonka varrella on muutamia asuinrakennuksia ajalta ennen lentokenttää. Monet rakennuksista ovat huonossa kunnossa. Alueen läpi kulkee myös lentokenttää kiertävä suosittu ulkoilureitti sekä maakaasun runkoputken linjaus. Alueella sijaitsee ensimmäisen maailmansodan aikaisia linnoituslaitteita.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1964–1999. Niissä alue on merkitty lentokenttäalueeksi, puisto- ja katualueeksi sekä erityisalueeksi lumenvastaanottopaikkaa varten.

Helsingin kaupunki omistaa suurimman osan alueesta lukuun ottamatta yhtä kiinteistöä alueella, joka on yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa alustavasti noin 34 milj. euroa seuraavasti:

Esirakentaminen	12 milj. euroa
Kadut ja liikennealueet	9 milj. euroa
Puistot ja viheralueet	4 milj. euroa
Julkiset palvelurakennukset	9 milj. euroa
Yhteensä	n. 34 milj. euroa

Uutta kerrosalaa kohden kustannuksia aiheutuu noin 250 €/k-m². Raitiotien sekä alueen pohjoisosassa siirrettävän kaasuputken kustannuksia ei ole sisällytetty edellä esitettyyn kustannusarvioon.

Kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo on karkeasti arvioiden 70 milj. euroa. Alueen edulliset perustamisolosuhteet ja kaavaratkaisun pohjautuminen erillisiin pysäköintilaitoksiin mahdollistavat kohtuulliset rakentamiskustannukset. Asemakaava luo erinomaiset edellytykset monipuolisen hallinta- ja rahoitusmuotojakaumalle AM-ohjelman mukaisesti.

Kaava-alueen toteuttamisesta on siihen kuuluvan yksityisomistuksessa olevan kiinteistön omistajien kanssa tehty maankäyttösopimus ja kiinteistökaupan esisopimus, joka on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa 26.1.2021 ja allekirjoitettu 2.3.2021.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 19.6.–8.8.2019, josta ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa määrättyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 13 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat lentotoiminnan jatkamiseen alueella, asemakaavan vaikutuksiin lentämiseen sekä lentoliikenteen melun ja muiden rajoitusten huomioimiseen. Ne kohdistuivat myös asemakaavan sisältövaatimuksiin, kaava-alueen rajaukseen ja kaavoitusprosessiin sekä alueen kulttuuriympäristöön, suojeluarvoihin ja RKY-alueen huomioimiseen. Samoin muistutukset kohdistuivat alueen ekologiseen kestäväyteen ja hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen sekä alueen luonto- ja virkistysarvoihin, ja edelleen, alueen kaupunkikuvaan, rakentamiseen, rakentamisen määrään ja mittakaavaan sekä rakentamisen aikatauluun. Muistutuksissa kiinnitettiin huomiota myös alueen katu- ja aukiotilojen suunnitteluun sekä alueen nimistöön, raitiotieyhteyden suunnitteluun ja sen aikatauluun, alueen joukkoliikenteen järjestämiseen sekä kaavan vuorovaikutukseen ja osallisiin.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)/Suomen pakkauskierrätys RINKI Oy, Museovirasto, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa käytiin erillinen neuvottelu (23.8.2019).

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat alueen kulttuuriympäristöön ja suojeluarvoihin, alueen sähkö- ja vesihuollon järjestelyihin, johtosiirtoihin sekä jätehuoltoon. Niissä huomautettiin lisäksi alueen

15.03.2021

Asia/5

joukkoliikenteen järjestelyistä ja Tattariharjuntien erikoiskuljetusreitistä sekä meluntorjunnasta.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkosuunnitteluohjeet

Hyväksyessään asemakaavan muutosehdotuksen esitettäväksi kaupunginhallitukselle lautakunta hyväksyi seuraavan jatkosuunnittelua koskevan ohjeen: Lautakunta korostaa Malmin lentokentän alueen monimuotoisen biotoopin luontoarvojen selvittämistä ja säilyttämistä mahdollisuuksien mukaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12577 kartta, päivätty 4.6.2019, muutettu 10.12.2019
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12577 selostus, päivätty 4.6.2019, muutettu 10.12.2019, päivitetty Kylk:n 10.12.2019 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6964), päivätty 4.6.2019, muutettu 26.11.2019
- 4 Vuorovaikutusraportti 4.12.2018, täydennetty 26.11.2019
- 5 Osa päätöshistoriaa (Nallenrinne)

Oheismateriaali

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset_Yhdistetty_A (5)
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Malmin Nallenrinne (12577) maankäyttösopimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 26.11.2019 § 596

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.03.2021

11.06.2019 Ehdotuksen mukaan

04.06.2019 Pöydälle

11.12.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

04.12.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Valtteri Heinonen, arkkitehti, puhelin: 310 64795

valtteri.heinonen(a)hel.fi

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980

kaisa.jama(a)hel.fi

Tuomo Näränen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 20462

tuomo.naranen(a)hel.fi

Riikka Österlund, liikenneinsinööri (liikenne), puhelin: 310 37312

riikka.osterlund(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217

sakari.mentu(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 09.05.2019 § 39

HEL 2018-008267 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12577 pohjakartan kaupunginosassa 38 Malmi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12577

Kaupunginosa: 38 Malmi

Kartoituksen työnumero: 6/2019

Pohjakartta valmistunut: 6.2.2019

Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25

Korkeusjärjestelmä: N2000

15.03.2021

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 10.04.2019 § 26

HEL 2018-008267 T 10 03 03

Nimistötoimikunta on käsitellyt alueen nimistöä viimeksi 16.1.2019.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavan uuden nimen:

Rauhamäenpuisto–Rauhamäkiparken

(puisto)

Perustelu: Paikalla sijainneen Rauhamäki-nimisen tilan mukaan.

16.01.2019 Käsitelty

12.12.2018 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

§ 182

V 31.3.2021 Malmin lentoasemankortteleiden asemakaavan muuttaminen (nro 12623)

HEL 2018-008324 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12623 kartta osa 1/2, päivätty 17.3.2020, muutettu 26.1.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12623 kartta osa 2/2, päivätty 17.3.2020, muutettu 19.1.2021
- 3 Asemakaavan muutoksen nro 12623 selostus, päivätty 17.3.2020, muutettu 26.1.2021
- 4 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7033) / 19.1.2021
- 5 Vuorovaikutusraportti 4.12.2018, täydennetty 17.3.2020 ja 19.1.2021
- 6 Osa päätöshistoriaa
- 7 Havainnekuva, 19.1.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 38. kaupunginosan (Malmi, Tattariharju, Malmin lentokenttä) korttelin 38171 tonttia 23, osaa korttelin 38173 tonttia 6 sekä puisto-, lentokenttä-, suojaviher- ja katualuetta koskevan asemakaavan muutoksen (muodostuvat uudet korttelit 38263–38268) 17.3.2020 päivätyn ja 26.1.2021 muutetun piirustuksen nro 12623 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee aluetta Malmin lentokentän alueen eteläosassa, suojeltujen lentokenttärakennusten ympärillä ja Tattariharjuntien varrella. Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen lähipalveluineen ja puistoalueineen noin 2 200 asukkaalle. Kaavaratkaisu toteuttaa Malmin lentokenttäalueen kaavarungossa asetettuja tavoitteita.

Tavoitteena on rakentaa vetovoimainen, kestävä, urbaani ja toiminnoiltaan monimuotoinen, raitiovaunuyhteyksiin tukeutuva alue. Alueen historia ja ajallinen kerrostuneisuus tehdään näkyväksi uudessa kaupunkiympäristössä ja uusi rakentaminen sovitetaan paikan kulttuurihistoriallisiin arvoihin. Rakentamisen uusi kerrostuma suunnitellaan kaupunkikuvaltaan korkeatasoisena. Rakentamisessa toteutetaan kestävän rakentamisen periaatteita ja tavoitteena on tukea hiilineutraalin kaupunginosan rakentamista.

Alueelle on suunniteltu seitsemän asuinkorttelia, pelastusasema, koulu ja päiväkotit, koko lentokenttäalueelle rakennettavan puistoverkoston keskeisin viheralue, Lentoasemanpuisto sekä kaksi pienempää puistikkoa. Katutasoon osoitetaan liiketiloja Ilmasillantien ja Tattariharjuntien varteen sekä Spilvenkujan katuaukiolle. Aluetta palvelevat pysäköintitalot rakennetaan osaksi asuinkortteleita.

Uutta asuntokerrosalaa on 100 075 k-m², palveluiden kerrosalaa 11 500 k-m², toimitilarakennusten kerrosalaa 13 288 k-m² ja yhdyskuntateknisen huollon tiloja 4 000 k-m². Asuintonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e=1,57$. Asukasmäärän lisäys on noin 2 200 uutta asukasta.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7033), jonka perusteella alueelle toteutetaan kokonaan uusi katuverkko palvelemaan uutta käyttötarkoitusta.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että alueen rakentaminen luo edellytykset monipuoliselle asuntotuotannolle sekä palveluille, jotka ovat hyvin saavutettavissa kestävillä kulkumuodoilla. Myös eriytymis- eli segregaatiokehitystä ehkäistään toteuttamalla laadukasta asumisen ympäristöä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategista tavoitetta pikaraitiotien tukeutuvasta kaupunkirakenteesta. Helsingin yleiskaavassa 2016

kaava-alue on merkitty asuntovaltaiseksi alueeksi sekä virkistys- ja viheralueeksi. Lisäksi alueella on merkintä lähikeskusta C3. Alueen läpi on osoitettu pikaraitiotie. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 11.12.2018 kokouksessaan 4.12.2018 päivätyn Malmin lentokentän alueen kaavarungon tarkennuksen Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden osalta (suunnitteluperiaatteet) asemakaavan muutoksen pohjaksi siten, että kaavarungon tarkennuksessa huomioidaan kentän alueen erittäin tärkeiden luontoarvojen säilyttäminen.

Kaava-alue sijaitsee pääosin valtakunnallisesti merkittävällä rakennetulla kulttuuriympäristöalueella (RKY2009/ Malmin lentoasema). Malmin lentoasema on myös valittu kansainvälisen DOCOMOMO-järjestön hyväksymään valikoimaan suomalaisen modernismin merkkiteoksia 1920-luvun lopulta 1970-luvulle. Arvokkaimmat rakennukset, lentoaseman terminaalirakennus ja hangaari on suojeltu Malmin lentoaseman rakennukset -nimisessä asemakaavassa nro 12450, joka on tullut lainvoimaiseksi vuonna 2019.

Kaava-alueella sijaitsee myös ensimmäisen maailmansodan linnoituslaitteita, jotka on osoitettu kaavassa ja jotka ovat muinaismuistolailia (295/1963) rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Lentoasemankortteleiden kaava-alue kuuluu miltei kokonaisuudessaan Malmin lentokenttäalueeseen, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Alueelle sijoittuu eteläinen osa lentokenttää, kiitoteitä sekä lentokentän toimintaan liittyviä rakennuksia ja rakenteita, kolme parakkia saksalaisten 1940-luvulla rakennuttamasta parakkikylästä, paloasema, matalia toimitila- ja asuinrakennuksia apurakennuksineen, palomiesten harjoitushyppytorni, tenniskenttä ja pieni jääkaukalo. Alueen eteläosassa on ensimmäisen maailmansodan aikaisia maalinnoitteita, vanhan Porvoontien tierauhan sekä Turusta Viipuriin johtaneen historiallisen Suuren Rantatien linjaus. Alueen läpi kulkee myös lentokenttää kiertävä suosittu ulkoilureitti sekä maakaasun runkoputken linjaus. Kasvillisuus terminaalien ja hangaarien eteläpuolella on melko runsasta ja puusto täysikasvuista. Alueen korkeuserot ovat maltillisia.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1964–2009. Asemakaavojen mukaan alue on lentokenttäaluetta, puistoaluetta, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta ja katualuetta.

Helsingin kaupunki omistaa alueen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

Esi- ja pohjarakentaminen	15 milj. euroa
Kadut ja liikennealueet	6 milj. euroa
Puistot, liikunta- ja viheralueet	20 milj. euroa
Julkiset rakennukset	40–45 milj. euroa
Yhteensä	n. 80–86 milj. euroa

Kaupungille kohdistuu asemakaavamuutoksen myötä tonttituloja. Rakennusoikeuden arvoksi on alustavasti arvioitu noin 50–55 miljoonaa euroa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 7.4.–6.5.2020, josta ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 24 muistutusta, joista 14 sisälsi vaatimuksen nähtävilläoloajan siirtämisestä koronapandemian aiheuttaman poikkeusajan jälkeiseen aikaan. Nämä huomautukset kohdistuivat poikkeusaikaan ajoittuneeseen nähtävilläoloon, vuorovaikutukseen, mielipiteiden huomioon ottamiseen ja suunnitelman esittelymateriaaliin. Näihin huomautuksiin on vuorovaikutusraportissa s. 60-62 annettu vastaus, josta ilmenee kaavoitusprosessin pitkä ajanjakso ja ne moninaiset tavat, joilla vuorovaikutusta on toteutettu. Huomautukset kohdistuivat lisäksi ympäristövaikutusten arviointiin, kaavaproessin kulkuun, rakentamisen mitoittamiseen ja sen kaupunkikuvallisiin ja maisemallisiin vaikutuksiin, RKY-alueen huomioon ottamiseen, siviili-ilmailuun kohdistuviin vaikutuksiin, suojeluesitysten huomioon ottamiseen, suunnittelukilpailuihin, maaperään ja luontoarvoihin.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja seuraavilta tahoilta:

Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), Museovirasto, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) kaupunginmuseo, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes sekä Gasgrid Finland Oy. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat vesihuoltoon, sähkönjakeluun, joukkoliikenteeseen, RKY-alueen arvoihin, kaava-alueiden kokoon Malmin entisellä lentokentällä, MRL:n 45 §:n sisältövaatimukseen, liikennejärjestelmään ja maantieverkostoon kohdistuvaan vaikutustenarviointiin, meluntorjuntaan, ilmanlaadun selvittämi-

seen, liito-oravayhteyksiin, hulevesien hallintaa ja pohjavesialuetta koskeviin määräyksiin sekä siirrettävään kaasuputkeen.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Käsittely lautakunnassa ja jatkotoimenpiteet

Kaupunginhallitus toteaa, että kaavaehdotuksen lautakuntakäsittelyn yhteydessä toimitettiin äänestys ehdotuksen palauttamisesta valmisteluun. Palautusesityksen perusteet olivat seuraavat: Lentoasemankortteleiden (Malmin lentokentän alue) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12623) palautetaan valmisteluun siten, että uudessa valmistelussa huomioidaan liito-oravan kohdalta tarkentuneiden luontoselvitysten tulokset tarvittavine lupamenettelyineen. Äänestyksessä annettiin Jaa-ääniä 10 (esittelijän esitys) ja Ei-ääniä 3 (palautusesitys). Palautusesityksen tekijä jätti asiassa eriävän mielipiteen.

Kaupunkiympäristön toimialalta 16.2.2021 saadun selvityksen perusteella kaupunginhallitus toteaa seuraavaa:

Alueella kaavan valmistelun aikana laadituissa luontoselvityksissä ei ole havaittu luonnonsuojelulain (1096/1996) 49 §:n 1 momentin perusteella suojeltuja liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Kaava-alueen läheisyydestä on kuitenkin aiemman kaavoituksen yhteydessä tehty liito-oravahavainnot. Kielto hävittää ja heikentää liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja on voimassa suoraan lain nojalla ja se tulee sovellettavaksi myönnettäessä alueelle rakennus- tai muita lupia.

Liito-orava on EU:n luontodirektiivin (92/43 EY) ja luonnonsuojelulain (LSL 39§ ja 49§) nojalla rauhoitettu ja suojeltu laji. Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen, eli käytännössä pesäpuiden ja niitä ympäröivien puiden sekä tarpeellisten kulkuyhteyksien, hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain nojalla. Liito-oravan suojelu perustuu laintasoiseen sääntelyyn, eikä asemakaavalla voida poiketa lajin suojelusta.

Liito-oravan elinpiirit muuttuvat vuosittain ja laji leviää uusille alueille, minkä vuoksi Malmin lentoaseman alueen kaavarungon alueella on katsottu tarkoituksenmukaiseksi selvittää liito-oravan potentiaalisia liikkumismahdollisuuksia jo ennakolta. Lajin suotuisan suojelutason säilyttämiseksi alueelta tulee olla latvusyhteys ja liito-oravalle soveltuva liikkumisyhteys laajemmille viheralueille. Lentoasemankortteleiden asemakaava-alueen ympäristössä säilytettävät ja kehitettävät yhteydet sijoittuvat liito-oravan verkostosuunnitelman (Helsingin liito-oravaverkosto 2019. Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön julkaisuja 2020:2) mukaisesti pohjois-eteläsuunnassa Nallenrinteen kaava-alueen itäpuolitse Tattariharjuntien yli ja edelleen Malmin hautausmaan suuntaan sekä Sepänmäen pohjoispuolella kohti Longinojan laaksoa. Malmin lentokentän alueen pohjoispuolelta kehitettävät yhteydet johtavat Lahdenväylän yli Kivikon viheralueelle. Lentoasemankortteleiden asemakaava-alue ei ole verkostosuunnitelmassa esitetyn laaja-alaisen tarkastelun kannalta merkittävä liito-oravan liikkumisreitti, sillä alue rajautuu avoimeen lentokenttäalueeseen sekä Tattariharjun ja Hyttitien teollisuusalueisiin, joiden läpi liito-oravat eivät pääse liikkumaan.

Kaupunki tarkastelee liito-oravan levinneisyyttä vuosittain ja ottaa myös huomioon muiden tahojen tekemät havainnot. Liito-oravien esiintymistä selvitetään vuosittain Malmin entisen lentokentän ympäristössä. Aikaisempia havaintoja on kuvattu raporteissa vuosilta 2016, 2018, 2019 ja 2020. Inventoinnit laaditaan maaliskuussa pesintäaikaan. Luonnonsuojelulain tarkoittamalla lisääntymispaikalla liito-orava saa poikasia. Levähdyspaikassa liito-orava viettää päivänsä. Lisääntymis- ja levähdyspaikka käsittää pesäpuut ja niiden lähellä kasvavat suoja- ja ravintoa tarjoavat puut.

Lentoasemankortteleiden alueella selvitetään jatkosuunnittelun yhteydessä liito-oravan levinneisyyden ajantasainen tilanne. Selvitysten perusteella määritellään jatkotoimenpiteet lajin riittävän suojelutason säilyttämiseksi. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista neuvotellaan ympäristöviranomaisten kanssa. Mikäli uusia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja löytyisi kaava-alueelta, voidaan liito-oravan suojelusta hakea poikkeamista. Suojelusta on mahdollista poiketa vain alueellisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) luvalla (LSL 49 §), mikäli muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole ja poikkeus ei haittaa

15.03.2021

Asia/6

lajin kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä, ja on olemassa erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottava syy.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12623 kartta osa 1/2, päivätty 17.3.2020, muutettu 26.1.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12623 kartta osa 2/2, päivätty 17.3.2020, muutettu 19.1.2021
- 3 Asemakaavan muutoksen nro 12623 selostus, päivätty 17.3.2020, muutettu 26.1.2021
- 4 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7033) / 19.1.2021
- 5 Vuorovaikutusraportti 4.12.2018, täydennetty 17.3.2020 ja 19.1.2021
- 6 Osa päätöshistoriaa
- 7 Havainnekuva, 19.1.2021

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset
- 4 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Gasgrid Finland Oy
Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-,

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti

liikenne- ja ympäristö-
keskus

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Turvallisuus- ja kemi-
kaalivirasto (Tukes),
Helsinki

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Kaupunginmuseo

Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 26.01.2021 § 27

HEL 2018-008324 T 10 03 03

Hankenumero 4844_10, 4844_13

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 17.3.2020 päivätyn ja 26.1.2021 muutetun asemakaavan muuto-
sehdotuksen nro 12623 hyväksymistä. Asemakaavan muutos kos-
kee 38. kaupunginosan (Malmi, Tattariharju, Malmin lentokenttä)
korttelin 38171 tonttia 23, osaa korttelin 38173 tonttia 6 sekä puis-
to-, lentokenttä-, suojaviher- ja katualuetta (muodostuvat uudet kort-
telit 38263–38268).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausun-
toihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat
luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työ-

pajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksente-
teko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

26.01.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Salla Hoppu, tiimipäällikkö Kaisa Jama ja ympäristötarkastaja Tuomas Lahti. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:

Atte Kaleva: Lentoasemankortteleiden (Malmin lentokentän alue) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12623) palautetaan valmisteluun siten, että uudessa valmistelussa huomioidaan liito-oravan kohdalta tarkentuneiden luontoselvitysten tulokset tarvittavine lupamenettelyineen.

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Asian käsittelyn palauttamisesta äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Lentoasemankortteleiden (Malmin lentokentän alue) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12623) palautetaan valmisteluun siten, että uudessa valmistelussa huomioidaan liito-oravan kohdalta tarkentuneiden luontoselvitysten tulokset tarvittavine lupamenettelyineen.

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Noora Laak, Jape Lovén, Amanda Pasanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Mikko Särelä, Satu Susanna Vartiainen

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 10-3.

Atte Kaleva jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

15.03.2021

Atte Kaleva: Liito-orava on direktiivilaji, joka pitää ottaa kaavoituksessa huomioon luonnonsuojelulain 49 §:n lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämis- ja heikentämiskiellon lisäksi asemakaavan sisältövaatimusten kautta, luontoarvojen kuvaajana. MRL 54.2 § todetaan: "Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää." Ja koska kaavan selvityksissä ajantasaisia tietoja ei ole otettu huomioon, tulee käyttöön myös MRL 9 §.

KAER Oy:n Malmin lentokenttäalueella tekemien uusien liito-oravaselvitysten perusteella voidaan pitää todennäköisenä, että Lentotasemankortteleiden alueella sijaitsee liito-oravien levähdys- ja pesäpaikkoja. Kaavan eteneminen vaatii näin ollen sitä, että kaupunki saa ELY-keskukselta poikkeusluvan. Koska poikkeuslupaa ei ole, on perusteltu syy epäillä, että kaava on lainvastainen.

Kannattajat: Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen

19.01.2021 Pöydälle

31.03.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

17.03.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Salla Hoppu, arkkitehti, puhelin: 310 37240

salla.hoppu(a)hel.fi

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980

kaisa.jama(a)hel.fi

Kari Tenkanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37132

kari.tenkanen(a)hel.fi

Kaarina Laakso, tiimipäällikkö (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217

sakari.mentu(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 04.02.2020 § 7

HEL 2018-008324 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12623 pohjakartan kaupunginosassa 38 Malmi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12623
Kaupunginosa: 38 Malmi
Kartoituksen työnumero: 22/2019
Pohjakartta valmistunut: 14.6.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 14.08.2019 § 57

HEL 2018-008324 T 10 03 03

Arkkitehti Salla Hoppu esitteli.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Brommankatu–Brommagatan

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (Malmin lentoaseman lentoreitit). Bromma on lentoasema Tukholmassa, Ruotsissa. Malmilta lennettiin sinne säännöllisesti kaupallisia lentoja vuodesta 1936 alkaen.

15.03.2021

Hyppytorninpuisto–Hopptornsparken

(puisto): Paikalla sijaitsevan hyppytornin tai harjoitustornin mukaan, joka on otettu käyttöön vuonna 1994.

Kastrupinkatu–Kastrupgatan

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (Malmin lentoaseman lentoreitit). Kastrup on lentoasema Kööpenhaminassa, Tanskassa. Malmilta lennettiin sinne säännöllisesti kaupallisia lentoja vuodesta 1948 alkaen.

Lentoreitinpuisto–Flygruttsparken

(puisto)

Perustelu: Ryhmänimi (Malmin lentoaseman lentoreitit).

Malmin lentoaseman katu–Malms flygplats gata

(katu)

Perustelu: Liitynnäinen, Malmin lentoaseman mukaan.

Pulkovonkuja–Pulkovogränden

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (Malmin lentoaseman lentoreitit). Pulkovo (aik. Šosseinaja) on lentoasema Pietarissa Venäjällä. Malmilta lennettiin sinne säännöllisesti kaupallisia lentoja vuodesta 1948 alkaen.

Spilvenkuja–Spilvegränden

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (Malmin lentoaseman lentoreitit). Spilve on lentoasema Riiassa, Latviassa. Malmilta lennettiin sinne säännöllisesti kaupallisia lentoja vuodesta 1937 alkaen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.03.2021

Asia/6

Tempelhofinkatu–Tempelhofsgatan

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (Malmin lentoaseman lentoreitit). Tempelhof on lentoasema Berliinissä, Saksassa. Malmilta lennettiin sinne säännöllisesti kaupallisia lentoja vuodesta 1937 alkaen.

Lentoreittien historiaa selvitettäessä käytettyjä lähteitä:

<http://www.timetableimages.com/ttimages/complete/complete.htm>

Wikipedia (suom., ruots., engl.)

John Wegg 1983: Finnair–The Art of Flying since 1923. Finnair.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
[johanna.lehtonen\(a\)hel.fi](mailto:johanna.lehtonen(a)hel.fi)

15.03.2021

Asia/7

§ 183

V 31.3.2021, Valtuutettu Kati Juvan aloite matkakorttien ja kaavakkeiden saattamisesta sukupuolineutraaleiksi

HEL 2020-001114 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausunto, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, 17.2.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kati Juva ja 23 muuta valtuutettua esittivät valtuustoaloitteessaan (19.1.2020), että kaupunki ryhtyisi toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, ettei sukupuolta tarvitsisi kirjata matkakortteihin ja lisäksi, että kaikissa kaupungin käyttämissä kaavakkeissa ja kyselyissä annettaisiin vastaajalle mahdollisuus valita sukupuolineutraali vaihtoehto aina, kun se on juridisesti mahdollista.

Tasa-arvotoimikunnalta ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä (HSL) pyydettiin aloitteen johdosta lausunnot. Asiaa selvitettiin lisäksi kaupunginkanslian oikeuspalveluiden sekä nykyisen kaupunkitietoyksikön kanssa.

Kaupunginvaltuusto päätti 9.9.2020 (§ 200) palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaupunki aloittaa valmistelun sukupuolittiedon poistamiseksi HSL:n matkakorteista ja laatii kaupunkitasoisen linjauksen sukupuolivaihtoehtojen "muu" ja "en halua määritellä" lisäämiseksi kaikkien verkko- ja muiden kyselyiden taustatietoihin.

Tutkimukset ja kyselyt

Asian ollessa edellisen kerran kaupunginhallituksen käsittelyssä 24.8.2020 perusteluissa todettiin tehtyihin selvityksiin viitaten, että väestörekisterissä ei ole nykyisin mahdollisuutta kirjata sukupuoleksi muuta kuin mies tai nainen. Tästä johtuen käytännössä kaikissa väestöä koskevilla virallisilla tilastoilla joudutaan toistaiseksi käyttämään perinteistä mies/nainen –luokittelua.

Virallinen tilastojärjestelmä nojaa sukupuoliluokittelussa vahvasti väestörekisteritietoon. Tämän muuttaminen edellyttäisi väestörekisteriä koskevan lainsäädännön muuttamista sekä tähän liittyen väestörekisteritietojen kirjaamiskäytäntöjen muuttamista, eikä asia ole kaupungin toimivallassa. Sen sijaan kyselypohjaisessa tiedonkeruussa mies/nainen -luokittelusta on mahdollista poiketa.

Kaupunginkanslian kaupunkitietoyksikön toteuttamissa asukaskyselyissä on nykyään vakiintuneesti mukana sukupuolittiedolle neutraali vaihtoehto.

Kolmen vastauskohdan vaihtoehdossa vastaajalle annetaan vaihtoehdot "mies", "nainen" ja "muu/en halua vastata". Neljän vastauskohdan kysymyksessä annetaan vaihtoehdot "mies", "nainen", "muu" sekä "en halua vastata".

Kaupungin toimialojen lukuisissa palveluissa on käytössä painettuja lomakkeita, joissa usein kysytään vastaajista taustatietoja. Lomakkeiden suuren lukumäärän takia ei ole tarkoituksenmukaista kerätä tietoa, missä määrin niissä on annettu riittävästi vaihtoehtoja sukupuoli-identiteetin merkitsemiseen. Tarkoituksena on, että kaupunginkanslian hallintojohtaja, jolla hallintosäännön 12 luvun 2 §:n mukaan on oikeus antaa hallintoa, päätösvalmistelua ja asianhallintaa koskevia menettelyohjeita, ohjeistaa toimialat ja liikelaitokset laatimaan jatkossa kaupungin tuottamat lomakkeet sellaisiksi, joissa sukupuolen kirjaamiseen on käytössä vähintään vaihtoehdot "mies", "nainen" ja "muu/en halua vastata".

Verkkokyselyt

Kaupunginkanslia on valmistelemassa kyselyjärjestelmän hankintaa kilpailutuksen kautta koko kaupungin käyttöön. Vaatimusmäärittelyssä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

15.03.2021

otetaan huomioon valtuustoaloitteessa mainittu neljän sukupuolivaihtoehdon tarjoaminen kyselyiden taustatietojen keräämisessä. Toiminto voidaan toteuttaa eri tavoin. Kyselyitä laativille kaupungin työntekijöille voidaan tarjota kyselyjärjestelmässä omia mallipohjia, joissa on valmiina taustakysely vaihtoehtoinen aloitteen mukaisesti.

Järjestelmään sisällytetään kaupunkitasoisia ohjeistuksia, jolloin valmistelijoilla on käytössään toimintalinjaukset kyselyitä laatiessaan. Kilpailutus toteutetaan kevään 2021 aikana, ja valittua järjestelmää on tarkoitus käyttää koko kaupungissa erityyppisten kuntalaiskyselyiden, ilmoittautumisten ja asiakaspalautteen keräämisessä.

Koska kaupungilla on oman järjestelmäratkaisun lisäksi käytössä muita verkkopalveluita, joissa voidaan kysyä taustatietoja, valmistellaan kaupunkitasoinen ohje siitä, kuinka kysymykset sukupuolesta tulee aina toteuttaa, mikäli vastaajan sukupuolta kysytään. Tällaisia palveluita ovat esimerkiksi karttapohjaiset kyselyt sekä eräät yhteiskehittämiseen ja ideointiin käytetyt valmiit alustat. Joissakin palveluissa kuten osallistuvassa budjetoinnissa ei kysytä henkilön taustatietoja erikseen, vaan vahvassa tunnistamisessa käytetty suomi.fi -palvelu hakee henkilön tiedot väestörekisteristä, joka tällä hetkellä tunnistaa vain kaksi sukupuolta.

Linjaavan ohjeen levityksessä kyselyiden laatijoille hyödynnetään kaupungin sisäisiä viestintäkanavia ja asiantuntijaverkostoja.

HSL:n matkakortit

Helsingin kaupunginvaltuuston tahtotila julkisessa liikenteessä käytettävän matkakortin muuttamisesta tietosisällöltään sukupuolineutraaliksi on ollut lippujärjestelmästä vastaavan HSL:n tiedossa. HSL vastaa julkisen paikallisliikenteen lippujärjestelmän suunnittelusta ja toteutuksesta.

Kaupunginvaltuuston palautuspäätöksen johdosta pyydettyssä uudessa lausunnossaan HSL toteaa 17.2.2021 seuraavaa:

"HSL tukee matkalippujen tarkastustoiminnalla lippujen sääntöjenmukaista käyttöä ja turvaa siten lipputulojen kertymisen. Lipputuloilla varmistetaan joukkoliikenteen palvelutason ja jäsenkuntien joukkoliikennesubvention pysyminen suunnitellulla tasolla. Vallitsevassa taloustilanteessa lipputulojen turvaaminen on aiempaakin kriittisempää.

Henkilökohtainen matkakortti sisältää tiedon omistajansa henkilötunnuksesta. Sukupuolitietoa ei ole kirjattuna matkakorteissa eikä matkakortin taustajärjestelmässä. Matkakortin tarkastustilanteessa ensiarvio siitä, onko kortti omistajansa hallussa, tehdään kuitenkin tarkastuslait-

teen henkilötunnuksesta päättelemän ikä- ja sukupuolitiedon perusteella. Tarkastusresurssien ollessa rajalliset, nopean ja mahdollisimman kattavan ensiarvion tekeminen on tärkeää lipputulojen turvaamiseksi. Sukupuolten moninaisuuden kohtaaminen on tarkastustyössä päivitäistä ja osa matkalipuntarkastajan ammattitaitoa. Tarkastajia on koulutettu mm. Setan toimesta ja sukupuolten moninaisuuden huomioimisen taitoihin kiinnitetään matkalipuntarkastajien koulutuksessa jatkossakin erityistä huomiota.

HSL:ssä on parhaillaan käynnissä lippu- ja maksujärjestelmän uudistustyö. Tulevaisuuden tunniste- ja tilipohjaisessa palvelussa matkustusoikeus ja asiakkaan tiedot löytyvät taustajärjestelmästä, eivät enää tunnisteena toimivalta kortilta, puhelimesta tai muusta mahdollisesta tunnisteesta. HSL suunnittelee tunnistepohjaisen palvelun suunnittelu-työn yhteydessä myös matkalipuntarkastustilanteissa – ensiarvioinnissa ja asiakkaan yksilöinnissä – tarvittavat tiedot ja huomioi valtuustoa-loitteen osana työtä. Valmistelemme uuteen tilipohjaiseen taustaan sukupuolitietoa jaottelulla: nainen, mies, muu, en halua vastata. Tunnisteta- ja tilipohjainen palvelu- ja järjestelmäkokonaisuus tulee käyttöön vaiheittain 2020-luvun aikana.

Lipputulojen turvaamiseksi ja kustannustehokkaan tarkastustoiminnan toteuttamiseksi matkalipuntarkastajien on jatkossakin kyettävä tekemään mahdollisimman kattava ensiarvio, jolla pyritään tunnistamaan mahdollisia henkilökohtaisten lippujen väärinkäytöstilanteita."

Toimivalta

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausunto, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, 17.2.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 09.09.2020 § 200

HEL 2020-001114 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

09.09.2020 Palautettiin

Valtuutettu Katju Aro ehdotti valtuutettu Eva Biaudet'n kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaupunki aloittaa valmistelun sukupuolittiedon poistamiseksi HSL:n matkakorteista ja laatii kaupunkitasoisen linjauksen sukupuolivaihtoehtojen "muu" ja "en halua määritellä" lisäämiseksi kaikkien verkko- ja muiden kyselyiden taustatietoihin.

5 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Palautetaan valmisteluun siten, että kaupunki aloittaa valmistelun sukupuolittiedon poistamiseksi HSL:n matkakorteista ja laatii kaupunkitasoisen linjauksen sukupuolivaihtoehtojen "muu" ja "en halua määritellä" lisäämiseksi kaikkien verkko- ja muiden kyselyiden taustatietoihin.

Jaa-äännet: 23

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Sampo Terho, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaa-vuori, Paavo Väyrynen

Ei-äännet: 38

Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Jaana Pelkonen, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed,

Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 24

Jussi Chydenius, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Seija Muurinen, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinemäki, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 24.08.2020 § 457

HEL 2020-001114 T 00 00 03

Eesitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Kati Juvan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

15.03.2021

Asia/8

§ 184

V 31.3.2021, Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien muuttaminen

HEL 2021-002358 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää muuttaa luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia seuraavasti:

Luottamustoimeen liittyvien matkakustannusten korvaaminen

Luvun kolmannen kappaleen viimeiseksi lauseeksi lisätään:

Kaupunginvaltuutetuilla ja varavaltuutetuilla on oikeus saada HSL:n kaupunkipyöräkausi käyttöönsä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Luottamustoimeen liittyvien matkakustannusten korvaaminen

Kaupunginvaltuutetuille ja varavaltuutetuille esitetään lisättäväksi oikeus saada HSL:n kaupunkipyöräkausi toistaiseksi käyttöönsä. Etu on kaupungin liikkumisohjelman mukainen. Sillä halutaan tuoda fyysinen aktiivisuus luonnolliseksi osaksi ihmisten jokapäiväistä elämää. Etu on henkilökohtainen ja veronalainen. Kaupunkipyörää voi käyttää luottamustehtävien hoitoa varten sekä vapaa-ajalla.

15.03.2021

Toimivalta

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista. Hallintosäännön 31 luvussa määrätään kuntalain edellyttämistä luottamushenkilöille maksettavista taloudellisista etuuksista ja korvauksista. Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto päättää perusteiden lisäksi myös palkkioista ja korvausten suuruudesta ja rajoituksista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Toimialat, liikelaitokset ja virastot

§ 185

Määrärahan myöntäminen yritysten ja yrittäjyyden vauhdittamiseen ja koronaepidemiasta palautumiseksi

HEL 2021-002537 T 00 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli elinkeinojohtaja Marja-Leena Rinkineva.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mai Kivelän ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kimmo Heinonen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 25365
kimmo.o.heinonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää kaupunginkanslian elinkeino-osaston käytettäväksi 9,7 milj. euron erillismäärärahan elinkeinopoliittisille erillishankkeille koronaepidemiasta palautumiseen sekä yritysten ja yrittäjyyden vauhdittamiseen.

Hankekokonaisuus koostuu seuraavista hankkeista:

1. Esihautomo- ja hautomotoiminnan kehittäminen korkeakoulujen kanssa, rahoitusosuus 6 miljoonaa euroa.

2. Helsingin kaupungin ja yritysten yhteistyö innovaatiotoiminnassa ja uuden liiketoiminnan synnyttämisessä, rahoitusosuus 3,7 miljoonaa euroa (josta A. Helsingin kiertotalouden klusteriohjelma, 3,1 miljoonaa euroa ja B. Helsingin kaupungin ja suurten yritysten välisen yhteistyön tiivistäminen kestävien ja älykkäiden ratkaisujen sekä niihin perustuvan uuden liiketoiminnan kehittämiseksi, 600 000 euroa.)

Hankkeet toteutetaan vuosina 2021-2024.

Erillismääräraha myönnetään talousarviokohdasta 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat (projektinumero 1040201075).

Esittelijän perustelut

Taustaa

Koronaepidemiasta palautuminen ja kaupungin palvelujen uudistaminen vastaamaan toimintaympäristön muutoksia edellyttää kaupungilta erityispanostuksia digitalisaatioon, yrittäjyyteen ja työllisyyteen. Kaupunginhallituksen käyttövaroihin on varattu 10 miljoonaa euroa elinkeinopoliittisiin toimenpiteisiin. Elinkeinopoliittiset toimenpiteet kohdennetaan erityisesti alueen esihautomo- ja hautomotoiminnan kehittämiseen yhteistyössä korkeakoulujen kanssa sekä kiertotalouden liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämiseen ja alan osaamiskeskittymän vahvistamiseen. Tässä esiteltävät hankkeet on valmisteltu yhteistyössä kaupungin toimialojen, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimijoiden (TKI-toimijat) sekä yksityistä sektoria edustavien toimijoiden kanssa.

Toteutettavat hankkeet

1. Esihautomo- ja hautomotoiminnan kehittäminen korkeakoulujen kanssa ("Kampusinkubaattorit") (projektinumero 104020107501)

Hankkeen tausta

Helsingin tehtävänä on toimia alustana uudelle ja kasvavalle liiketoiminnalle. Korkeakouluilla ja kampuksilla on keskeinen rooli ja potentiaali erityisesti alkuvaiheen opiskelija- ja T&K&I-lähtöisen yritystoiminnan, sekä osaamisen, kaupallistamisen ja yrittäjyyskulttuurin kehittämisessä. Helsingin kaupunki haluaa vahvistaa korkeakoulukampuksia kansainvälisesti vahvoina innovaatio-, tutkimus- ja yritystoiminnan keskittyminä. Hanke tuottaa yhdessä korkeakoulujen kanssa kampuksille Helsingissä uusia esihautomoita ja hautomoita sekä vahvistaa jo toimivia hautomokonsepteja, palvelumalleja ja -polkuja yritysten ja yrittäjyyden vauhdittamiseen liittyen.

Hankkeen tavoitteet

Helsingin kaupunki ottaa markkinapuutteen takia vahvan roolin esihautomo- ja hautomotoiminnan käynnistäjänä. Hankkeen tavoitteena on:

- Lisätä alkuvaiheen yritysten määrää, sekä tukea niiden kasvumahdollisuuksia ja kehitystä rahoituskelpoisiksi; tavoitteena synnyttää vähintään 100 uutta yritystä vuodessa

- Lisätä TKI-lähtöistä yritystoimintaa sekä vahvistaa kampuksien kehittymistä innovaatio- ja yritystoiminnan keskittymiksi
- Lisätä Helsingin houkuttelevuutta kansainvälisille yrityksille ja osaajille
- Edistää ekosysteemitoimijoiden (mm. yliopistot, osaamiskeskittymät ja yritykset) yhteistyötä kaupungin kanssa ja vahvistaa kaupungin roolia kehittäjä- ja innovaatiokumppanina.

Hankkeelle luodaan tarkempi vaikutusten seuranta- ja arviointimalli, pohjautuen esim. UBI Global world rankings of business incubators and accelerators-viitekehykseen.

Hankkeessa toteutettavat toimenpiteet

Olemassa olevan yritystoiminnan vauhdittamiseen liittyvien palveluiden tarjonta ja korkeakoulujen toimintaedellytykset vaihtelevat suuresti, ja tarpeet korkeakouluissa ovat hyvin erilaisia. Kampuksille ei rakenneta "one size fits all" mallia, vaan toimintaa kehitetään kampuskohtaisten tarpeiden mukaisesti.

Hankkeessa toteutettavat toimenpiteet

- Uusien toimintamallien kehittäminen: esim. HY keskustakampus, jossa tarve rakentaa hautomokonsepti SSH-alojen (Social Sciences and Humanities) pohjalle, yhdistäen maisterien työelämäopintoja, jatkokoulutuksen osia, vuorovaikutusta tutkimushankkeiden kanssa, sekä yritystoiminnan käynnistämistä tukevia verkostoja ja toimijoita. HY:n Kumpulan ja Viikin kampuksille puuttuu hautomopalvelut kokonaan. ThinkCo toimii tärkeässä läpileikkaavassa roolissa HY kampuksilla.
- Olemassa olevan toiminnan jatkokehittäminen, skaalaaminen: esim. HY Meilahti, josta mahdollisuus rakentaa maailmanluokan terveys- ja elämäntieteiden innovaatiokampus. Kampuksella tarve mm. vahvistaa Terkko Health Hub toimintaa ja muodostaa yksi fyysis-virtuaalinen toimipiste tiedonsiirrolle ja palveluille. Metropolia Turbiini-kiihdyttämön palvelupolkujen rakentuminen ja olemassa olevien alustojen (esim. Helsinki XR Center) kehittäminen digitaalisten luovien alojen yrittäjyystarpeisiin.
- Liiketoimintaosaamisen ja työelämäyhteyksien vahvistaminen: esim. laajasti tunnustettu tarve tutkijoiden ja opiskelijoiden liiketoimintaosaamisen vahvistamiselle, yrittäjämäisen ajattelutavan opettamiselle, sekä yrittäjyyden ohjaukselle, tiedolle ja neuvonnalle. Hautomotoiminta osaltaan mahdollistaa myös yritysten ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä ja kumppanuuksia.

Kriteerit yhteistyölle ja rahoituksen osoittamiselle perustuvat osoitettavissa olevaan kysyntään ja potentiaalisiin toimia T&K&I-lähtöisen yritystoiminnan vauhdittamisen alustana, erityisesti seuraavista näkökulmistä:

- Vaikuttavuuslogiikka
- Kampuksen koko
- Kampuksen ja syntyvän inkubaattorin strategiset osaamisalat ja vahvuudet vastaavat kaupungin strategian / elinkeinopolitiikan painopisteitä
- Omaresursointi
- Laadulliset tekijät, vaihtelevat korkeakouluittain

Tarkempi tarvemäärittely, ohjelmasuunnittelu ja resursointi tehdään yhdessä korkeakoulujen kanssa maaliskuun-huhtikuun 2021 kuluessa. Osoitettu rahoitus kanavoituu uuden hautomotoiminnan synnyttämiseen, olemassa olevan toiminnan vahvistamiseen, sekä yhteistyön vahvistamiseen eri kampusten välillä. Rahoitukseen sitoudutaan sovituissa jaksossa ja perustuu yhteisesti sovittuihin vaikutuskriteereihin.

Hankkeen organisoituminen

Helsingin kaupunginkanslian elinkeino-osasto on vastannut hankevalmistelusta. Helsingin kaupungilla on strategiset kumppanuussopimukset sekä jo olemassa olevaa esihautomo- ja hautomotoimintoihin ja niiden kehittämiseen liittyvää yhteistyötä Helsingin yliopiston, Aalto yliopiston ja Metropolian kanssa. Näiden korkeakoulujen kanssa mitä todennäköisimmin edetään hankkeen ensimmäisessä käynnistysvaiheessa. Hankkeen toisessa käynnistysvaiheessa loppuvuodesta 2021, tavoitteena on selvittää yhteistyömahdollisuuksia myös muiden korkeakoulujen kanssa.

Suurin osa (5,4 milj. eur) hankkeelle haettavasta rahoituksesta osoitetaan yhteistyösopimuksella suoraan korkeakouluille. Jokaiselle yhteistyösopimukselle nimetään ohjausryhmä, jonka puheenjohtajana toimii Helsingin kaupungin edustaja. Muut ohjausryhmän edustajat nimitetään yhdessä Helsingin kaupungin ja vastaavan korkeakoulun kanssa.

2. Helsingin kaupungin ja yritysten yhteistyö innovaatiotoiminnassa ja uuden liiketoiminnan synnyttämisessä (projektinnumero 104020107502)

Hanke jakaantuu kahteen osahankkeeseen: A. Helsingin kiertotalouden klusteriohjelmaan sekä B. Helsingin kaupungin ja suurten yritysten väli-

sen yhteistyön tiivistämiseen kestävien ja älykkäiden ratkaisujen sekä niihin perustuvan uuden liiketoiminnan kehittämiseksi.

A. Helsingin kiertotalouden klusteriohjelma

Hankkeen tausta

Ilmastonmuutos, luonnonvarojen ylikulutus ja monimuotoisuuden väheneminen ovat globaaleja haasteita, joihin vastaamisessa kiertotaloudella on merkittävä rooli. Kiertotalouden mukaisten ratkaisujen kehittämällä ja käyttönotolla voidaan osaltaan vastata näihin haasteisiin sekä samalla edistää uuden liiketoiminnan ja uusien työpaikkojen syntymistä. Helsingin kaupungin Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmassa ja Helsingin kierto- ja jakamistalouden tiekartassa painotetaan sitä, että kiertotalouden ympärille on mahdollista rakentaa uutta liiketoimintaa ja synnyttää uusia työpaikkoja.

Kiertotaloustoiminnasta hyötyvistä tai kiertotaloustoimintaa sisältävistä toimialoista suurin liiketoiminnan kokonaisarvo muodostuu kymmenessä vuodessa rakentamisessa ja energiasektorilla. Kiinteistö- ja rakennuslalla on myös suuri päästövähennyspotentiaali.

Hankkeen tavoitteet

Kiertotalouden klusteriohjelman avulla kaupunki ja klusterin muut osapuolet kiihdyttävät kiertotalouden mukaista innovaatio- ja liiketoimintaa liittyen erityisesti rakentamiseen. Kaupunki toimii tärkeänä kehitys- ja kokeilualustana uusille kiertotalousratkaisuille sekä edistää kiertotaloutta omissa hankinnoissaan ja investoinneissaan. Klusterin muut jäsenet sitoutuvat edistämään kiertotaloutta omassa toiminnassaan.

Uusia tuotteita, palveluja ja teknologisia ratkaisuja kehitetään ja otetaan käyttöön selvästi nopeammin ja systemaattisemmin kuin ilman erillishoitettua ohjelmaa. Klusteri kokoaa yhteen yrityksiä, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimijoita (TKI-toimijat) sekä julkisen sektorin osapuolia. Kaupunki, ja laajemmin julkinen sektori, sekä yksityinen sektori vauhdittavat yhdessä markkinan syntymistä kiertotalouden mukaisille tuotteille ja palveluille.

Ohjelmassa hyödynnetään laajasti tähän mennessä tehtyä kehitystyötä ja esimerkiksi Pääkaupunkiseudun Smart&Clean -säätien tuloksia.

Rakentamisen kiertotalous pääteemana

Klusteriohjelman pääpainopisteeksi esitetään rakentamista. Tätä valintaa puoltaa moni asia:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

- Helsingin kaupungilla on vahva rooli tilaajana, rakennuttajana ja rakentajana
- Rakentamisen uusilla ratkaisuilla materiaaleihin liittyen on kasvava merkitys hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamisessa
- Kiertotalouden materiaalikiertoihin liittyvä liiketoiminta on arvion mukaan kaksinkertaistettavissa vuoteen 2030 mennessä
- Kiertotalouteen liittyvän liiketoiminnan kokonaisarvon odotetaan olevan suurin rakentamisessa ja energiasektorilla kymmenen vuoden aikajänteellä
- Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla on merkittävää potentiaalia sille, että kysyntä ja tarjonta kohtaavat (toiminnot ja materiaalivirrat)
- Avoin data ja digitaaliset ratkaisut ovat välttämättömiä rakentamisen kiertotalouden edistämiseksi.

Ratkaistaviin haasteisiin liittyy mm. se, että Helsingissä on vaikeaa löytää tilaa kierrätettävien materiaalien säilyttämiselle. Myös kiertotalouden tuotannollisille yrityksille on vähän sijoittumismahdollisuuksia. Helsinki on onnistunut kehittämään maamassojen kierrättämistä uraauurtavalla tavalla mutta muilta osin kiertotalouden hyödyntäminen rakentamisessa on vielä hyvin varhaisessa vaiheessa.

Kiinteistö- ja rakennusala (KIRA-ala) on yksi vähiten digitalisoituneista aloista. Klusteriohjelman avulla edistetään osaltaan alan digitalisaatiota tuomalla yhteen yritykset ja TKI-toimijat sekä tarjoamalla kehitysohjelmaa välttämättömiä pilottikohteita. Kaupunki on erityisesti rakentamisen kiertotalouden neutraali avaintoimija. Kaupunki toimii fasilitaattorina ja mahdollistajana, tarjoaa kohteitaan uusien ratkaisujen kehitys- ja kokeilualustaksi sekä edistää markkinoiden syntymistä ottamalla käyttöön rakentamiseen liittyviä kiertotalouden ratkaisuja. Käytyjen sidosryhmäkeskustelujen perusteella Helsingin kaupungilta toivotaan erityisesti tällaista roolia. Myös yksityisiltä toimijoilta toivotaan vastaavaa suunnan näyttäjän roolia.

Rakentamisen lisäksi klusteriohjelmaan voidaan ottaa myöhemmin mukaan muita fokusalueita kuten energia, ruoka, muovit, tekstiilit tai ns. e-waste (sähkö- ja elektroniikkajäte, esim. vanhat kännykät).

Hankkeen toiminnalliset tavoitteet

Kiertotalouden klusteriohjelmalle on asetettu alustavasti seuraavat määrälliset tavoitteet:

- Klusteriohjelmaan liittyy 50-100 yritystä, TKI-toimijaa ja muuta tahoa

- Klusteri tavoittaa toimintansa aikana yhteensä 500 yritystä ja muuta toimijaa
- Klusteri synnyttää vuosittain 3-5 yhteistä, laajempaa kehityshanketta sekä 5-10 rajatumpaa kokeilua tai pilottia talonrakentamisessa, purku-kohteissa sekä infrarakentamisessa.

Hankkeessa toteutettavat toimenpiteet

Toiminnan keskiössä ovat kaupungin omat sekä klusterin muiden jäsenten konkreettiset hankkeet ja kohteet, joiden ympärille kerätään yrityksiä ja TKI-toimijoita kehittämään kiertotalouden mukaisia ratkaisuja. Klusteriohjelma järjestää lisäksi kaupungin ja muiden toimijoiden tarpeisiin liittyviä innovaatiohaasteita ja -kilpailuja. Yrityksiä ja TKI-toimijoita haastetaan kehittämään uusia, kustannustehokkaita ja skaalautuvia tuotteita, palveluita ja teknisiä ratkaisuja. Klusteriohjelmassa valmistellaan myös uusia, ulkopuolisella rahoituksella toteutettavia TKI-hankkeita.

Esimerkkejä klusterin toimenpiteistä:

- Uusien kierrätysmateriaalien käyttöön tai rakennusosien uudelleen käyttöön liittyvät kokeilut yhdessä tutkimuslaitosten ja yritysten kanssa
- Digitaaliset ratkaisut, esim. purkukohteiden ja materiaalien tietojen vieminen digitaaliselle alustalle
- Purkumateriaalien ennakoiva hyödyntäminen.

Hankkeen organisoituminen

Kiertotalouden klusteriohjelmaa johtaa Helsingin kaupunki. Keskeisimmät toimijat kaupungin sisällä ovat kaupunginkanslian elinkeino-osasto ja kaupunkiympäristön toimiala. Lisäksi tärkeitä osapuolia ovat tietyt kaupunkikonsernin yhtiöt ja liikelaitokset (mm. Stara, Helen, Forum Virium Helsinki). Klusterin johtoryhmään kutsutaan mukaan yrityksiä ja TKI-toimijoita. Klusteriohjelman jäseniksi ja sen toimintaan osallistumaan kutsutaan rakennuttajia ja investoreita, rakennus-, korjaus- ja purkualan yrityksiä, rakennus- ja muita relevantteja aloja edustavia yhdistyksiä ja järjestöjä, digitaalisten ratkaisujen kehittäjiä, jätealan toimijoita, kiertotalouden asiantuntijapalveluita tarjoavia yrityksiä, tutkimus- ja koulutusorganisaatioita sekä julkisen sektorin toimijoita.

B. Helsingin kaupungin ja suurten yritysten välisen yhteistyön tiivistäminen kestävien ja älykkäiden ratkaisujen sekä niihin perustuvan uuden liiketoiminnan kehittämiseksi

Hankkeen tausta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Hanke kytkeytyy vahvasti Helsingin kiertotalouden klusteriohjelmaan ja hankkeet täydentävät toisiaan. Kestävillä ja älykkäillä ratkaisuilla tarkoitetaan tässä yhteydessä mm. energiantuotantoon, energiatehokkuuteen, älyliikenteeseen, logistiikkaan, ruoantuotantoon, jätehuoltoon ja kiertotalouteen liittyviä uusia tuotteita, palveluita ja teknologioita, joita voidaan hyödyntää erityisesti urbaanissa ympäristössä.

Hankkeen tarvetta perustelee osaltaan se, että Pääkaupunkiseudun Smart&Clean -säätiön viisivuotinen määräaika päättyy 30.6.2021. Helsingin kaupunki ja Smart&Clean -säätiön muut kumppanit ovat päättäneet, että säätiön toimintakautta ei jatketa, vaan että sen keskeisiä toimintoja organisoidaan muulla tavoin ja lähtökohtaisesti osana kaupunkien perustoimintaa. Tämä edellyttää Helsingin kaupungin ja erityisesti suurten yritysten välisen kehitys- ja innovaatioyhteistyön vahvempaa resursointia.

Erillistä panostusta tarvitaan suurten yritysten kanssa tehtävään innovaatioyhteistyöhön. Yhteistyö suurten yritysten kanssa tarkoittaa usein sitoutumista pitkäkestoisiin ja laajoihin kehittämis- ja pilottihankkeisiin.

Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa Helsinkiä kestävien ja älykkäiden (kaupunki-)ratkaisujen sekä niihin liittyvän innovaatio- ja liiketoiminnan huippualueena. Lisäksi tavoitteena on valmistella yhdessä yritysten kanssa laajempia TKI-hankkeita, joihin haetaan ulkopuolista rahoitusta (esim. EU Horizon, Green Deal tai kansalliset rahoitusinstrumentit).

Hankkeessa toteutettavat toimenpiteet

Tavoitteen saavuttamiseksi hankkeessa

- Tiivistetään Helsingin kaupungin ja suurten yritysten välistä yhteistyötä laajojen ja systeemisten vaikutusten synnyttämiseksi
- Vahvistetaan Helsingin kaupungin toimintaa yrityksille suunnattuna avoimena innovaatioalustana ja kokeiluympäristönä sekä tuetaan uusien kestävien ja älykkäiden ratkaisujen käyttöönottoa ja skaalautumista
- Edistetään kestäviin ja älykkäisiin ratkaisuihin liittyvän liiketoiminnan kasvua sekä houkutellessaan alueelle uusia yrityksiä.

Hankkeessa kohdennetaan resursseja erityisesti suurten yritysten kanssa tehtävään tavoitteelliseen yhteistyöhön kestävien ja älykkäiden kaupunkiratkaisujen synnyttämiseksi. Kohderyhmänä ovat ensimmäisessä vaiheessa Pääkaupunkiseudun Smart&Clean -säätiön jäsenyritykset. Seuraavassa vaiheessa yhteistyömallia laajennetaan koske-

15.03.2021

Asia/9

maan suurempaa yritysjoukkoa mukaan lukien myös kansainväliset yritykset.

Keskeisiä kumppaneita hankkeen toteutuksessa ovat kaupunkiympäristön toimiala, Forum Virium Helsinki, kaupunkikonserniin kuuluvat muut yhtiöt ja liikelaitokset sekä kaupungin uusi markkinointi ja invest-in -yhtiö.

Hankkeiden seuranta

Hankkeiden etenemistä ja tuloksia seurataan kaupungin johtoryhmässä ja kaupunginhallituksen elinkeinojaostossa sekä raportoidaan kaupunginhallitukselle kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportointisyklin mukaisesti sekä osana vuoden 2021 tilinpäätöstä. Seurannassa arvioidaan erityisesti hankkeiden vaikuttavuutta liittyen uuden yritys- ja innovaatiotoiminnan syntymiseen osana koronaepidemiasta palautumista. Hankkeille perustetaan myös omat johto- tai ohjausryhmät, joihin kutsutaan kaupungin edustajien lisäksi TKI-toimijoiden ja yrityssektorin edustajia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kimmo Heinonen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 25365
kimmo.o.heinonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

§ 186

Määrärahan myöntäminen kaupungin digitaalisten palvelujen uudistamiseen ja koronaepidemiasta palautumiseksi

HEL 2021-002935 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli digitalisaatiojohtaja Mikko Rusama. Asiantuntija Rusama poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mai Kivelän ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Markus Kühn, strategiajohtaja, puhelin: 09-31015281
markus.kuhn(a)hel.fi
Mikko Rusama, digitalisaatiojohtaja, puhelin: 09 - 310 22032
mikko.rusama(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan esitys
- 2 Liite 2 Kaupunginkanslian strategiaosaston esitys 1
- 3 Liite 3 Kaupunginkanslian strategiaosaston esitys 2
- 4 Liite 4 Kaupunginkanslian viestintäosaston esitys
- 5 Liite 5 Kaupunkiympäristön toimialan esitys
- 6 Liite 6 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan esitys
- 7 Liite 7 Sosiaali- ja terveystoimialan esitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää 10,0 milj. euron erillismäärärahan vuoden 2021 talousarvion kohdasta 1 30 01 kaupunginhallituksen käytövarat (projektinumero 1040201074) kaupungin palvelujen digitaaliseen uudistamiseen ja koronaepidemiasta palautumiseksi vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin toimialojen ja kaupunginkanslian käytettäväksi seuraavasti:

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 3 200 000 €
- Kaupunginkanslia 2 970 000 €
- Kaupunkiympäristön toimiala 750 000 €
- Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala 1 080 000 €
- Sosiaali- ja terveystoimiala 2 000 000 €

Hankkeet on valittu yhteistyössä toimialojen ja kaupunginkanslian johdon ja asiantuntijoiden kanssa tukemaan haastavassa tilanteessa kaupungin muutosta maailman toimivimmaksi kaupungiksi ja tukemaan kaupungin proaktiivista palvelukehitystä systemisesti.

Hankkeiden etenemistä ja tuloksia seurataan kaupungin digitaalisessa johtoryhmässä ja kaupungin johtoryhmässä sekä raportoidaan kaupunginhallitukselle kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportointisyklin mukaisesti sekä osana vuoden 2021 tilinpäätöstä. Seurannassa arvioidaan hankkeiden vaikuttavuutta erityisesti koronan aiheuttaman palveluvajeen pienentämiseksi, nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi, segregatio- ja polarisaatiokehityksen vähentämiseksi sekä henkilöstön jaksamisen tukemiseksi. Hankkeiden osalta seurataan sovittuja vaikutavuustavoitteita sekä resurssien ja rahojen kohdentumista.

Esittelijän perustelut

Palautumistoimenpiteiden tavoitteena ovat eriytymiskehityksen torjuminen, yhdenvertaisuutta edistävien palvelujen saavutettavuuden parantaminen sekä yritystoiminnan ja yrittäjyyden palautumisen vauhdittaminen.

Koronaepidemiasta palautuminen ja kaupungin palvelujen uudistaminen vastaamaan toimintaympäristön muutoksia edellyttää kaupungilta erityispanostuksia digitalisaatioon, yrittäjyyteen ja työllisyyteen. Kaupunginhallituksen käyttövaroihin on varattu tarkoitukseen 20 miljoonaa euroa, josta 10 miljoonaa digitalisaatiota edistäviin hankkeisiin ja 10 miljoonaa elinkeinopoliittisiin toimenpiteisiin. Elinkeinopoliittiset toimenpiteet kohdennetaan erityisesti alueen esihautomo- ja hautomotoiminnan kehittämiseen yhteistyössä korkeakoulujen kanssa sekä kiertotalouden liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämiseen ja alan osamiskeskittymän vahvistamiseen.

Helsingin kaupungin digitaalinen johtoryhmä linjasi kriteerit niihin valittaviin digitalisaation hankkeisiin, joilla edistetään palautumista ja digitalisaatiokyvykkyyden nostoa kaupunginhallituksen käyttövarojen avulla. Hankkeiden tulee edistää koronasta palautumista ja samalla digitalisaatiokyvykkyyden kasvua. Toimenpiteiden tulee toteuttaa toimialan

palautumiseen liittyviä toimintasuunnitelmia ja niillä tulee olla suuri vaikuttavuus. Hankkeiden tulee tukea kaupunkiyhteistä yhteistyötä ja kytkeytyä kaupunkiyhteisiin teknisiin alustoihin. Lisäksi niistä tulee saada tuloksia ja hyötyjä jo vuonna 2021 mm. vastaamalla koronan aiheuttamaan palveluvajeen pienentämiseen, nuorisotyöttömyyden vähentämiseen, segregatio- ja polarisaatiokehityksen vähentämistä sekä tukea henkilöstön jaksamista.

Hankkeita valmisteltiin yhteistyössä kaupunginkanslian, toimialojen ja liikelaitosten kanssa. Esityksiä käsiteltiin digitaalisen johtoryhmän kokouksissa 28.1.2021, 8.2.2021 ja 18.2.2021 sekä 16.2.2021 kaupungin johtoryhmässä. Erillisiin valmisteluryhmiin kuului edustajia kansliasta, toimialoilta ja liikelaitoksilta. Ryhmien kanssa pidettiin useita työpajoja. Esitettävät hankkeet ovat:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Varhaiskasvatuspaikka proaktiivisesti: 3 200 000 € (104020107401)

Pandemian aikana eriarvoistuminen ja polarisaatio ovat lisääntyneet. Digitalisaatiolla ja analytiikalla mahdollistetaan varhaiskasvatuksen palvelujen parempi saavutettavuus, toteutetaan lähipäiväkoti-periaatetta ja viestitään vanhemmille monipuolisemmin sekä monikielisesti. Vuoden 2021 varhaiskasvatuksen palveluohjaus tehostuu ja osallistumisaste kasvaa, mikä tasoittaa koulupolkua ja vähentää eriarvoistumista.

Kaupunginkanslia

Strategiaosasto, digitalisaatioyksikkö

Yritysten ja järjestöjen digitaalinen Helsinki: 1 530 000 €
(10402010740201)

Koronan myötä työttömien määrä on kasvanut. Yritysten, järjestöjen, nuorten ja työttömien palveluvajeeseen vastataan työllisyys- ja työharjoittelupalveluiden digitalisoinnilla ja oppilaitosten työelämäosaamisen vahvistamisella. Työnantaja voi helposti ja digitaalisesti hakea Helsingistä työttömän palkkaamisen tueksi tai lunastaa Kesäsetelin nuoren palkkaamisen. Estää nuorten syrjäytymistä ja linkittyy kuntakokeilun tavoitteisiin.

Ajantasainen tilannekuva, data- ja analytiikkavykykkyudet palautumisen mahdollistajina: 970 000 € (10402010740203)

Mahdollistetaan muiden esitettyjen projektien nopea toteuttaminen tehostamalla organisaatorajojen yli menevää yhteistyötä data- ja analytiikkavykykkyuksien kehittämisessä ja hyödyntämisessä. Ajantasainen

tilannekuva ja toiminnan optimointi auttavat vastaamaan koronan aiheuttamaan palveluvajeeseen.

Viestintäosasto

Digituki ja digitasa-arvo: 470 000 € (10402010740202)

Etätuelle on lisääntynyt tarve korona-aikana. Kehitetään digitukipalvelua uudistamalla asiakastyöasemat sekä laajentamalla ja vakiinnuttamalla keväällä 2020 käynnistetty etädigitukitoiminta. Taataan kansalaisille yhdenvertaiset ja saavutettavat digitaaliset palvelut.

Kaupunkiympäristön toimiala

Tapahtumailmoitus: 350 000 € (10402010740301)

Tapahtuma-ala on kärsinyt voimakkaasti koronapandemiasta aiheuttaen tulonmenetyksiä ja työttömyyttä. Patoutuneen tapahtumiin liittyvien lupahakemusten ja ilmoitusten tekemisen helpottaminen ja selkeyttäminen asiakkaalle vaikuttaa suuresti kaupungin ja yrittäjien talouden elpymiseen, työllisyyden nostamiseen ja sosiaalisen kanssakäymisen viriämiseen.

Datapohja houkuttelevan kaupunkitilan rakentamiseksi ja opastamisen ratkaisut, Kymp: 400 000 € (10402010740302), yhteinen hanke Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa

Kaupunkitilan houkuttelevuuden parantaminen yrittäjille ja alueellisen eriytymiskehityksen ja segregaaation ehkäiseminen digitalisaation avulla: 1) datapohjan rakentaminen koronan jälkeisestä kaupunkitilan houkuttelevuuden kehityksestä, asuinalueiden tasapainoisen kehityksen ja segregaaation ehkäisemisen tilanteesta sekä koronan vaikutuksista nuorten hyvinvointiin, 2) opastamisen ratkaisut yleisillä alueilla ohjaavat erityisesti yrittäjien palveluihin sekä 3) nuorten positiivisen erityiskohtelun mallin käyttöönotto koronapalautumisen kannalta keskeisille alueille ja ryhmille.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Ikäihmisten mahdollisuuksia liikkumiseen, liikkeelle lähtöön ja kulttuuriin: 780 000 € (10402010740401)

Pandemia on aiheuttanut liikkumattomuutta. Vahvistetaan ikäihmisten hyvinvointia ja toimintakykyä parantamalla etäpalveluita ja luodaan mahdollisuuksia kulttuurielämyksille, liikkumiseen ja liikkeelle lähtöön. Lisäksi edistetään ikäihmisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia ja toimintakykyä.

Datapohja houkuttelevan kaupunkitilan rakentamiseksi ja opastamisen ratkaisut, Kuva: 300 000 € (10402010740402), yhteinen hanke Kaupunkiympäristön toimialan kanssa

Kaupunkitilan houkuttelevuuden parantaminen yrittäjille, alueellisen eriytymiskehityksen ja segregaaation ehkäiseminen digitalisaation avulla: 1) datapohjan rakentaminen koronan jälkeisestä kaupunkitilan houkuttelevuuden kehityksestä, asuinalueiden tasapainoisen kehityksen ja segregaaation ehkäisemisen tilanteesta sekä koronan vaikutuksista nuorten hyvinvointiin, 2) opastamisen ratkaisut yleisillä alueilla ohjaavat erityisesti yrittäjien palveluihin sekä 3) nuorten positiivisen erityiskohtelun mallin käyttöönotto koronapalautumisen kannalta keskeisille alueille ja ryhmille.

Sosiaali- ja terveystoimiala

Koronarokotuskampanjan ja datan analysoiminen: 2 000 000 € (104020107405)

Tunnistetut riskiryhmät kutsutaan proaktiivisesti koronarokotuksiin. Koronarokotetietoa hyödynnetään rokotusanalytiikassa, vaikuttavuuden arvioinnissa ja rokotuskampanjoiden suunnittelussa. Edistää koko väestön laajuisesti epidemiasta palautumista ja yhteiskunnan avautumista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Markus Kühn, strategiajohtaja, puhelin: 09-31015281
markus.kuhn(a)hel.fi
Mikko Rusama, digitalisaatiojohtaja, puhelin: 09 - 310 22032
mikko.rusama(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan esitys
- 2 Liite 2 Kaupunginkanslian strategiaosaston esitys 1
- 3 Liite 3 Kaupunginkanslian strategiaosaston esitys 2
- 4 Liite 4 Kaupunginkanslian viestintäosaston esitys
- 5 Liite 5 Kaupunkiympäristön toimialan esitys
- 6 Liite 6 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan esitys
- 7 Liite 7 Sosiaali- ja terveystoimialan esitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 187

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta arkkitehtuuripoliittiseksi ohjelmaksi

HEL 2021-001291 T 00 01 06

VN/2287/2020

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta arkkitehtuuripoliittiseksi ohjelmaksi seuraavan lausunnon:

Yleiset kommentit

Suomen edellinen ja ensimmäinen arkkitehtuuripoliittinen ohjelma eli apoli valmistui vuonna 1998. Nyt esitetty päivitys "Kohti kestävästä arkkitehtuurista" on tarpeellinen ja sen tavoitteet ovat hyvät ja kunnianhimoiset. Nykyaikaisella arkkitehtuurilla on vaikutusta kaupungin toimivuuteen ja houkuttelevuuteen mutta ohjelmaehdotus luotaa arkkitehtuurin merkitystä myös laajemmin, lähtien liikkeelle yhteiskunnallisen murroksen kuvauksesta ja arkkitehtuurin roolista siinä. Murroksen haasteisiin vastataan arkkitehtuurilla viiden eri teeman kautta, ja arkkitehtuurin klassiset päämäärät kestävyys, käyttökelpoisuus ja kauneus on tavoitasetannassa hienosti sidottu nykypäivään mm. ympäristön ja sosiaalisen kulttuurin kestävyuden, joustavuuden ja hyvinvointivaikutusten näkökulmilla.

Ohjelmaehdotus sisältää myös kiinnostavan, läpi työn kulkevan käsiteparin "rakentamisen jalanjälki" ja "arkkitehtuurin kädenjälki". Edellisellä viitataan rakennetun ympäristön aiheuttamiin kasvihuonepäästöihin sekä muihin rakentamisesta aiheutuviin ympäristölle vahingollisiin vaikutuksiin. Apoli esittääkin arkkitehtuurin keskeisenä osana ilmastohaasteiden ratkaisua. Arkkitehtuurin kädenjäljellä taas viitataan arvoihin ja merkityksiin, joita arkkitehtuurilla on osana ihmisten arkea ja kulttuuria.

Haasteena voidaan kuitenkin pitää sitä, että työn alussa on jätetty analysoimatta suomalaisen nykyarkkitehtuurin vahvuudet ja heikkoudet. Näin ollen työssä listatut tavoitteet eivät perustu tilannekatsaukseen, eivät tunnista nykypäivän ongelmia ja siten toimenpiteetkään eivät kaikilta osin ole niitä, jotka uudistaisivat arkkitehtuuriamme työn tavoitteissa mainittuun, haluttuun suuntaan. Tältä osin lopputulosta olisi todennäköisesti parantanut, jos työryhmään olisi otettu laajemmin mukaan myös rakennusalan muita tekijöitä, kuten rakennusliikkeitä ja kiinteistöinvestoreja.

Ilmastoratkaisujen kohdalla ehdotettuja toimia pitää pystyä toteuttamaan laajalla mittakaavalla, jotta ne ovat vaikuttavia. Tavoittila 2035-luku kaipaakin täsmennystä siitä, että käytännössä hiilineutraalia Suomea ja kaupunkeja suunnitellaan juuri nyt. Suunnittelun pitkä aikajänne on kaupunkisuunnittelua tekeville tuttua, mutta silti asiaa ei ole ilmastotavoitteenäkökulmasta aina sisäistetty. Toimia tarvitaan viimeistään nyt -tällaiseen herättelyyn apoli voi toimia vaikuttavana työkaluna.

Ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuus

Viimeisen parin vuoden aikana on menty hyvin eteenpäin siinä, että arkkitehtuuri, rakentaminen ja kaupunkisuunnittelu nähdään osana ilmastohaasteiden ratkaisua. Tavoitteita on osattu asettaa oikein. On erittäin hyvä, että myös apoli tunnistaa vahvasti ratkaisujen löytämisen ilmastokriisiin keskeiseksi arkkitehtuuripolitiikan ja laajemmin rakennetun ympäristön kysymykseksi. Tärkeimmät huomiot liittyvätkin tekemisen vaikuttavuuteen.

Konseptien rakentamisessa on tärkeää selvien raja-arvojen määrittäminen, jotta apolin toteuttaminen johtaa osaltaan ilmastotavoitteiden toteutumiseen. Mikä esimerkiksi on riittävän alhainen energian kulutusta kuvaava E-luku, jotta voidaan saavuttaa konseptin mukainen malli? Jos tätä ei määritetä tarkemmin, ilmeisenä riskinä on apolin toteuttaminen siten, että mainittuja osatavoitteita, kuten kiertotalousratkaisuja, vesien käsittelyä ym., sisällytetään tehtäviin suunnitelmiin ja tekemiseen, mutta kokonaistavoitteiden näkökulmasta riittämättömällä painoarvolla.

Ohjelmaluonnoksessa esitetty ilmastotavoitteellisen korttelimallin luominen on kannatettava ajatus. Yhteisen mallin luominen on kuitenkin haastavaa erityisesti sijainnista ja suunnittelualueesta riippuvista, hyvin vaihtelevista reunaehdoista johtuen. Iso kysymys on myös, miten korttelimalli suhtautuu olemassa olevan kaupunkirakenteen täydentämiseen, jota yhä isompi osa kaikesta rakentamisesta on. Korttelimallin käsite kaippaa siis täsmennystä, muuten se jää liian yleiselle tasolle toteutuakseen.

Lisäksi ohjelman toimenpide-ehdotusten vaikuttavuutta lisäisi ja ehdotusten seuranta konkretisoisi, jos ohjelmassa tarkennettaisiin ja selkeytettäisiin se, mitkä toimenpiteistä kohdistuvat erityisesti korjaus- ja mitkä uudisrakentamiseen. Toimenpiteiden toteuttamisessa Helsingin kaupungin museo on alueellisena vastuumuseona halukas osaltaan edistämään rakennussuunnittelun ekologista kestävyyttä, erityisesti perinteisten rakentamismenetelmien ja paikallisten rakennusmateriaalien hyödyntämisessä sekä niiden kehittämisessä nykyisiin ekologisen rakentamisen tarpeisiin.

Yhdenvertaisuus ja osallisuus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Apolin tavoitteena on, että hyvän suunnittelun ja korkealaatuisen arkkitehtuurin merkitys yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edellytyksinä säistetään osana hallintoa ja politiikkaa. Arkkitehtuuri on osa tärkeää keinovalikkoa inhimillisesti arvokkaan elämän luomisessa. Luku myös huomioi ajankohtaiset vaateet monipaikkaisen elämäntavan mahdollistamisesta. Visiona on, että osallisuuden lisääminen ja eriarvoisuuden estäminen otetaan alueiden suunnittelun lähtökohdaksi. Toimenpiteinä ehdotetaan kaavoitus- ja suunnitteluprosessiin osallistumista esimerkiksi digitaalisuutta ja paikkatietoa hyödyntävillä vuorovaikutusvälineillä sekä vahvistamalla prosessien monikielisyyttä. Tavoite on kannatettava. Myös pandemiavuosi on osoittanut tarpeen yhä kasvavalle määrälle toisiaan tukevia tapoja eri käyttäjäryhmien osallistua oman asuinpaikkansa kehittämiseen. Tällöin huomiota tulee kiinnittää myös siihen, miten osallistetaan ne asukkaat ja ryhmät, joilla ei ole kykyä tai mahdollisuutta digitaalisten välineiden laajaan hyödyntämiseen.

Digitaalisten välineiden rinnalla korostuvat myös eri puolilla maailmaa yleistyvät laaja-alaisen yhteissuunnittelun menetelmät, kuten placemaking, tai työkalut yhdenvertaisuuden edistämiseksi osana kaupunkisuunnittelua. Myös nämä olisi hyvä apolissa huomioida. Kasvavan osallisuuden metodivalikon rinnalla kulkee myös kasvava tarve kehittää erilaisia yhteisiä tiloja niin julkisessa rakennuskannassa kuin kaupunkitilassa. Osallisuudessa onkin monta tasoa: ylätasolla osallisuus on kaiken kaavoituksen perusta; toisaalta uusia osallisuuden menetelmiä ja toimintatapoja tulee innovoida käyttäjille konkreettisissa kokonaisuuksissa ja pilotteissa. Näiden tärkeiden välineiden ja konseptien kehittyminen ja laaja-alainen hyödyntäminen edellyttää taloudellista tukea, vaikuttavia pilotteja sekä yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Kriittisenä huomiona ohjelmaluonnosta kohtaan voidaan esittää, ettei siinä ole analysoitu tarkemmin sitä, mikä nykyisissä osallistumis- ja suunnittelukäytännöissä johtaa yhä useammin rakennus- ja kehittämishankkeiden valituskierteisiin ja tyytymättömyyteen nykyarkkitehtuurin estetiikkaan.

Apoli esittää toimenpiteitä arkkitehtuurista osana alueiden kehittämistä, asuntorakentamisen laadun vahvistamista ja rakennetun ympäristön hyvinvointi- ja terveysvaikutusten lisäämistä. Toimenpiteiden tarkentuessa on huomioitava, että asumisen laatu on kokonaisuus, johon kaikki nämä tekijät yhdessä vaikuttavat, mukaan lukien osallisuuden kokemukset. Kuntien ja kaupunkien rooli kokonaisuudessa on suuri. Apoli ehdottaakin tukea paikallisten apolien laatimiseen. Kun opetus- ja kulttuuriministeriö ja ympäristöministeriö sopivat Suomen ohjelman jatkovalmistelusta ja lopullisen arkkitehtuuripoliittisen ohjelman seurannasta, olisi osana kokonaisuutta hyvä edistää valtion ja kuntien sään-

nöllistä arkkitehtuuripoliittista vuoropuhelua. Helsinki on tähän osaltaan valmis, sillä kaupungin oman apoli-ohjelman laadinta on loppusuoralla.

Talous ja kansainvälisyys

Apolin III luku pureutuu useisiin eri teemoihin suunnittelumetodeista arkkitehtuurivienttiin ja matkailuun. Läpi linjan kulkee ajatus rakennetun ympäristön merkityksestä yhtenä taloutemme tärkeänä perustana. Samalla visioidaan arkkitehtien osaamisen laaja-alaisesta hyödyntämisestä osana kestävän tulevaisuuden innovoimista. Ehdotetut toimenpiteet keskittyvät pääsääntöisesti suunnittelumetodeihin.

Hankinta- ja tilaajaosaamisen kehittäminen ja vahvistaminen nähdään tärkeänä tavoitteena kestävän arkkitehtuurin synnyssä. Toimenpiteinä ehdotetaan osaamisen vahvistamista ja uusien ratkaisujen kehittämistä samoin kuin monipuolista arkkitehtuurikilpailujen hyödyntämistä. Hankintaosaamisen kehittämiseen panostetaan myös kaupunki- ja kuntatasoilla – esimerkiksi Helsingissä aloitti kaupunkiympäristön toimialalla vuoden 2021 alusta uusi hankintayksikkö ja suunnittelu- ja toteutuskilpailut ovat Helsingissä jo pitkä perinne. Valtakunnalliset pilotit ja osaamisen kehittämisen tuki ovat erittäin tärkeitä tiellä kohti kestävän arkkitehtuurin vahvistamista.

Samoin digitaalisuuden mahdollisuuksien laaja kehittäminen niin tuotavuuden kuin osallisuuden näkökulmista on kannatettavaa. Datan hyödyntämisen keskeisyyttä tässä voisi apolissa korostaa entisestään.

Arkkitehtuurin mahdollisuudet matkailun vetovoimatekijänä sekä samalla matkailun kestävyuden kehittämisessä on apolissa identifioitu hyvin. Myös matkailualueiden suunnitteluun ja matkailurakentamiseen toivotaan entistä vahvempaa arkkitehtuurin kädenjäljen hyödyntämistä. Matkailun ja arkkitehtuurin kiinteä yhteys näkyy myös kulttuuriperinnön vaalimisessa, jonka avulla Suomen vetovoimaa arkkitehtuurimatkailumaana kehitetään ja siinä alueelliset vastuumuseot voivat olla osaltaan mukana asiantuntijatoimijoina.

Tavoitteet ovat yhteisiä valtakunnallisella ja paikallisella tasolla. Työ edellyttää laajaa yhteistyötä, tukitoimia ja innovatiivisia ratkaisuja niin tuotekehityksen ja markkinoinnin kuin arkkitehtuuria koskevan tiedon saatavuuden kehittämisessä. Arkkitehtuuri ja muotoilu ovat molemmat niitä asioita, joista Suomi tunnetaan. Suunnitteilla oleva uusi arkkitehtuuri- ja designmuseo Helsinkiin tulee entisestään vahvistamaan tapoja eri käyttäjäryhmien löytää arkkitehtuurin äärelle.

Kritiikkinä apolin talous- ja kansainvälisyyslukua kohtaan voidaan esittää, että vaikka luvussa todetaan, että kansallisvarallisuudestamme jopa 45 prosenttia on kiinni rakennuksissa, valitettavasti tätä näkökulmaa

ei työssä syvällisemmin käsitellä. Helsingissä, jossa on pysyvänä ilmiönä pula kohtuuhintaisista asunnoista, osaavalla arkkitehtuurilla olisi suuret mahdollisuudet vaikuttaa ratkaisuihin, joilla pystytään rakentamaan kauniita, kestäviä ja kustannuskilpailukykyisiä asuntoja, mutta apoli-ohjelma ei lainkaan tarkastele tätä arkkitehtuurin kenties merkittävintä taloudellista näkökulmaa.

Merkitys ja identiteetti

Luku IV luotaa arkkitehtuurin ja rakennetun ympäristön roolia kansallisen identiteettimme ja hyvinvointimme rakentajana, sekä peräänkuuluttaa arkkitehtuurin arvostuksen lisäämistä niin kulttuuriympäristöjen vaalimisen, julkisen keskustelun kuin tapahtumien ja näyttelyiden kautta. Myös taide nähdään tärkeänä osana rakennushankkeita ja asuinalueiden suunnittelua. Helsingissä on hiljattain käynnistynyt kaupunginmuuseon vetämänä kulttuuriympäristöohjelman laatiminen. Myös nk. taideprosenttiperiaatteen käyttöön liittyviä linjauksia ollaan päivittämässä vastaamaan niin uudistuotannon kuin korjaus- ja täydennysrakentamisen tarpeisiin.

Uutena avauksena apoli esittää kaupunkisuunnittelun ja arkkitehtuurin kirjoittajakoulun perustamista toimittajille. Ajatus on kannatettava. Kirjoittajakoulusta hyötyisivät kuitenkin myös itse suunnittelijat – osa arkkitehtuurin arvostuksen lisäämistä on eri toimijoiden ymmärryksen kasvattaminen, kuten toisessa toimenpiteessä todetaankin, ja suunnittelijat itse ovat avainroolissa tässä vuoropuhelussa. Samoin panostukset arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatukseen yhteistyössä kaupunkien ja kuntien kanssa korostuvat keskeisinä toimenpiteinä arkkitehtuurin vahvistamisessa osana kulttuurista identiteettiämme. Alueellisilla vastuumuseoilla puolestaan olisi annettavaa toimenpiteissä, joissa kehitetään mallia tai ohjetta talo-, kortteli- ja kyläkirjalle.

Suomalaisen arkkitehtuurin näyttely- ja tapahtumakulttuurin vahvistaminen saa suunnitteilla olevasta uudesta arkkitehtuuri- ja designmuuseosta keskeisen alustan ja yhteistyökumppanin. Myös keskeisiin kansainvälisiin esittäytymisiin niin tapahtumissa kuin mediassa tulee panostaa pitkäjänteisesti. Näitä esiintymisiä tukee laaja-alainen ja säännölliseen tiedonvaihtoon perustuva yhteistyö eri kansainvälistämistöimijöiden ja tapahtumien kesken, ml. kaupungit ja kunnat.

Ohjelmassa todetaan, että modernin rakennuskannan suojelun arvostusta tulisi vahvistaa ja lisätä ennakoivaa rakennussuojelua. Tämä päämäärä asetetaan kuitenkin täysin irrallisena, eikä se ota huomioon muita rakennuskannalle asetettavia tavoitteita, kuten käyttötarkoitus, taloudellinen kestävyys, käytettävyys, energiatalous tai käyttäjien toiveet. Ellei suojelussa oteta huomioon muitakin rakennukselle asetetta-

via tavoitteita, se voi johtaa nk. ylisuojeluun, jolloin rakennuksille ei löydy uutta ja taloudellisesti kannattavaa käyttöä ja niin rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokkaat rakennukset jäävät tyhjilleen ja rapistumaan. Haasteena onkin eri tavoitteiden taitava yhteensovittaminen.

Ohjelmassa on mainittu myös valtion kiinteistöomaisuuden historiatietoisien hoidon näkökulma ja se tulisi laajentaa myös kuntien ja kaupunkien julkisen rakentamisen strategioihin, samoin tulisi huomioida kulttuurihistoriallinen näkökulma osana ihmisten suhdetta omaan menneisyyteensä.

Koulutus ja tutkimus

Luku V pureutuu arkkitehtikoulutukseen ja -tutkimukseen sekä arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatukseen. Näistä jälkimmäiseen liittyvät ehdotukset näkyvät jo nyt monen kaupungin ja kunnan toiminnassa. Arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatus lisää oppilaiden ympäristönlukutaitoa, arvostusta omiin lähialueisiinsa ja motivaatiota vaikuttaa oman asuinalueensa tulevaisuuteen. Vaikutukset ovat kuitenkin tätäkin laajemmat, mitä soisi korostettavan apolissakin. Arkkitehtuuri- ja muotoiluoppiminen tarjoavat työkaluja luovaan ongelmanratkaisuun sekä vahvistavat vuorovaikutustaitoja ja kykyä empatiaan. Näin ne voidaankin mieltää yleisiksi tulevaisuustaidoiksi.

Apolin visiossa arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatus kattaa koko oppimispolun ollen samalla yksi koulutusjärjestelmämme vahvuuksista. Arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatuksella tunnistetaan olevan myös hyvää vientipotentiaalia. Apolissa esitetyt arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatuksen toimenpiteet ovatkin erittäin kannatettavia mutta ne vaativat myös resursointia. Selkeitä osa-alueita ovat opetushenkilöstön täydennyskoulutus sekä paikalliset kehityshankkeet.

Helsingin kaupunki on jo pitkään tehnyt työtä arkkitehtuuri- ja muotoiluoppimisen parissa hyvin tuloksin niin useissa kehityshankkeissa kuin asiaan perehtyneissä pilottikouluissa. Samoin kuin apolin tavoitteissa Helsinki on identifioinut opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen tärkeäksi tulevaisuuden kehitysalueeksi. Tämä pitää sisällään niin uusien oppimateriaalien työstön kuin tiedon lisäämisen siitä, miten arkkitehtuuri- ja muotoiluoppimisen näkökulmat voivat palvella kaikkea opetusta. Tulevaisuuden kehitysalueina voivat olla myös uudet pedagogiset materiaalit itse oppimisympäristöjen ja ympäröivän kaupunkitilan entistä monipuolisemmasta hyödyntämisestä.

Täydentävänä ehdotuksena apolin koulutus ja tutkimus -luvulle olisi, että siinä käsiteltäisiin myös sitä, miten arkkitehtikunnan omaa osaamista kehitetään ottamaan huomioon mm. taloudellinen rakentaminen ja käyttäjänäkökulmat. Toinen, varsin eri suunnasta asiaa lähestyvä täy-

dennysehdotus on, että arkkitehtuurin sisältöjen ja arvojen ymmärtämiseksi tarvitaan myös arkkitehtuurin itseisarvoisempaa tutkimusta, mikä vuoksi arkkitehtuurikoulutuksen rinnalle tulisi nostaa myös sen tutkimus. Samalla korjausrakentamisen koulutuksen erityistä roolia tulisi selkeyttää toimenpiteissä ja konkreettisenä tavoitteena esitetään harkittavaksi rakennuskonservaattorin koulutusohjelman käynnistämistä uudelleen.

Käsittely

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Lisätään kohtaan yleiset kommentit:

Ilmastoratkaisujen kohdalla ehdotettuja toimia pitää pystyä toteuttamaan laajalla mittakaavalla, jotta ne ovat vaikuttavia. Tavoitela 2035-luku kaipaakin täsmennystä siitä, että käytännössä hiilineutraalia Suomea ja kaupunkeja suunnitellaan juuri nyt. Suunnittelun pitkä aikajänne on kaupunkisuunnittelua tekeville tuttua, mutta silti asiaa ei ole ilmasto-tavoitenäkökulmasta aina sisäistetty. Toimia tarvitaan viimeistään nyt -tällaiseen herättelyyn apoli voi toimia vaikuttavana työkaluna.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Mai Kivelän vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Otto Meri, Wille Rydman

Ei-äännet: 13

Mai Kivelä, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi Mai Kivelän vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 13.

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Poistetaan kohdasta yleiset kommentit, kappaleesta kolme: "Tältä osin lopputulosta olisi todennäköisesti parantanut, jos työryhmään olisi otettu laajemmin mukaan myös rakennusalan muita tekijöitä, kuten rakennusliikkeitä ja kiinteistöinvestoreja."

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Mai Kivelän vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 13

Otto Meri, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Mai Kivelä, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 13 - 2.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Hanna Harris, designjohtaja, puhelin: 310 27932
hanna.harris(a)hel.fi
Outi Sääntti, Aluerakentamispäällikkö, puhelin: 310 25976
outi.santti(a)hel.fi
Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 29.1.2021
- 2 Lausuntopyyntö 29.1.2021, liite, ehdotus uudeksi ohjelmaksi
- 3 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto uudesta arkkitehtuuripoliittisesta ohjelmasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä
Ympäristöministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta arkkitehtuuripoliittiseksi ohjelmaksi seuraavan lausunnon:

Yleiset kommentit

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Suomen edellinen ja ensimmäinen arkkitehtuuripoliittinen ohjelma eli apoli valmistui vuonna 1998. Nyt esitetty päivitys "Kohti kestäväää arkkitehtuuria" on tarpeellinen ja sen tavoitteet ovat hyvät ja kunnianhimoiset. Nykyaikaisella arkkitehtuurilla on vaikutusta kaupungin toimivuuteen ja houkuttelevuuteen mutta ohjelmaehdotus luotaa arkkitehtuurin merkitystä myös laajemmin, lähtien liikkeelle yhteiskunnallisen murroksen kuvauksesta ja arkkitehtuurin roolista siinä. Murroksen haasteisiin vastataan arkkitehtuurilla viiden eri teeman kautta, ja arkkitehtuurin klassiset päämäärät kestävyys, käyttökelpoisuus ja kauneus on tavoiteasetannassa hienosti sidottu nykypäivään mm. ympäristön ja sosiaalisen kulttuurin kestävyuden, joustavuuden ja hyvinvointivaikutusten näkökulmilla.

Ohjelmaehdotus sisältää myös kiinnostavan, läpi työn kulkevan käsiteparin "rakentamisen jalanjälki" ja "arkkitehtuurin kädenjälki". Edellisellä viitataan rakennetun ympäristön aiheuttamiin kasvihuonepäästöihin sekä muihin rakentamisesta aiheutuviin ympäristölle vahingollisiin vaikutuksiin. Apoli esittääkin arkkitehtuurin keskeisenä osana ilmastohaasteiden ratkaisua. Arkkitehtuurin kädenjäljellä taas viitataan arvoihin ja merkityksiin, joita arkkitehtuurilla on osana ihmisten arkea ja kulttuuria.

Haasteena voidaan kuitenkin pitää sitä, että työn alussa on jätetty analysoimatta suomalaisen nykyarkkitehtuurin vahvuudet ja heikkoudet. Näin ollen työssä listatut tavoitteet eivät perustu tilannekatsaukseen, eivät tunnista nykypäivän ongelmia ja siten toimenpiteetkään eivät kaikilta osin ole niitä, jotka uudistaisivat arkkitehtuuriamme työn tavoitteissa mainittuun, haluttuun suuntaan. Tältä osin lopputulosta olisi todennäköisesti parantanut, jos työryhmään olisi otettu laajemmin mukaan myös rakennusalan muita tekijöitä, kuten rakennusliikkeitä ja kiinteistöinvestoreja.

Ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuus

Viimeisen parin vuoden aikana on menty hyvin eteenpäin siinä, että arkkitehtuuri, rakentaminen ja kaupunkisuunnittelu nähdään osana ilmastohaasteiden ratkaisua. Tavoitteita on osattu asettaa oikein. On erittäin hyvä, että myös apoli tunnistaa vahvasti ratkaisujen löytämisen ilmastokriisiin keskeiseksi arkkitehtuuripoliittikan ja laajemmin rakennetun ympäristön kysymykseksi. Tärkeimmät huomiot liittyvätkin tekemisen vaikuttavuuteen.

Konseptien rakentamisessa on tärkeää selvien raja-arvojen määrittäminen, jotta apolin toteuttaminen johtaa osaltaan ilmastotavoitteiden toteutumiseen. Mikä esimerkiksi on riittävän alhainen energian kulutusta kuvaava E-luku, jotta voidaan saavuttaa konseptin mukainen malli? Jos tätä ei määritetä tarkemmin, ilmeisenä riskinä on apolin toteuttaminen

siten, että mainittuja osatavoitteita, kuten kiertotalousratkaisuja, vesien käsittelyä ym., sisällytetään tehtäviin suunnitelmiin ja tekemiseen, mutta kokonaistavoitteiden näkökulmasta riittämättömällä painoarvolla.

Ohjelmaluonnoksessa esitetty ilmastotavoitteellisen korttelimallin luominen on kannatettava ajatus. Yhteisen mallin luominen on kuitenkin haastavaa erityisesti sijainnista ja suunnittelualueesta riippuvista, hyvin vaihtelevista reunaehdoista johtuen. Iso kysymys on myös, miten korttelimalli suhtautuu olemassa olevan kaupunkirakenteen täydentämiseen, jota yhä isompi osa kaikesta rakentamisesta on. Korttelimallin käsite kaipaa siis täsmennystä, muuten se jää liian yleiselle tasolle toteutuakseen.

Lisäksi ohjelman toimenpide-ehdotusten vaikuttavuutta lisäisi ja ehdotusten seuranta konkretisoisi, jos ohjelmassa tarkennettaisiin ja selkeytettäisiin se, mitkä toimenpiteistä kohdistuvat erityisesti korjaus- ja mitkä uudisrakentamiseen. Toimenpiteiden toteuttamisessa Helsingin kaupungin museo on alueellisena vastuumuseona halukas osaltaan edistämään rakennussuunnittelun ekologista kestävyyttä, erityisesti perinteisten rakentamismenetelmien ja paikallisten rakennusmateriaalien hyödyntämisessä sekä niiden kehittämisessä nykyisiin ekologisen rakentamisen tarpeisiin.

Yhdenvertaisuus ja osallisuus

Apolin tavoitteena on, että hyvän suunnittelun ja korkealaatuisen arkkitehtuurin merkitys yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edellytyksinä säilytetään osana hallintoa ja politiikkaa. Arkkitehtuuri on osa tärkeää keinovalikkoa inhimillisesti arvokkaan elämän luomisessa. Luku myös huomioi ajankohtaiset vaateet monipaikkaisen elämäntavan mahdollistamisesta. Visiona on, että osallisuuden lisääminen ja eriarvoisuuden estäminen otetaan alueiden suunnittelun lähtökohdaksi. Toimenpiteinä ehdotetaan kaavoitus- ja suunnitteluprosessiin osallistumista esimerkiksi digitaalisuutta ja paikkatietoa hyödyntävillä vuorovaikutusvälineillä sekä vahvistamalla prosessien monikielisyyttä. Tavoite on kannatettava. Myös pandemiavuosi on osoittanut tarpeen yhä kasvavalle määrälle toisiaan tukevia tapoja eri käyttäjäryhmien osallistua oman asuinpaikkansa kehittämiseen. Tällöin huomiota tulee kiinnittää myös siihen, miten osallistetaan ne asukkaat ja ryhmät, joilla ei ole kykyä tai mahdollisuutta digitaalisten välineiden laajaan hyödyntämiseen.

Digitaalisten välineiden rinnalla korostuvat myös eri puolilla maailmaa yleistyvät laaja-alaisen yhteissuunnittelun metodit, kuten placemaking, tai työkalut yhdenvertaisuuden edistämiseksi osana kaupunkisuunnittelua. Myös nämä olisi hyvä apolissa huomioida. Kasvavan osallisuuden metodivalikon rinnalla kulkee myös kasvava tarve kehittää erilaisia yh-

teisiä tiloja niin julkisessa rakennuskannassa kuin kaupunkitilassa. Osallisuudessa onkin monta tasoa: ylätasolla osallisuus on kaiken kaa-voituksen perusta; toisaalta uusia osallisuuden menetelmiä ja toiminta- tapoja tulee innovoida käyttäjille konkreettisissa kokonaisuuksissa ja pi- lottikohteissa. Näiden tärkeiden välineiden ja konseptien kehittyminen ja laaja-alainen hyödyntäminen edellyttää taloudellista tukea, vaikutta- via pilotteja sekä yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Kriittisenä huomiona ohjelmaluonnosta kohtaan voidaan esittää, ettei siinä ole analysoitu tarkemmin sitä, mikä nykyisissä osallistumis- ja suunnittelukäytännöissä johtaa yhä useammin rakennus- ja kehittämis- hankkeiden valituskierteisiin ja tyytymättömyyteen nykyarkkitehtuurin estetiikkaan.

Apoli esittää toimenpiteitä arkkitehtuurista osana alueiden kehittymistä, asuntorakentamisen laadun vahvistamista ja rakennetun ympäristön hyvinvointi- ja terveysvaikutusten lisäämistä. Toimenpiteiden tarken- tuessa on huomioitava, että asumisen laatu on kokonaisuus, johon kaikki nämä tekijät yhdessä vaikuttavat, mukaan lukien osallisuuden kokemukset. Kuntien ja kaupunkien rooli kokonaisuudessa on suuri. Apoli ehdottaakin tukea paikallisten apoliin laatimiseen. Kun opetus- ja kulttuuriministeriö ja ympäristöministeriö sopivat Suomen ohjelman jat- kovalmistelusta ja lopullisen arkkitehtuuripoliittisen ohjelman seuran- nasta, olisi osana kokonaisuutta hyvä edistää valtion ja kuntien sään- nöllistä arkkitehtuuripoliittista vuoropuhelua. Helsinki on tähän osaltaan valmis, sillä kaupungin oman apoli-ohjelman laadinta on loppusuoralla.

Talous ja kansainvälisyys

Apolin III luku pureutuu useisiin eri teemoihin suunnittelumetodeista arkkitehtuurivientiin ja matkailuun. Läpi linjan kulkee ajatus rakennetun ympäristön merkityksestä yhtenä taloutemme tärkeänä perustana. Sa- malla visioidaan arkkitehtien osaamisen laaja-alaisesta hyödyntämisestä osana kestäväen tulevaisuuden innovoimista. Ehdotetut toimenpiteet keskittyvät pääsääntöisesti suunnittelumetodeihin.

Hankinta- ja tilaajaosaamisen kehittäminen ja vahvistaminen nähdään tärkeänä tavoitteena kestäväen arkkitehtuurin synnyssä. Toimenpiteinä ehdotetaan osaamisen vahvistamista ja uusien ratkaisujen kehittämistä samoin kuin monipuolista arkkitehtuurikilpailujen hyödyntämistä. Han- kintaosaamisen kehittämiseen panostetaan myös kaupunki- ja kuntata- soilla – esimerkiksi Helsingissä aloitti kaupunkiympäristön toimialalla vuoden 2021 alusta uusi hankintayksikkö ja suunnittelu- ja toteutuskil- pailut ovat Helsingissä jo pitkä perinne. Valtakunnalliset pilotit ja osaa- misen kehittämisen tuki ovat erittäin tärkeitä tiellä kohti kestäväen arkki- tehtuurin vahvistamista.

Samoin digitaalisuuden mahdollisuuksien laaja kehittäminen niin tuotavuuden kuin osallisuuden näkökulmista on kannatettavaa. Datan hyödyntämisen keskeisyyttä tässä voisi apolissa korostaa entisestään.

Arkkitehtuurin mahdollisuudet matkailun vetovoimatekijänä sekä samalla matkailun kestävyuden kehittämisessä on apolissa identifioitu hyvin. Myös matkailualueiden suunnitteluun ja matkailurakentamiseen toivotaan entistä vahvempaa arkkitehtuurin kädenjäljen hyödyntämistä. Matkailun ja arkkitehtuurin kiinteä yhteys näkyy myös kulttuuriperinnön vaalimisessa, jonka avulla Suomen vetovoimaa arkkitehtuurimatkailumaana kehitetään ja siinä alueelliset vastuumuseot voivat olla osaltaan mukana asiantuntijatoimijoina.

Tavoitteet ovat yhteisiä valtakunnallisella ja paikallisella tasolla. Työ edellyttää laajaa yhteistyötä, tukitoimia ja innovatiivisia ratkaisuja niin tuotekehityksen ja markkinoinnin kuin arkkitehtuuria koskevan tiedon saatavuuden kehittämisessä. Arkkitehtuuri ja muotoilu ovat molemmat niitä asioita, joista Suomi tunnetaan. Suunnitteilla oleva uusi arkkitehtuuri- ja designmuseo Helsinkiin tulee entisestään vahvistamaan tapoja eri käyttäjäryhmien löytää arkkitehtuurin äärelle.

Kritiikkinä apolin talous- ja kansainvälisyyslukua kohtaan voidaan esittää, että vaikka luvussa todetaan, että kansallisvarallisuudestamme jopa 45 prosenttia on kiinni rakennuksissa, valitettavasti tätä näkökulmaa ei työssä syvällisemmin käsitellä. Helsingissä, jossa on pysyvänä ilmiönä pula kohtuuhintaisista asunnoista, osaavalla arkkitehtuurilla olisi suuret mahdollisuudet vaikuttaa ratkaisuihin, joilla pystytään rakentamaan kauniita, kestäviä ja kustannuskilpailukykyisiä asuntoja, mutta apoli-ohjelma ei lainkaan tarkastele tätä arkkitehtuurin kenties merkittävintä taloudellista näkökulmaa.

Merkitys ja identiteetti

Luku IV luotaa arkkitehtuurin ja rakennetun ympäristön roolia kansallisen identiteettimme ja hyvinvointimme rakentajana, sekä peräänkuuluttaa arkkitehtuurin arvostuksen lisäämistä niin kulttuuriympäristöjen vaalimisen, julkisen keskustelun kuin tapahtumien ja näyttelyiden kautta. Myös taide nähdään tärkeänä osana rakennushankkeita ja asuinalueiden suunnittelua. Helsingissä on hiljattain käynnistynyt kaupunginmuseon vetämänä kulttuuriympäristöohjelman laatiminen. Myös nk. taideprosenttiperiaatteen käyttöön liittyviä linjauksia ollaan päivittämässä vastaamaan niin uudistuotannon kuin korjaus- ja täydennysrakentamisen tarpeisiin.

Uutena avauksena apoli esittää kaupunkisuunnittelun ja arkkitehtuurin kirjoittajakoulun perustamista toimittajille. Ajatus on kannatettava. Kirjoittajakoulusta hyötyisivät kuitenkin myös itse suunnittelijat – osa arkki-

tehtuurin arvostuksen lisäämistä on eri toimijoiden ymmärryksen kasvattaminen, kuten toisessa toimenpiteessä todetaankin, ja suunnittelijat itse ovat avainroolissa tässä vuoropuhelussa. Samoin panostukset arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatukseen yhteistyössä kaupunkien ja kuntien kanssa korostuvat keskeisinä toimenpiteinä arkkitehtuurin vahvistamisessa osana kulttuurista identiteettiämme. Alueellisilla vastuumuseoilla puolestaan olisi annettavaa toimenpiteissä, joissa kehitetään mallia tai ohjetta talo-, kortteli- ja kyläkirjalle.

Suomalaisen arkkitehtuurin näyttely- ja tapahtumakulttuurin vahvistaminen saa suunnitteilla olevasta uudesta arkkitehtuuri- ja designmu-seosta keskeisen alustan ja yhteistyökumppanin. Myös keskeisiin kansainvälisiin esittäytymisiin niin tapahtumissa kuin mediassa tulee panostaa pitkäjänteisesti. Näitä esiintymisiä tukee laaja-alainen ja säännölliseen tiedonvaihtoon perustuva yhteistyö eri kansainvälistämistoimijoiden ja tapahtumien kesken, ml. kaupungit ja kunnat.

Ohjelmassa todetaan, että modernin rakennuskannan suojelun arvostusta tulisi vahvistaa ja lisätä ennakoivaa rakennussuojelua. Tämä päämäärä asetetaan kuitenkin täysin irrallisena, eikä se ota huomioon muita rakennuskannalle asetettavia tavoitteita, kuten käyttötarkoitus, taloudellinen kestävyys, käytettävyyttä, energiatalous tai käyttäjien toiveet. Ellei suojelussa oteta huomioon muitakin rakennukselle asetettavia tavoitteita, se voi johtaa nk. ylisuojeluun, jolloin rakennuksille ei löydy uutta ja taloudellisesti kannattavaa käyttöä ja niin rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokkaat rakennukset jäävät tyhjilleen ja rapistumaan. Haasteena onkin eri tavoitteiden taitava yhteensovittaminen.

Ohjelmassa on mainittu myös valtion kiinteistöomaisuuden historiatietoisuuden hoidon näkökulma ja se tulisi laajentaa myös kuntien ja kaupunkien julkisen rakentamisen strategioihin, samoin tulisi huomioida kulttuurihistoriallinen näkökulma osana ihmisten suhdetta omaan menneisyyteensä.

Koulutus ja tutkimus

Luku V pureutuu arkkitehtikoulutukseen ja -tutkimukseen sekä arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatukseen. Näistä jälkimmäiseen liittyvät ehdotukset näkyvät jo nyt monen kaupungin ja kunnan toiminnassa. Arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatus lisää oppilaiden ympäristönlukutaitoa, arvostusta omiin lähialueisiinsa ja motivaatiota vaikuttaa oman asuinalueensa tulevaisuuteen. Vaikutukset ovat kuitenkin tätäkin laajemmat, mitä soisi korostettavan apolissakin. Arkkitehtuuri- ja muotoiluoppiminen tarjoavat työkaluja luovaan ongelmanratkaisuun sekä vahvistavat vuorovaikutustaitoja ja kykyä empatiaan. Näin ne voidaankin mieltää yleisiksi tulevaisuustaidoiksi.

Apolin visiossa arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatus kattaa koko oppimispolun ollen samalla yksi koulutusjärjestelmämme vahvuuksista. Arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatuksella tunnistetaan olevan myös hyvää vientipotentiaalia. Apolissa esitetyt arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatuksen toimenpiteet ovatkin erittäin kannatettavia mutta ne vaativat myös resursointia. Selkeitä osa-alueita ovat opetushenkilöstön täydennyskoulutus sekä paikalliset kehityshankkeet.

Helsingin kaupunki on jo pitkään tehnyt työtä arkkitehtuuri- ja muotoiluoppimisen parissa hyvin tuloksin niin useissa kehityshankkeissa kuin asiaan perehtyneissä pilottikouluissa. Samoin kuin apolin tavoitteissa Helsinki on identifoinut opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen tärkeäksi tulevaisuuden kehitysalueeksi. Tämä pitää sisällään niin uusien oppimateriaalien työstön kuin tiedon lisäämisen siitä, miten arkkitehtuuri- ja muotoiluoppimisen näkökulmat voivat palvella kaikkea opetusta. Tulevaisuuden kehitysalueina voivat olla myös uudet pedagogiset materiaalit itse oppimisympäristöjen ja ympäröivän kaupunkitilan entistä monipuolisemmasta hyödyntämisestä.

Täydentävänä ehdotuksena apolin koulutus ja tutkimus -luvulle olisi, että siinä käsiteltäisiin myös sitä, miten arkkitehtikunnan omaa osaamista kehitetään ottamaan huomioon mm. taloudellinen rakentaminen ja käyttäjänäkökulmat. Toinen, varsin eri suunnasta asiaa lähestyvä täydennysehdotus on, että arkkitehtuurin sisältöjen ja arvojen ymmärtämiseksi tarvitaan myös arkkitehtuurin itseisarvoisempaa tutkimusta, mikä vuoksi arkkitehtuurikoulutuksen rinnalle tulisi nostaa myös sen tutkimus. Samalla korjausrakentamisen koulutuksen erityistä roolia tulisi selkeyttää toimenpiteissä ja konkreettisena tavoitteena esitetään harkittavaksi rakennuskonservaattorin koulutusohjelman käynnistämistä uudelleen.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ympäristöministeriö ovat 29.1.2021 pyytäneet kaupungin lausuntoa luonnoksesta arkkitehtuuripoliittiseksi ohjelmaksi 15.3.2021 mennessä. Aiempi valtakunnallinen arkkitehtuuripoliittinen ohjelma on iältään lähes kaksikymmenvuotias. Uusi ehdotus on jaettu viiteen teemaan, joihin ohjelma pyrkii vastaamaan. Teemat ovat:

- 1) Ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuus
- 2) Yhdenvertaisuus ja osallisuus
- 3) Talous ja kansainvälisyys
- 4) Merkitys ja identiteetti
- 5) Koulutus ja tutkimus

15.03.2021

Luonnoksesta on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto 22.2.2021 ja kaupunginmuseon kulttuuriperintöyksikön lausunto 3.3.2021 ja sitä on valmisteltu yhdessä kaupunginkanslian elinkeino-osaston ja talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Lausunto on pyydetty antamaan lausuntopalvelu.fi:n kautta. Lausunto on otsikoitu lausuntopalvelussa olevan lausuntopyynnön mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Hanna Harris, designjohtaja, puhelin: 310 27932
hanna.harris(a)hel.fi
Outi Säntti, Aluerakentamispäällikkö, puhelin: 310 25976
outi.santti(a)hel.fi
Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 29.1.2021
- 2 Lausuntopyyntö 29.1.2021, liite, ehdotus uudeksi ohjelmaksi
- 3 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto uudesta arkkitehtuuripoliittisesta ohjelmasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä
Ympäristöministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuuriperintöyksikkö

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 3.3.2021

HEL 2021-001291 T 00 01 06

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ympäristöministeriö pyytävät kaupunginmuseon lausuntoa ehdotuksesta uudeksi arkkitehtuuripoliittisesta ohjelmasta. Kaupunginmuseo on tutustunut ohjelma-aineistoon, ja tarkastelee asiaa museolain määrittämästä näkökulmasta, jossa museo toimii kulttuuriympäristön asiantuntijana, jonka tehtävänä on kehittää ja edistää kulttuuriympäristön vaalimista. Tästä näkökulmasta museo lausuu kantanaan seuraavaa.

Kestävä kehitys ekologisena, sosiaalisena, taloudellisena ja kulttuurisena kestävyytensä on Apoli2020-ohjelmaehdotuksen ytimessä. Tähän viittaa raportin otsikko ”Kohti kestävästä arkkitehtuurista”. Työskentelyn näkökulmina ovat olleet ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja elinkaariajattelu, hyvinvointi ja terveys, yhdenvertaisuus ja osallisuus, digitalisaatio, uudet teknologiat ja innovatiivisuus, väestökehitys, aluekehitys ja muuttoliikkeet, suomalaisen arkkitehtuurin tunnettuus, kilpailukyky ja vienti, kulttuuriperintö ja -matkailu, arkkitehtuurikasvatus ja -koulutus sekä rakennetun ympäristön tutkimus.

Apoli2020:n tavoitteilla ja toimenpiteillä pyritään vahvistamaan rakennettuun ympäristöön vaikuttavien toimijoiden keskinäistä yhteistyötä. Kaikkien rakentamisprosessien osapuolten yhteistyötä tarvitaan luomaan Suomeen rakennuskulttuuria, joka vahvistaa taloutta kestävästi, tarjoaa ratkaisuja kansainvälisiin kysymyksiin ja antaa mahdollisuuksia jokaiselle ihmiselle elää hyvässä ja miellyttävässä ympäristössä.

Raportti on jaettu viiteen temaattiseen lukuun. Kutakin teemaa –ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja osallisuus, talous ja kansainvälisyys, merkitys ja identiteetti sekä koulutus ja tutkimus – on tarkasteltu poikkialaisesti.

Lausunnonantajia pyydetään antamaan yleisiä kommentteja sekä kommentteja työryhmän tekemistä toimenpide-ehdotuksista. Toimenpiteiden osalta pyydetään kommentteja erityisesti niiden merkittävyydestä ja toteuttamiskelpoisuudesta. Lisäksi lausunnonantajat voivat ilmaista valmiutensa osallistua tietyn toimenpiteen toteuttamiseen.

Helsingin kaupunginmuseon lausunto

Kaupunginmuseo antaa lausunnossaan ohjelmasta yleisiä huomioita, kommentoi kutakin yksittäistä teemaa erityisesti, suhteuttaen sitä työryhmän tekemiin toimenpide-ehdotuksiin, ja ilmaisee valmiutensa osallistua tiettyjen toimenpiteiden toteuttamiseen.

Yleisellä tasolla ohjelmaehdotus sisältää lukuisia ja (lähes pelkästään) kannatettavia tavoitetoimia ja näihin pääsemiseksi esitetyjä toimenpide-

ehdotuksia. Yleisellä tasolla ohjelmaa tarkasteltaessa museo kiinnittää erityistä huomiota siihen, miten tavoitetiloja ja toimenpiteitä voisi selkeyttää.

Visio 2035 koulutus-kohdassa mainitaan ympäristön tutkimus, joka tukee arkkitehtuurin roolia yhteiskunnassa. Mutta tämän lisäksi tarvitaan myös arkkitehtuurin itseisarvoisempaa tutkimusta, sen sisältöjen ja arvojen ymmärtämiseksi. Tämän johdosta arkkitehtuurikoulutuksen rinnalle tulisi nostaa myös tutkimus.

Korjausrakentamista ei mainita ohjelmassa kuin muutaman kerran, ja aina varsin painokkaasti; kuten sivun 14 resurssitehokkaan rakentamisen hierarkia -esityksessä, jossa puolestaan uudisrakentamisen osuus on marginaalinen. Ohjelman toimenpide-ehdotusten vaikuttavuutta lisäisi ja ehdotusten seuranta konkretisoisi, jos ohjelmassa olisi tarkennettu ja selkeytetty mitkä eritellymmistä toimenpiteistä kohdistuvat erityisesti korjaus- tai uudisrakentamiseen.

Varsinkin ensimmäisen teeman Ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuus kannatettavan vision ja tavoitetilan kohdalla, jossa arkkitehtuuri, rakentaminen ja kaupunkisuunnittelu ovat osa ilmastohaasteiden ratkaisua, tällä termien eriyttämisellä on keskeinen rooli.

Luvun 1 toimenpiteissä Helsingin kaupunginmuseo alueellisena vastuumuseona näkee itsensä toimijana myös edistämässä rakennussuunnittelun ekologista kestävyyttä, kohdassa ”hyödyntämällä perinteisiä rakentamismenetelmiä ja paikallisia rakennusmateriaaleja ja kehittämällä niitä nykyisiin ekologisen rakentamisen tarpeisiin”.

Luvussa 2 yhdenvertaisuus ja osallisuus, arkkitehtuurilla luodaan edellytyksiä inhimillisesti arvokkaaseen ja yhdenvertaiseen elämään. Luvun II toimenpiteissä, jossa arkkitehtuuri kytketään alueiden kehittämiseen ja rakennusperinnön vaalimiseen, myös alueelliset vastuumuseot tulee nähdä toimijan rooliin.

Lisäksi esitetyissä toimenpiteissä museo täsmentää huomioiden, että osattomimmilla ei välttämättä ole välineitä osallistumiseen digitaalisilla välineillä. Tämän vuoksi tulisi osallisuutta kehittää muillakin kuin digitaalisuutta ja paikkatietoa hyödyntävillä vuorovaikutusvälineillä, ja konkretisoida mitä nämä välineet olisivat.

Luvussa 3 talous ja kansainvälisyys, laadukkaalla rakennetulla ympäristöllä luodaan vetovoimaa ja vahvistetaan elinvoimaa kaikkialla Suomessa. Alueelliset vastuumuseot ovat toimijan ja rakennusperinnön vaalijan roolissa kohdassa, jossa Suomen vetovoimaa arkkitehtuurimatkailevana kehitetään.

15.03.2021

Luku 4 merkitys ja identiteetti, on kulttuuriympäristön kannalta merkittävä, ja museo näkeekin roolinsa keskeisenä toimenpiteiden saavuttamisessa. Museo on toimijana useissa toimenpidekohdissa, ja näkee että alueellisella vastuumuseolla olisi annettavaa myös kohdassa, jossa luodaan mallia tai ohjetta talo-, kortteli- ja kyläkirjalle.

Lisäksi museo ehdottaa, että valtion kiinteistöomaisuuden historiatietoisien hoidon näkökulmaa tulisi laajentaa myös kuntien ja kaupunkien julkisen rakentamisen strategioissa kulttuurihistoriallisen näkökulman huomioimiseen.

Merkitys ja identiteetti -luvussa olisi myös hyvä korostaa historiatajua ihmiselle lajityypilliseksi ominaisuutena, ja tämän myötä kulttuuriympäristön itseisarvoista roolia auttamaan ihmistä tarkastelemaan itseään aikaperspektiivissä ja ylläpitämään suhdetta omaan menneisyyteensä.

Luvussa 5 koulutus ja tutkimus, museo tähdentää edellä viitattuun korjausrakentamisen koulutuksen erityiseen rooliin ja tämän selkeyttämiseen toimenpiteissä. Museo esittää konkreettisenä toimenpidetavoitteena rakennuskonservaattorin koulutusohjelman palauttamista.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

§ 188

Vuoden 2024 Tall Ships Races -purjehdustapahtuman hakeminen Helsinkiin

HEL 2021-003155 T 02 05 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hakea Sail Training International STI:ltä kansainvälisen Tall Ships Races -tapahtuman järjestämistä Helsingissä heinäkuussa 2024.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että mikäli STI valitsee Helsingin vuoden 2024 Tall Ships Races -isännäksi, kaupunki sitoutuu suorittamaan STI:lle yhteensä 156 500 punnan suuruisen Port Fee -maksun, jonka vuodelle 2021 kohdentuvat kustannukset maksetaan kaupunginhallituksen käyttövaroista myöhemmin tehtävän erillisen määrärahan kohdennuspäätöksen mukaisesti. Lisäksi hankkeen toteutuessa kaupunki valmistelee talousarvioon 2022 ja taloussuunnitelmiin 2023–2024 enintään 1 900 000 euron nettomääräisen varauksen tapahtuman järjestelykuluihin vuosina 2022–2024.

Mikäli STI myöntää Tall Ships Races -tapahtuman järjestettäväksi Helsingissä 2024 kansliapäällikkö nimeää tapahtumalle valmistelutyöryhmän.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Myllyniemi, tapahtuma-asiantuntija, puhelin: 310 36082
sari.myllyniemi(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaisesti Helsinki on elävä, kiehtova, monipuolinen sekä kansainvälisesti vetovoimainen kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumakaupunki. Strategian mukaan Helsinki lisää kansainvälisyyttään ja luo edellytyksiä mielenkiintoisten tapahtumien synnylle. Lisäksi Helsinki vauhdittaa toteuttamiskelpoisten suurhankkeiden etenemistä ja panostaa kulttuurin ja urheilun suur tapahtumien sekä kongressien houkutteluun ja luomiseen.

Tall Ships Races on vuosittainen suurten purjelaivojen kilpailu, joka järjestetään Itämerellä joka neljäs vuosi. Järjestäjänä toimii vuonna 1956 Lontoossa perustettu aatteellinen järjestö Sail Training International (STI). Tapahtuman pääpaino ei ole itse kilpailussa vaan nuorisotyössä. Tapahtuman tarkoitus on edistää yhteisen purjehdustapahtuman kautta nuorten koulutusta ja yhteistyötä kansallisuuteen, kulttuuritaustaan, uskontoon ja sosiaaliseen taustaan katsomatta. Turku ja Maarianhamina ovat vuonna 2021 järjestettävän Tall Ships Races -tapahtuman sata-makaupunkeja Suomessa.

Helsinki on toiminut Tall Ships Races -kilpailujen kohdesatamana vuosina 1972, 1988, 2000 ja viimeksi vuonna 2013. Tuolloin tapahtumaan osallistui noin 100 alusta eri puolilta maailmaa. Se keräsi Hietalahden alueelle yhteensä noin 500 000 kävijää. Vuoden 2013 kävijätutkimuksen perusteella tapahtuma oli onnistunut. Kävijöistä 97 % arvioi tapahtuman kokonaisuutena erittäin hyväksi tai hyväksi ja kävijöistä 94 % suosittelisi tapahtumaa tuttavilleen aivan varmasti tai todennäköisesti. Tutkimuksessa arvioitiin tapahtuman suoran laskennallisen taloudellisen vaikutuksen olleen 15–20 miljoonaa euroa Helsingin seudulle ja noin 8–10 miljoonaa euroa tapahtumalle.

Aiemmat Tall Ships Races -tapahtumat ovat olleet Helsingin kannalta erittäin onnistuneita. Kyseisen kaltaisen tapahtuman saamisella kaupunkiin olisi merkittävää myönteistä vaikuttavuutta kaupungin matkailu- ja elinkeinotoimintaan. Heinäkuu on yleensä Helsingissä hiljainen kuu-kausi, joten Tall Ships Races -tapahtuma toisi parhaaseen kesäaikaan merkittävän lisän Helsingin tapahtumatarjontaan.

Suur tapahtumien koordinaatioryhmä on kokouksessaan 11.2.2021 linjannut Tall Ships Races -tapahtumahankkeelle seuraavat päätavoitteet, mikäli Helsinki saa tapahtuman järjestettäväkseen.

- Tavoitteellinen nuorisotyö 2021-2024, kohderyhmänä erityisesti syrjäytymisvaarassa olevat 16-25-vuotiaat nuoret.
- Merellisen strategian tavoitteet, merellisten palveluiden ja ekosysteemin kehittäminen.

- Tuloksellisia ja konkreettisia Itämeren suoje-
lutoimia.
- Keskustan elävöittäminen ja kehittyvän, elä-
vän, urbaanin keskusta-alueen mahdolli-
suudet hankkeeseen kiinnitettynä.
- Vaikuttava tapahtumatoimialan ja helsinki-
läisten yritysten elinvoiman kasvattaminen
ja palautuminen.
- Elämyksellinen sisältökokonai-
suus kaupunkilaisten iloksi.
- Kaupunkitasoisen yhteistyön tiivistäminen ja
mahdollisuudet kehittää kaupunkiorganisaat-
tion toimintaa yhteistyöverkostossa toimin-
tamallien ja uusien pysyvämpienkin toimin-
tojen puitteissa.

Esittelijä katsoo, että Helsingin kaupungin on syytä hakea vuoden 2024 Tall Ships Races -tapahtuman isäntäkaupungiksi. Kaupungin sitou-
mukset on lueteltu isäntäkaupunkisopimusmallissa, joka on esityslistan
liitteenä. Viestintöosaston valmistelema hakemus on lähetettävä Sail
Training Internationalille viimeistään 31.3.2021.

Onnistuneen Tall Ships Races -tapahtuman järjestäminen Helsingissä
edellyttää huolellista ja pitkäjänteistä valmistelua sekä toimialojen ja lii-
kelaitosten sekä kaupungin yhtiöiden saumatonta yhteistyötä.

Hakemuksen jättäminen

Kuluvan vuoden kesän jälkeen Tall Ships Races järjestetään Itämerellä
seuraavan kerran vuonna 2024. Ennakkotietojen mukaan noin kymme-
nen muuta Itämeren kaupunkia on ilmoittanut kiinnostuksensa saada
satamakaupunki-isännöitsijä kyseisenä vuonna. Hakemukset tulee toimit-
taa STI:lle viimeistään 31.3.2021.

Hakuohjeen mukaan hakemisessa tulee ottaa kantaa mm. seuraaviin
asioihin:

- satama-alueiden sopivuus, infrastruktuuri ja
järjestelyvalmiudet
- tapahtumaohjelma miehistöille ja päällystöl-
le

- tapahtuman promootiojärjestelyt paikallisesti ja kansallisesti
- tuki ja sitoutuminen edistämään nuorten purjehtimista
- järjestettyjen purjehdustapahtumien määrä
- osallistuvien purjealusten mahdollisuus järjestää sidosryhmä- ja yleisöpurjehduksia

Isäntäsatamasopimus määrittelee kaupungin järjestelyvelvoitteet.

Näitä ovat mm.

- kilpailuorganisaation vaatimat tilat
- satamapaikat ja satamapalvelut
- STI:n delegaatiolle majoitus- ja ruokailupalvelut
- median tilat ja -palvelut
- tapahtuman yhteistyökumppaneiden promootiotila
- kapteenien illallinen
- purjehtijoiden juhlat

Isäntäsatamasopimuksen tekstimalli, joka on salassa pidettävä (Julkl 24 § 20 mom.), on nähtävillä kaupunginhallituksen kokouksessa.

Taloudellisten vaikutusten arviointi

Valituille satamakaupungeille ilmoitetaan tuloksesta touko-kesäkuun aikana 2021. Välittömästi valinnan jälkeen tuleva isäntäkaupunki allekirjoittaa STI:n kanssa sopimuksen, jossa se sitoutuu tapahtuman järjestelykustannuksiin ja yhteistyöhön jatkovalmistelussa. Valittujen kaupunkien tulee kuukauden sisällä isäntäsatamasopimuksen allekirjoituksen jälkeen maksaa Sail Training International -organisaatiolle ensimmäinen Port Fee -maksu, joka on suuruudeltaan 39 125 puntaa (nykykurssin mukaan n. 45 668 euroa). Tämän jälkeen satamakaupunki maksaa vuosina 2022–2024 Sail Training International -organisaatiolle vuosittain 39 125 puntaa (nykykurssin mukaan n. 45 668 euroa). Yhteensä satamakaupungiksi hyväksytyksi tulo maksaa 156 500 puntaa (nykykurssin mukaan n. 182 000 euroa).

Vuoden 2013 Tall Ships Races -tapahtuman loppuraportissa todetaan, että kaupungin menot ilman henkilöstökuluja olivat yhteensä 2,5 miljoonaa euroa ja tulot noin 550 000 euroa. Nettomenot olivat noin 1,95 miljoonaa euroa.

Sport Business School Finland toteutti 2013 Helsingissä järjestetyn Tall Ships Races -tapahtuman taloudellisten vaikutusten arvioinnin, joka oli osa laajempaa, Sponsor Insightin toteuttamaa tapahtumatutkimusta. Tutkimus tehtiin Helsingin kaupungin elinkeino-osaston toimeksiannosta. Arvioinnin tavoitteena oli tuottaa tietoa tapahtuman suorista laskennallisista taloudellisista vaikutuksista Helsingin seudulle sekä tapahtumalle. Tutkimuksessa arvioitiin tapahtuman suoran laskennallisen taloudellisen vaikutuksen olleen 15–20 miljoonaa euroa Helsingin seudulle ja noin 8–10 miljoonaa euroa tapahtumalle.

Tall Ships Races -tapahtumien aluskanta on kasvanut vuodesta 2013 merkittävästi. Kasvanut aluskanta merkitsee sitä, että Länsisataman alue (Jätkäsaarenlaituri, Sillilaituri, Hietalahdenranta) käy ahtaaksi. Näillä laivamäärillä alukset olisi syytä sijoittaa Länsisataman lisäksi Eteläsataman Halkolaituriin ja Katajanokan vierasvenesatamaan. Tälläkin mallilla osa laivoista joudutaan sijoittamaan rinnakkain. Ympäristö tarjoaa hyvät kävelyreitit yleisölle ja alueet ovat helposti saavutettavissa julkisilla kulkuvälineillä. Kahden satama-alueen käyttö tarjoaa hyvät mahdollisuudet tapahtuman toimintojen levittäytymisen laajasti keskustan alueelle.

Arvio Helsingin vuoden 2024 Tall Ships Races -tapahtuman kokonaisbudjetiksi noin 2,5 miljoonaa euroa. Tästä osa voidaan kattaa yhteistyökumppaneilta saatavilla tuloilla, jotka koostuvat rahasta, palveluista tai tavaroista, joiden yhteisarvoksi on arvioitu 600 000 – 1 000 000 euroa. Tapahtuman aiheuttamat nettomenot Helsingin kaupungille olisivat siten enintään 1,9 miljoonaa euroa.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Myllyniemi, tapahtuma-asiantuntija, puhelin: 310 36082
sari.myllyniemi(a)hel.fi

Liitteet

15.03.2021

Asia/12

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 189

Helsinki Business Hub Ltd Oy:n ja Helsinki Marketing Oy Ltd:n toimintojen yhdistäminen ja uuden yhtiön perustaminen sekä matkailuneuvontapalvelujen siirto kaupungille

HEL 2020-014331 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- perustaa Helsinki Partners Oy, ruotsiksi Helsinki Partners Ab, englanniksi Helsinki Partners Ltd -nimisen osakeyhtiön,
- hyväksyä liitteinä 1–2 olevat luonnokset yhtiön perustamissopimukseksi ja yhtiöjärjestykseksi,
- hyväksyä perustettavan yhtiön omistajastrategian liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti ja omistajastrategian osana hyväksyä hallituksen jäsenten palkkioperusteeksi palkkioryhmän B,
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita yhtiön perustamisvaiheessa merkitsemään kaupungin lukuun yhtiön kaikki osakkeet,
- osoittaa 400 000 euroa talousarvion kohdasta 8 06 02 Arvopaperit, Khn käytettäväksi, muut kohteet kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi yhtiön osakkeiden merkintähintojen maksamiseen,
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita hoitamaan yhtiön perustamiseen liittyvät tarpeelliset toimenpiteet sekä oikeuttaa oikeuspalvelut tekemään tarvittaessa perustamissopimukseen ja yhtiöjärjestykseen vähäisiä muutoksia.

Samalla kaupunginhallitus päätti hyväksyä matkailuneuvontapalvelujen ja niihin liittyvien toimintojen sekä henkilöstön siirron Helsinki Marketing Oy Ltd:stä kaupungin organisaatioon kaupunginkanslian elinkeino-osastolle ja kehotti kaupunginkanslian oikeuspalveluita yhteistyössä elinkeino-osaston, henkilöstöosaston sekä talous- ja suunnitteluosaston kanssa hoitamaan siirtoon liittyvät tarpeelliset käytännön toimenpiteet kaupungin osalta.

Käsittely

Esteelliset: Liisa Kivelä, Markus Kühn, Marja-Leena Rinkineva, Jenni Rope

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä asian päätösehdotuksen ja siinä viitattujen liiteasiakirjojen mukaisesti kuitenkin niin, että perustettavan yhtiön hallituksen kokoonpano olisi vähintään kolme ja enintään kymmenen jäsentä esitetyn vähintään kolmen ja enintään kahdeksan sijaan.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hyväksyi Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Loppuraportti - Helsingin kv-kilpailukyvyn edistäminen
- 2 Rakennejärjestelyselvitys
- 3 Perustamissopimusluonnos
- 4 Yhtiöjärjestysluonnos
- 5 Talouslaskelmat
- 6 Omistajastrategialuonnos
- 7 Valtiontuki- ja hankintaoikeudellinen selvitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsinki Business Hub Ltd Oy

Helsinki Marketing Oy Ltd

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

- perustaa Helsinki Partners Oy, ruotsiksi Helsinki Partners Ab, englanniksi Helsinki Partners Ltd -nimisen osakeyhtiön,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

- hyväksyä liitteinä 1–2 olevat luonnokset yhtiön perustamissopimukseksi ja yhtiöjärjestykseksi,
- hyväksyä perustettavan yhtiön omistajastrategian liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti ja omistajastrategian osana hyväksyä hallituksen jäsenten palkkioperusteeksi palkkioryhmän B,
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita yhtiön perustamisvaiheessa merkitsemään kaupungin lukuun yhtiön kaikki osakkeet,
- osoittaa 400 000 euroa talousarvion kohdasta 8 06 02 Arvopaperit, Khn käytettäväksi, muut kohteet kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi yhtiön osakkeiden merkintähintojen maksamiseen,
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita hoitamaan yhtiön perustamiseen liittyvät tarpeelliset toimenpiteet sekä oikeuttaa oikeuspalvelut tekemään tarvittaessa perustamissopimukseen ja yhtiöjärjestykseen vähäisiä muutoksia.

Samalla kaupunginhallitus päättää hyväksyä matkailuneuvontapalvelujen ja niihin liittyvien toimintojen sekä henkilöstön siirron Helsinki Marketing Oy Ltd:stä kaupungin organisaatioon kaupunginkanslian elinkeino-osastolle ja kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita yhteistyössä elinkeino-osaston, henkilöstöosaston sekä talous- ja suunnitteluosaston kanssa hoitamaan siirtoon liittyvät tarpeelliset käytännön toimenpiteet kaupungin osalta.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Kaupunki omistaa Helsinki Abroad Ltd Oy:n (jäljempänä myös Abroad), Helsinki Business Hub Ltd Oy:n (jäljempänä myös HBH) ja Helsinki Marketing Oy Ltd:n (jäljempänä myös Marketing) osakekannat kokonaisuudessaan.

Helsinki Abroad Ltd Oy:n toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia ylläpitää ja edistää Helsingin kaupungin ja sen yhteistyökumppaneiden etuja ja edunvalvontaa ulkomailla kuntalain 49 §:n tarkoittamana kuntien yhteistoimintana.

Helsinki Business Hub Ltd Oy:n toimialana on ulkomaisten investointien hakeminen Helsingin seudulle, kasvuhakuisten yritysten liiketoiminnan ja kansainvälistymisen vauhdittaminen sekä muu elinkeino- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen seudulla. Yhtiön tarkoituksena on kehittää Helsingin seutua kansainvälisesti kiinnostavana ja houkuttele-

vana liiketoiminta- ja innovaatioympäristönä. Yhtiön tavoitteena on luoda työpaikkoja ja pilotointimahdollisuuksia pääkaupunkiseudulle, hankkia kasvupääomaa startupeihin sekä edistää vientisopimusten syntymistä.

Helsinki Marketing Oy Ltd:n toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia Helsingin ja Helsingin seudun kansainvälisen tunnettuuden ja vetovoiman pitkäjänteinen vahvistaminen, kaupunkimarkkinoinnin vaikuttavuuden kehittäminen, markkinointi-, viestintä- ja neuvontapalvelujen tuottaminen, markkinointiyhteistyön ja palvelujen kehittäminen, erilaisten tapahtumien ja tilaisuuksien tuottaminen ja järjestäminen sekä kumppanuuksien hankinta ja hoito. Lisäksi yhtiö harjoittaa matkailuneuvontaa ja siihen liittyvää myynti- ja välitystoimintaa.

Kansainvälisen kilpailukyyn ja vetovoiman kehittäminen

Kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan kaupungin tavoitteena on olla Euroopan kiehtovimpia sijaintipaikkoja uutta luovalle startup-toiminnalle ja houkuttelevin osaamiskeskittymä yrityksille ja yksilöille, jotka haluavat tehdä maailmasta paremman paikan. Tätä strategialinjausta toteutetaan muun muassa kaupungin elinvoima- ja markkinointiyhtiöiden kautta.

Vuoteen 2050 mennessä lähes seitsemänkymmentä prosenttia maailman ihmisistä asuu kaupungeissa. Samalla kilpailu kaupunkien välillä kovenee. Kilpailussa erottautumisen keinoja ovat esimerkiksi turvallisuus, ilmasto, avoimuus, kestävyys, asuminen, liikkuminen, koulutus- ja työskentelymahdollisuudet, kulttuuri ja palvelut. Elämänlaatu on yksi keskeisimpiä kilpailutekijöitä. Erityisesti koronakriisin jälkeen henkisen ja sosiaalisen pääoman merkitys kaupunkien kilpailukyyn muodostamisessa korostuu.

Helsinki pärjää hyvin monissa kansainvälisissä vertailuissa. Ulkomaiset investoinnit ja matkailijamäärät olivat ennen pandemiaa hyvällä kasvurallalla. Silti etenkin Tukholma ja Kööpenhamina onnistuvat houkuttelemaan Helsinkiä huomattavasti enemmän osaajia, pääomia ja matkailijoita.

Helsinki Business Hubin osakkeiden ostaminen

Kaupunginhallitus päätti 1.6.2020, § 333 hyväksyä 110 Helsinki Business Hub Ltd Oy:n osakkeiden hankkimisen yhtiön muilta omistajilta niin, että osakkeiden omistusoikeus siirtyy kaupungille vuoden 2020 loppussa.

Osakekaupan myötä jokaisella pääkaupunkiseudun kaupungilla on mahdollisuus keskittyä investoinnissa omiin vahvuksiinsa ja

tehdä järjestelyjä, jotka mahdollistavat kaupunkien sisäisten synergioiden paremman hyödyntämisen. Yhteistyö pääkaupunkiseudun kaupunkien ja maakuntaliiton välillä on kuitenkin tärkeää tulevaisuudessa.

Osakkeiden hankkimisen varmistuttua kaupunki käynnisti selvityksen siitä, miten kansainväliseen kilpailukykyyn liittyvät toiminnot tulisi tulevaisuudessa järjestää kaupungin sisällä kaupungin kunnianhimoista strategiaa mahdollisimman hyvin tukevalla tavalla.

Selvityksen keskeisinä tavoitteina olivat:

- Ymmärtää kaupungin kilpailukykyyn kehittämisen nykytila sekä arvioida nykytilaa suhteessa verrokkikaupunkien toimintoihin.
- Tunnistaa kilpailukykyyn kannalta keskeiset toimintaympäristömuutokset, joihin kaupungin kilpailukykyyn tuottamisella vastataan.
- Muodostaa näkemys siitä, mihin osa-alueisiin ja miten kaupungin on panostettava toimintaympäristömuutokset, verrokkikaupungit ja eri sidosryhmien näkemykset ja tarpeet huomioiden.
- Arvioida nykyistä kaupungin kilpailukykyyn rakentamisen toimintamallia ja tehdä ehdotuksia mahdollisen uuden toimintamallin rakenteesta.
- Sitouttaa ja motivoida kaupunkiorganisaation keskeisiä toimijoita kaupungin kilpailukykyyn kehittämiseen.

Korkia Consulting Oy:n selvitys

Korkia Consulting Oy:ltä tilattiin kesäkuussa 2020 selvitys, jossa tarkasteltiin niitä toimintamalleja, joilla kaupunkiin houkutellessa vierailijoita, osajia, yrityksiä ja investointeja. Tavoitteena oli ymmärtää nykyisten toimintamallien vahvuudet ja kehityskohteet kaikkien osa-alueiden kohdalla ja luoda päivitetty toimintamalli, minkä myötä Helsingin kansainvälinen kilpailukyky kehittyy entisestään. Työn kohteena olivat erityisesti Helsinki Business Hub Ltd Oy, Helsinki Marketing Oy Ltd ja NewCon kasvutiimi, mutta toimintaa tarkasteltiin myös laajemmin koko kaupungin näkökulmasta.

Liitteenä oleva selvityksen loppuraportti valmistui lokakuun lopussa 2020. Analyysin tuloksena tunnistettiin, että ammattimaisesta ja tuloksellisesta työstä huolimatta lisätehoja voidaan löytää yhteistyötä tiivistämällä. Kansainvälisten kohderyhmien houkuttelun toiminnalle kokonaisuutena ei ole asetettu selkeitä tavoitteita, ja nykyinen toimintamalli ja sen roolitus on keskeisille kaupunkien toimijoille epäselvä.

Nykytilan keskeisiksi vahvuuksiksi tunnistettiin onnistumiset yhteisissä ponnistuksissa ja kampanjoissa, joissa roolit ja johtajuus ovat selkeitä, erityisesti Helsinki Marketingin ja Helsinki Business Hubin osaaminen ja toiminta omilla osa-alueillaan, kehittämishaluinen asenne ja avoimuus yhteistyölle sekä motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilöstö.

Nykytilan keskeisiä haasteita ovat puolestaan johdonmukaisuuden puute yhteistoiminnassa, puutteellinen kokonaisuuden johtaminen ja epäselvät strategiset tavoitteet koko toiminnan näkökulmasta, paikoittainen roolien epäselvyys ja toisten osapuolten tekemisen tuntemisen/läpinäkyvyyden vähäisyys sekä osaajien houkuttelun puuttuvat pysyvät rakenteet.

Loppuraportissa Korkia Consulting Oy ehdotti johtopäätöksensä, että otettaisiin käyttöön uusi toimintamalli, joka pohjaa vahvoihin ja selkeisiin tavoitteisiin kaupungin taholta, ketterään kaupunkimarkkinointi ja invest in -yhtiöön sekä palvelupolkujen kokonaiskoordinaatioon.

Vaikka kaupungin kansainvälisen tunnettuuden lisäämiseksi on tehty valtavasti tuloksetonta työtä, on tunnettuus edelleen heikkoa, ja aktiivista työtä on jatkettava. Helsingin tunnettuutta pitää rakentaa systemaattisesti, ja investointeja, yrityksiä, osaajia ja vierailijoita houkuttella kaupunkiin aktiivisesti. Toiminnan on oltava vahvasti kaupungin tavoitteiden mukaista, mutta sillä tulee samalla olla mahdollisuudet tarttua ketterästi kiinni muuttuvan maailman mahdollisuuksiin sekä toteuttaa hankkeita myös ulkoisen rahoituksen avulla. Näistä syistä loppuraportin ehdotuksena oli ko. toimintojen sijoittaminen kaupungin omistamaan yhtiömuotoiseen organisaatioon.

Tehdyn laajan selvityksen perusteella ehdotuksena oli, että HBH, Helsinki Marketing ja Helsinki Abroad tuodaan samaan yhtiöön. Keskeisimmät perustelut ehdotukselle olivat:

- synergiaedut markkinoinnin toimenpiteiden ja osaamisen kautta,
- back office -toimintojen päällekkäisyyksien poistuminen ja toiminnan laadun parantaminen yhdistetyillä resursseilla,
- vapautuneita resursseja kolmansien osapuolien yhteistyön koordinointiin ja uuteen tekemiseen (isompia caseja, kovempia tavoitteita),
- ”yksi Helsinki” -viesti on tehokkaampi halutuille kohderyhmille,
- mahdollistaa selkeän kokonaisuuden asiakkaan näkökulmasta ja yksinkertaisemmän palveluprosessin sekä

- muut vielä tunnistamattomat synergiaedut.

Kyseinen ehdotus nousi vahvasti esiin eri vaiheessa kehitystyötä myös erityisesti Helsinki Business Hubin ja Helsinki Marketingin henkilöstöltä.

Esitetyt muutokset selkeyttävät eri toimijoiden roolia sekä tuovat suunnitelmallisen rakenteen kokonaisuuden johtamiseksi samaan suuntaan, mikä vastaa uudelle toimintamallille asetettuja toiveita. Uusi yhtiö toimii tiiviissä yhteistyössä kaupunkiorganisaation kanssa, mutta voi yhtiömuodon kautta toimia vapaammin tavoitteiden toteuttamiseksi. Selkeä rakenne mahdollistaa reagoinnin muuttuvan maailman tarpeisiin Helsingin kilpailukyvyyn kehittämiseksi yhdessä.

Yhtiöiden toimintojen yhdistämistä koskeva juridinen selvitys

Korkia Consultingin toteuttaman selvityksen perusteella päätettiin jatkaa asian valmistelua siltä pohjalta, että Abroadin, HBH:n ja Marketingin toiminnot yhdistettäisiin.

Järjestelyn toteuttamisen juridisten reunaehtojen varmistamiseksi toteutettiin Ernst & Young Oy:n kanssa selvitys, jossa tarkasteltiin erityisesti toimintojen yhdistämisen toteutustapaan liittyviä yhtiöoikeudellisia ja verotuksellisia näkökohtia, uuden yhtiön perustamiseen liittyviä työ-, hankinta- ja valtiontukioikeudellisia säännöksiä sekä uuden yhtiön taloudellisia mallinnuksia.

Helsinki Abroadin osalta valmistelun edetessä todettiin, että tässä vaiheessa on tarkoituksenmukaista, että yhtiö jatkaa toimintaansa erillisenä yhtiönä nykyisen toimintamallin pohjalta. Yhtiön mahdollista liittämistä kokonaisuuteen myöhemmin tarkastellaan erikseen, jos se osoittautuu perustelluksi uuden yhtiön varsinaisen toiminnan alkamisen jälkeen.

Helsinki Business Hubin ja Helsinki Marketingin yhdistäminen on mahdollista toteuttaa juridisesti useammalla erilaisella toteutustavalla. Valmistelun yhteydessä tarkoituksenmukaisimmaksi tavaksi on arvioitu yhtiöiden sulautuminen uuteen ennen sulautumista perustettavaan yhtiöön (absortiosulautuminen). Sulautuvien yhtiöiden varat ja velat siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle yhtiölle, kun sulautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Samanaikaisesti sulautuvat yhtiöt purkautuvat. Sulautuvien yhtiöiden hallitusten ja toimitusjohtajien on mahdollisimman pian sulautumisen täytäntöönpanon jälkeen laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus ajalta, jolta tilinpäätöstä ei vielä ole esitetty yhtiökokouksessa (lopputilitys). Sulautuneiden yhtiöiden hallitusten on viivytyksettä lopputilitykseen liittyvien toimien jälkeen kutsuttava osakkeenomistajat osakkeenomistajien kokoukseen vahvistamaan lopputilitys. Kokoukseen sovelletaan, mitä yhtiökokouksesta säädetään.

Uusi yhtiö on tarkoitus perustaa mahdollisimman pian sitä koskevien päätösten tekemisen jälkeen ja samalla käynnistää mahdollisimman pian nykyisten yhtiöiden muodolliset sulautumisprosessit.

Sulautumiset on mahdollista toteuttaa veroneutraalisti. Sulautumisen yhteydessä yhtiöiden työntekijät siirtyvät uuden yhtiön palvelukseen en-tisin ehdoin eli ns. vanhoina työntekijöinä. Järjestelyn toteutustapa ei mahdollista HBH:n vuosien 2018 ja 2019 suunnitelmallisten tappioiden vähentämistä uuden yhtiön verotuksessa. Tämän ei kuitenkaan ole arvioitu olevan ohjaava tekijä uuden yhtiön muodostamiseen liittyvän toteutustavan valinnassa, sillä uuden yhtiön tavoitteena ei ole tuottaa voittoa, eikä tappioiden määräaikaisella vähennysoikeudella siten ole olennaista merkitystä yhtiön tai kaupungin näkökulmasta.

Uusi yhtiö perustetaan käyttäen kaupungin hyvän hallintotavan mukais-ta malliyhtiöjärjestystä. Uuden yhtiön perustamissopimus- ja yhtiöjärjes-tysluonnokset ovat liitteenä.

Muutostyöryhmä

Kansliapäällikkö asetti 14.1.2021, § 11 kansainvälisen kilpailukyvyn ja vetovoiman edistämisen muutostyöryhmän.

Työryhmän tehtävänä on yhteisen toimintakulttuurin kehittämisen kaut-ta vahvistaa HBH:n, Helsinki Marketingin ja Helsinki Abroadin henkilös-tön sitoutumista valmistelussa olevaan muutokseen, rakentaa näkymää tulevaan yhteiseen organisaatioon, taata tasa-arvoinen ja yhdenvertai-nen toimintakulttuurin rakentamisen pohja sekä valmistella uuden yh-tiön toiminnan käynnistämistä siirtymävaiheen ajan.

Muutosryhmä toteuttaa tehtävänsä käytännön projektien kautta muun muassa kartoittamalla yhtiöiden päällekkäistä tekemistä ja osaamista, suoraviivaistamalla ja yhtenäistämällä yhtiöiden suunnittelu- ja toteu-tusprosesseja, vahvistamalla henkilöstön ymmärrystä yhdistettävistä toiminnoista ja organisaatiokulttuureista sekä hallitsemalla henkilöstön odotuksia uuden kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin yhtiön pe-rustamiseen liittyen.

Muutostyöryhmä huolehtii siitä, että henkilöstön kuuleminen varmistee-taan yhdistymisprosessin kaikissa vaiheissa, henkilöstölle tarjotaan ajantasaista tietoa muutosprosessin etenemisestä sekä ennakoidaan ja reagoidaan nopeasti esiin nouseviin käytännön työhön liittyviin kysy-myksiin.

Muutostyöryhmän toiminnan tarkoitus on sujuvoittaa siirtymää uuteen yhtiöön ja se valmistelelee uuden yhtiön toimivan johdon ja hallituksen järjestäytymistä.

Työryhmän toimikausi on 4.1.–31.5.2021.

Matkailuneuvontapalvelut ja niihin liittyvät toiminnot

Korkia Consulting Oy:n selvityksessä ehdotettiin, että matkailun edistäminen keskitetään kaupunkiorganisaatioon ja ns. destination management office -toiminta rakennetaan selkeäksi omaksi kokonaisuudekseen.

Loppuraportin mukaan matkailun edistämiseksi on nykyiseen Helsinki Marketingin ja kaupungin elinkeino-osaston matkailun edistämisen resurssi- ja vastuujaoitteluun saatava aikaan nykyistä selkeämpi ja vahvemmin koordinoitu rakenne. Tämän lisäksi Helsingin kaupungin nykyisestä matkailun edistämisen toimintamallista puuttuu Destination management office -toiminta. Korkian ehdotuksena oli, että ko. toiminta käynnistetään kaupunkiorganisaatiossa, ja samaan kokonaisuuteen si-
joitetaan myös tällä hetkellä Helsinki Marketingin alaiset matkailun neuvontapalvelut. Helsinki Marketingissa ko. tehtävissä työskentelee tällä hetkellä yhdeksän henkilöä, jotka siirtyisivät kaupungin palvelukseen.

Matkailun toimintojen kokoaminen yhteen nousi vahvasti esiin sekä kehitystyön puitteissa tehdyissä haastatteluissa, kyselyssä että työpajoissa. Tällä hetkellä kaupungin matkailuneuvonnan toiminnot ovat Helsinki Marketingin alla ja monet muut keskeiset toiminnot kaupungin alaisuudessa. Kokonaisuus pitäisi olla jommankumman organisaation alaisuudessa yhtenä ja riittävästi resursoituna kokonaisuutena.

Destination management office -toiminta pitää olla vahvasti linkitettyä kaupungin laajempiin viestintä- ja maineenrakennustoimintoihin, mutta myös kiinteästi kaupunkimarkkinointi ja invest in -yhtiön tekemän työn kanssa. Tämä voidaan varmistaa yhteisellä koordinoinnilla ja samojen tavoitteiden toteuttamisella.

Jatkovalmistelun aikana on tarkasteltu edelleen Helsinki Marketingin matkailuneuvontapalvelujen ja niihin liittyvien toimintojen asemaa osana valmistelussa olevaa uuden yhtiön muodostamaa kokonaisuutta. Lähtökohtana on ollut, että kaupungin matkailua tulee johtaa määrätietoisesti kohti koronan jälkeistä aikaa, jossa korostuu kestävä kehitys, turvallisuus, tiedolla johtaminen ja kansainvälinen kilpailu. Matkailua tulee johtaa verkostona yhteistyössä uuden yhtiön, kaupungin eri toimialojen sekä matkailuelinkeinon ja muiden ulkoisten toimijoiden kanssa.

Asia on tarkoitus ratkaista siten, että kaupunginkanslian elinkeino-osastolle perustetaan uusi matkailuyksikkö, jota johtaa matkailupäällikkö. Yksikkö toimii laajapohjaisessa ja pragmaattisessa yhteistyössä uuden perustettavan kansainvälisen markkinoinnin ja invest in -yhtiön,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

viestintäosasto, kaupunkiympäristön toimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä matkailutoimialan yritysten ja yhteisöjen kanssa.

Edellyttäen, että Helsinki Marketingin matkailuneuvontapalveluiden henkilöstön siirto kaupungin palvelukseen hyväksytään sekä kaupungin että yhtiön toimesta, päätetään myöhemmin erikseen kaupunginkanslian toimintasäännön muuttamisesta matkailuyksikön perustamiseen liittyen.

Matkailuneuvontapalveluiden ja niihin liittyvien toimintojen sekä henkilöstön siirtoon liittyvät sopimukset laaditaan ja allekirjoitetaan viimeistään syksyllä 2021. Henkilöstösiirrot toteutetaan ennen Helsinki Marketingin sulautumista uuteen yhtiöön niin, että henkilöt siirtyvät ns. vanhoina työntekijöinä kaupungin palvelukseen.

Henkilöstö

Toimintojen yhdistäminen on suunniteltu toteutettavaksi niin, että HBH ja Helsinki Marketing sulautuvat kaupungin uuteen kansainväliseen investointien houkuttelu- ja markkinointiyhtiöön. Sulautumistilanteessa yhtiöiden työntekijöiden työsuhteet siirtyvät automaattisesti entisiin ehdoin vastaanottavaan yhtiöön osana yleistä varojen ja velkojen siirtymistä.

Yhtiöiden toimintojen yhdistämistä valmisteltaessa on eri vaiheissa huolehdittu siitä, että henkilöstön kuuleminen varmistetaan yhdistymisprosessin kaikissa vaiheissa, henkilöstölle tarjotaan ajantasaista tietoa muutosprosessin etenemisestä sekä ennakoidaan ja reagoidaan nopeasti esiin nouseviin käytännön työhön liittyviin kysymyksiin.

Muodollisen yhteistoimintamenettelyn osalta sulautuvien yhtiöiden tulee tiedottaa henkilöstöä sulautumisesta yhteistoimintalaissa tarkoitettuun tavoin hyvissä ajoin ennen sulautumista sen jälkeen, kun päätös sulautumisesta on tehty.

Kaupungin konserniohjeen mukaan tytäryhteisöt kuuluvat työnantaja-järjestöön ja soveltavat järjestäytymisensä mukaista työehtosopimusta. Helsinki Business Hub on Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n jäsen ja Helsinki Marketing puolestaan Avaintyönantajat Avainta ry:n jäsen. Yhtiöissä on sovellettu tähän järjestäytymiseen perustuen eri työehtosopimuksia. Molempien työehtosopimusten sopimuskaudet päättyvät maaliskuun lopussa 2022. Siihen asti Helsinki Business Hubista ja Helsinki Marketingista uuteen yhtiöön siirtyviin työntekijöihin sovelletaan yhtiöiden tämänhetkisiä työehtosopimuksia. Uusi yhtiö tekee myöhemmin erikseen päätöksen omasta järjestäytymisestään ja työehtosopimuksesta, jota se tulee noudattamaan huhtikuun alusta 2022 lähtien.

Kaupungin organisaatioon siirtyvän matkailuneuvontapalvelujen ja niihin liittyvien toimintojen muodostaman kokonaisuuden osalta yhteistointimenettelyt toteutetaan kaupungin toimintatavat huomioon ottaen.

Talous

Uusi yhtiö tulee toimimaan samankaltaisella taloudellisella rakenteella kuin Helsinki Business Hub ja Helsinki Marketing tällä hetkellä. Uudenkin yhtiön tulot muodostuvat pääosin kaupungin suorituksista.

Ernst & Young Oy:n avulla valmistelun aikana on tehty alustavaa taloudellista mallinnusta uuden yhtiön toiminnasta sulautuvien yhtiöiden edellisten vuosien toteumien ja tulevien vuosien ennusteiden perusteella.

Talouksmallinnusten tulokset riippuvat voimakkaasti oletuksista, joita laskelmissa käytetään, mutta laskelmat osoittavat, että kaupungilta tulevan liikevaihdon tarve on tulevaisuudessakin merkittävä. Yhtiöiden nykytoimintojen jatkuessa matkailuneuvontapalveluja ja vuonna 2022 päättyvää Health Capital Helsinki 2.0 -hanketta lukuun ottamatta aiempaa vastaavina kaupungin osuuden suuruusluokka on laskelman mukaan noin 8 miljoonaa euroa vuodessa lähivuosien aikana.

Mahdolliset muutokset uuden yhtiön toiminnan volyymeihin vaikuttavat kaupungilta tulevan vuotuisen liikevaihdon tarpeeseen ottaen huomioon, että yhtiön mahdollisuudet ulkopuolisen rahoituksen hankkimiseen ovat valtiontukiarvioinnin perusteella käytännössä rajalliset. Toisaalta ulkopuolisen rahoituksen merkittävä osuus voi olla haasteellista myös yhtiön tehtävän ja roolin toteuttamisen näkökulmasta. Yhtiön tarkoituksena on toteuttaa nimenomaan kaupungin elinvoimaisuuteen, kilpailukykyyn sekä vetovoimaisuuteen liittyviä tavoitteita ja tuottaa kaupungille niihin liittyviä palveluita, joten toiminnan suuntaamisen tulee perustua nimenomaan kaupungin tahtotilaan ja ohjaukseen.

Liitteenä on ns. perusskenaarion mukainen taloudellinen mallinnus vuosille 2021–2025.

Uuden yhtiön perustamisen yhteydessä yhtiöön on tarpeen sijoittaa omaa pääomaa, jotta uusi yhtiö pystyy käynnistämään toimintansa ylösajon ja muun muassa toimitusjohtajarekrytoinnin jo ennen kuin sille siirtyvät Helsinki Business Hubin ja Helsinki Marketingin olemassa olevat varat ja kaupunki alkaa ostaa siltä palveluita. Lisäksi uudelle yhtiölle aiheutuu kustannuksia toimintojen yhdistämiseen liittyen (yhteiset toimitilat, mahdolliset järjestelmämuutokset jne.). Tarkoituksenmukaiseksi oman pääoman määräksi on yhtiön perustamisen yhteydessä arvioitu 0,4 miljoonaa euroa.

Uuden yhtiön talousmalli liittyy kiinteästi jäljempänä kuvattuihin valtiontuki- ja hankintaoikeudellisiin selvityksiin ja tulkintoihin. Talousmalli on suunniteltu perustavaksi kaupungin palveluostoihin yhtiöltä. Vastineeksi yhtiön kaupungin hyväksi tuottamista palveluista kaupunki maksaa yhtiölle arvonlisäverollisia korvauksia. Talousmallin perusteena tulee olemaan kaupungin ja yhtiön välillä solmittava palvelusopimus tai vastaava, jossa määriteltyjen tavoitteiden ja palvelukokonaisuuksien toteutumisesta, siihen liittyvien palvelujen sisältöä sekä kaupungin palveluostojen tulevaa määrää tarkastellaan kaupungin vuotuiset talousarviota koskevat päätökset huomioon ottaen. Palvelusopimus laaditaan kaupungin ja yhtiön välille myöhemmin erikseen, viimeistään vuotta 2022 koskien.

Ennen palvelusopimuksen laatimista tarkennetaan kaupungin ja uuden yhtiön välisiin palveluostoihin liittyviä arvonlisäverotuksellisia kysymyksiä. Jos vero-oikeudellisten näkökulmien perusteella osoittautuu tarpeelliseksi tarkastella taloudellista toimintamallia uudelleen, selvitetään vaihtoehtona kaupungin vuosiavustukseen perustuvaa toimintamallia.

Yhtiön omistajastrategia

Kaupunginhallitus päätti liikelaitoksia ja tytäryhteisöjä koskevista omistajapoliittisista linjauksista 26.4.2011. Erityisesti omistuksen säilyttämistä koskevia linjauksia on sen jälkeen muutettu tytäryhteisökohtaisesti tarvittaessa.

Nykyiset omistajapoliittiset linjaukset eivät enää ole riittävän kattavat välittääkseen kaupungin omistajatahdon tytäryhteisöjen ja -säätiöiden hallituksille ja toimitusjohtajille. Omistajastrategioilla tulee pystyä aiempaa paremmin tukemaan ja edistämään tytäryhteisöjen pitkäaikaista kehittymistä. Kaupunginkansliassa on valmisteltu uudenlainen tytäryhteisökohtaisen omistajastrategian malli, jonka avulla on tarkoituksena kuvata tytäryhteisön johdolle kaupungin pidemmän aikavälin tavoitteita ja odotuksia yhteisöä kohtaan, jotta yhteisön johto osaa johtaa ja kehittää toimintaa oikean suuntaisesti oman toimivaltansa puitteissa.

Konserniohjeen mukaisesti kaupungin omistajuus on luonteeltaan strategista siten, että sillä saadaan aikaan taloudellista ja/tai toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä. Uudet tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kuvastavat myös kaupungin omaa sitoutumista omistajana tytäryhteisöille asetettaviin keskipitkän aikavälin kehittämistavoitteisiin ym. linjauksiin, mikä tukee pitkäjänteisyyttä ja ennustettavuutta omistajuudessa.

Omistajastrategian linjausten tavoitteena on osaltaan tukea kaupungille yhteisön omistamisesta muodostuvan omistaja-arvon positiivista kehittymistä. Omistajastrategioiden aikaperspektiivi on noin viidestä seitse-

mään vuotta ja niitä päivitetään jatkossa vähintään kaupunkistrategia-kausittain tai yksittäistapauksessa aina tarpeen mukaan esimerkiksi toimintaympäristön merkittävien muutosten johdosta.

Perustettavalle uudelle investointien houkuttelu- ja markkinointiyhtiölle on laadittu omistajastrategialuonnos osana kokonaisjärjestelyn valmistelua. Luonnos on liitteenä.

Omistajastrategian mukaan uuden yhtiön tarkoituksena ja tehtävänä on kaupungin kansainvälisen kilpailukyvyyn ja vetovoiman kasvattaminen kaupungin strategiaan ja kaupungin asettamiin tavoitteisiin perustuen. Yhtiö edistää kaupungin kestävästä kasvusta, investointien, osaajien ja vierailijoiden houkuttelua, kaupungin kansainvälistä myyntiä ja markkinointia sekä kansainvälisen tunnettuuden parantamista ja brändin rakentamista.

Kaupungilla on strateginen intressi yhtiön omistamiseen. Yhtiö on keskeinen väline kaupungin kansainväliseen kilpailukykyyn ja vetovoimaan sekä elinvoimaisuuteen liittyvien tavoitteiden toteuttamisessa.

Uusi yhtiö kuuluu kaupungin konserniohjauksessa pormestarin toimialaan muiden kaupungin elinvoimaisuuteen ja markkinointiin liittyvien tytäryhteisöjen tavoin.

Yhtiön tavoitteena on houkutella onnistuneesti yrityksiä, investointeja, osaajia ja vierailijoita sekä B2B-tapahtumia Helsinkiin. Yhtiö rakentaa menestyksekkäästi kaupungin kansainvälistä tunnettuutta ja brändiä. Yhtiön toiminta on johdonmukaista ja selkeässä suhteessa kaupunkistrategian toteutusta ohjaavien tavoitteiden ja painopisteiden kanssa.

Uuden yhtiön hallituksen tulee kollektiivisesti omata osaamista erityisesti seuraavista yhtiön toimialaan liittyvistä alueista: kansainvälinen liiketoiminnan ja investointien houkuttelu, myynti, markkinointi ja brändin rakentaminen, asiakkuuksien ja verkostojen johtaminen, ekosysteemien rakentaminen, sijoittajayhteistyö sekä digitaalinen liiketoiminta.

Yhtiölle asetettavia keskeisiä tavoitteita ovat muun muassa kaupungin tunnettuuden ja vetovoiman kasvu sekä asiakaskeskeisyys. Tavoitteiden avainmittareita ovat muun muassa kaupungin tunnettuuden kehittyminen valituissa kohderyhmissä, segmenteissä ja maantieteellisillä alueilla, tehtyjen investointien arvo, yhtiön toiminnan seurauksena syntyneiden työpaikkojen määrä, kv. tapahtumien määrä sekä vierailujen taloudellinen arvo.

Yhtiön hallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään kolme ja enintään kahdeksan varsinaista jäsentä.

Hallituksen jäsenten toimikausi on kaksi vuotta. Helsingin kaupungilla on oikeus nimetä yhtiön tilintarkastaja ja varatilintarkastaja, jota ei kuitenkaan tarvitse valita, jos tilintarkastajaksi valitaan hyväksytty tilintarkastusyhteisö.

Kaupungin tytäryhteisöt jaetaan hallitustyöskentelyn vaativuuden perusteella neljään eri hallituspalkkioryhmään. Kaupunginhallitus on päättänyt eri ryhmissä maksettavien palkkioiden suuruudesta 12.3.2018, § 145. Perustettava yhtiö on sen roolin ja keskeisen merkityksen johdosta sekä muiden tytäryhteisöjen jakautuminen eri palkkioryhmiin huomioon ottaen perusteltua määritellä kuuluvaksi palkkioryhmään B. Kyseisessä palkkioryhmässä hallituksen puheenjohtajalle maksetaan tällä hetkellä 3 570 euron suuruinen vuosipalkkio ja lisäksi kaikille hallituksen jäsenille maksetaan 385 euron suuruinen kokouspalkkio.

Perustettavan yhtiön hallituksen nimeämisestä päätetään hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallituksen konsernijaostossa. Samassa yhteydessä linjataan yhtiön ylösajovaiheen ajaksi nimettävän väliaikaisen ns. teknisen toimitusjohtajan valinnasta.

Valtiontukiarviointi

Kielletyn valtiontuen määritelmä pohjautuu Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen ("SEUT") 107 artiklan 1 kohtaan, jossa valtiontuki määritellään jäsenvaltion myöntämäksi taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetyksi tueksi, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, siltä osin kuin tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Valtiontuen määritelmän mukaisesti EU:n valtiontukisäännöt soveltuvat kaikkien seuraavien tunnusmerkkien täytyessä samanaikaisesti:

- julkisia varoja kanavoidaan julkisiin tai yksityisiin yrityksiin,
- etu on valikoivaa eli kohdistuu vain tiettyihin yrityksiin,
- toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla tuensaajaa,
- toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Tunnusmerkkien täytyessä kyseessä on kielletty valtiontuki, ellei jokin poikkeussäännöistä sovellu.

Voidakseen olla valtiontukea, julkisen rahoituksen on kanavoiduttava yritykseen. Euroopan unionin tuomioistuimissa yritykseksi on määritelty taloudellista toimintaa harjoittavat yksiköt riippumatta niiden oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta.

Ei-taloudelliseen toimintaan viittaaviksi piirteiksi on tunnistettu muun muassa seuraavat:

- vastaavaa palvelua ei ole saatavilla markkinoilla,
- palvelu on vastikkeetonta tai vastike kattaa pelkästään palvelun tuottamisen aiheuttamat kulut,
- palvelu on yleisesti ja avoimesti saatavilla,
- palvelu koostuu yleisluontoisen tiedon tarjoamisesta,
- palveluun sisältyvä markkinointi on neutraalia, kaikille samoin ehdoin saatavilla ja siitä otettu vastike kattaa korkeintaan kulut.

Kuntalain mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa. Elinkeinotoiminnan edistämiseen liittyvät tehtävien on katsottu kuuluvan keskeisesti kunnan yleiseen toimialaan. Teollisen ja kaupallisen toiminnan kehittäminen (esimerkiksi kuntien elinkeinoyhtiöt/kehitysyhtiöt) on perinteisesti katsottu yleisen edun mukaiseksi ei-kaupalliseksi toiminnaksi. Tulkinta on saanut tukea myös EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössä, jossa on kuitenkin toisaalta myös todettu, että yleisen edun mukainen tarve voi olla luonteeltaan kaupallinen.

Erilaisia paikallista elinkeinotoimintaa ja turismia edistäviä yhtiöitä on ja on ollut jo vuosikymmeniä sekä Suomessa että muualla Euroopassa. Nämä yhtiöt harjoittavat samankaltaisia toimintoja kuin Helsinki Business Hub ja Helsinki Marketing sekä tuleva uusi yhtiö ja niiden rahoitus voi samoin perustua ainakin osin julkiseen rahoitukseen. Kyseessä olevien kaupungin omistamien yhtiöiden harjoittama toiminta (tai sitä muistuttava toiminta) ja sen rahoitus on laajasti ottaen Euroopassa hyväksytty.

Komission matkailualaa koskevan mietinnön mukaan ollakseen eitaloudellista toimintaa matkailunedistäjän toiminnan:

- ei tulisi sisältää lippujen myyntiä tai muita myynti- tai varauspalveluita,
- ei tulisi sisältää mainontaa tai näkyvyyttä, jossa yhtä tai tiettyjä taloudellisia toimijoita suositaan muiden kustannuksella.

Ei-taloudelliseksi toiminnaksi voidaan kuitenkin katsoa mainonta, jos:

- tiedot esitetään neutraalisti,
- kaikilla toimijoilla on yhtäläinen mahdollisuus saada näkyvyyttä,
- mahdollisesti perittävä vastike kattaa ainoastaan näkyvyyden kulut eikä siihen sisälly voittoa.

Suuri osa Helsinki Business Hubin ja Helsinki Marketingin toiminnasta nykyään ja uuden yhtiön toiminta jatkossa koostuu yleisen kaupunkimarkkinointia, matkailua, paikallisia yrityksiä ja paikallisia elinkeinoelämän edellytyksiä koskevan tiedon tuottamisesta ja levittämisestä. Tietoa tarjotaan yleisesti, avoimesti ja vastikkeettomasti. Valtaosa tuotetusta tiedosta on sellaista, että se ei edistä minkään tietyn yrityksen toimintaa vaan tukee nimenomaan kaupungin tavoitteiden toteuttamista. Vastaavanlaisen yleisluontoisen tiedon tuottamiseen ei ole markkinoita, eikä siitä olisi todennäköisesti edes mahdollista saada vastiketta. Yhtiöiden rahoitus vastaa niiden kuluja, eikä niille synny voittoa niille suunnatusta rahoituksesta. Ja mikäli voittoa syntyisi, se tulisi yhtiöjärjestysten mukaan kohdistaa yhtiöiden toimintaan.

Nykyiset Helsinki Marketingin kumppanuusverkoston ja muiden kumppaneiden kanssa toteutetut yhteismarkkinointiin liittyvät projektit voivat avoimesti saatavilla olevina täyttää sallitulle markkinoinnille asetetut vaatimukset, mikäli niistä veloitettu vastike kattaa ainoastaan yhtiölle aiheutuneet kulut, eikä tällainen toiminta vaikuta kilpailua vääristävästi vaan on luonteeltaan neutraalia. Nykyisissä yhteismarkkinoinnin projekteissa yhteistyökumppanit valikoidaan pääosin sen mukaan, mikä on kaupunkimarkkinoinnin näkökulmasta perusteltua ja tarkoituksenmukaista. Tältä osin palvelun yleinen ja avoin saatavuus ei täyty yhtä selkeästi kuin muiden uuteen yhtiöön siirtyvien toimintojen osalta. Tulevaisuudessa uuden yhtiön on perusteltua pyrkiä lisäämään yhteismarkkinoinnin projekteihin liittyvää yleistä ja avointa osallistumismahdollisuutta entisestään.

Perustettavan uuden yhtiön toiminnan voidaan edellä mainituilla tehtyjen valtioneuvoston mukaisilla perusteilla arvioida olevan valtioneuvoston näkökulmasta luonteeltaan ei-taloudellista. Arvio on perusteltu erityisesti siksi, että uuden yhtiön toimintaa vastaavaa palvelua ei ole saatavilla markkinoilla, palvelu on vastikkeetonta tai vastike kattaa pelkästään palvelun tuottamisen aiheuttamat kulut, palvelu on yleisesti ja avoimesti saatavilla ja palvelu koostuu yleisluontoisen tiedon tarjoamisesta.

Uuden yhtiön tulee toiminnassaan ottaa huomioon ja varmistaa, että sen toiminnan luonne ei muutu tavalla, joka tekisi toiminnasta valtioneu-

kinäkökulmasta taloudellista tai muuten kiellettyä. Mikäli yhtiö ryhtyisi tulevaisuudessa harjoittamaan osaksikaan taloudellista toimintaa, olisi toiminnan oltava markkinaehtoista ja kirjanpito olisi eriytettävä kaupallisiin ja ei-kaupallisiin toiminnan tuloihin ja kuluihin.

Hankintaoikeudelliset näkökulmat

Uusi yhtiö on julkisista hankinnoista annetun lain näkökulmasta hankintayksikkö eli se kuuluu hankintalain soveltamisalan piiriin. Yhtiön rahoitus tulee pääsääntöisesti kaupungilta. Kaupunki myös nimittää yhtiön hallituksen ja valvoo osakkeenomistajana yhtiön toimintaa. Näin yhtiö täyttää hankintalaissa määritellyt julkisoikeudellisen laitoksen toiminnan rahoitusta, johtoa ja sen nimeämistä koskevat edellytykset. Lisäksi yhtiön toiminnan luonne täyttää myös hankintalain edellytyksen siitä, että yhtiö on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole teollista tai kaupallista luonnetta. Uuden yhtiön on näin ollen kilpailutettava omat hankintansa hankintalain mukaisesti.

Hankintalakia sovelletaan lähtökohtaisesti myös kaupungin ja sen tytäryhtiöiden välisiin hankintoihin. Hankintalakia ei kuitenkaan sovelleta hankintaan, jonka kaupunki tekee sidosyksiköltään, tai hankintaan, jonka sidosyksikkö tekee kaupungilta. Uuden yhtiön sidosyksikköasema edellyttää, että

- yhtiö on kaupungista muodollisesti erillinen ja päätöksenteon kannalta itsenäinen,
- kaupunki yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa yhtiöön samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa,
- yhtiössä ei saa olla muiden kuin hankintayksiköiden pääomaa,
- yhtiö harjoittaa enintään 5 % ja enintään 500 000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on.

Uusi yhtiö on osakeyhtiönä muodollisesti erillinen ja päätöksenteon kannalta itsenäinen. Kaupunki käyttää määräysvaltaa yhtiöön, eikä yhtiössä ole muiden tahojen pääomaa. Näin ollen yhtiön ja kaupungin välisen sidosyksikköaseman arvioinnin osalta ratkaistavaksi jää se, harjoittaako yhtiö sidosyksikköaseman edellyttämällä tavalla liiketoimintaansa pääosin kaupungin kanssa (ns. ulkoinen myynti enintään 5 % ja enintään 500 000 euroa).

Hankintalaissa ulkopuolisen rahoituksen osuus on liitetty liiketoiminnan käsitteeseen, jota ei ole määritelty hankintalaissa. Hankintadirektiivi (2014/24/EU) puhuu liiketoiminnan sijaan oikeushenkilön toiminnoista, jotka suoritetaan niiden tehtävien täyttämiseksi, jotka se on vastaanottanut määräysvaltaa käyttävältä hankintaviranomaiselta tai muilta kyseisen hankintaviranomaisen määräysvallan alaisilta oikeushenkilöiltä.

Oikeuskäytännössä on katsottu, että yksikön on suoritettava pääosa toiminnoistaan hankintayksikön hyväksi. Kaiken muun (ml. yksityisen puolen kanssa harjoitettavan toiminnan) tulisi olla ainoastaan toissijaisista. Arviointia tehtäessä tulisi huomioida kaikki toiminnot, joita harjoitetaan hankintaviranomaisen kanssa tehdyn hankintasopimuksen yhteydessä vastaanottajan henkilöllisyydestä riippumatta.

Uuden yhtiön ulkopuolisilta saamaa liikevaihtoa ei tulisi tehdyn arvion perusteella lukea liiketoiminnaksi, koska yhtiö ei toimi markkinoilla ja/tai koska ulkopuolisilta saatavan liikevaihdon voidaan katsoa kohdistuvan niiden tehtävien täyttämiseen, jotka yhtiö on saanut hankintaviranomaiselta eli kaupungilta.

Tapauksen KHO 2012:61 perusteella kunnan lakisääteiseen terveydenhuoltoon kuuluvia palveluita voidaan tarjota myös ulkopuolisille, mikäli kyseessä ovat lakisääteiset tai muuhun toimintaan liitännäiset palvelut. Matkailu- ja elinkeinotoiminnan edistäminen ei kuulu kunnan lakisääteisiin palveluihin. Liitännäispalveluiden osalta oikeuskirjallisuudessa ja oikeuskäytännössä on ehdotettu, että arvioinnissa voitaisiin nojautua hankintasopimukseen. Mikäli hankintasopimus velvoittaa yksikön tarjoamaan palvelua myös esimerkiksi yrityksille tai kansalaisille, näille suunnattu myynti voitaisiin katsoa hankintayksikköön suuntautuvaksi.

Nykyisellään Helsinki Marketingilla on ulkopuolisilta saatavaa liikevaihtoa kumppanuusverkostoihin sekä projektiluonteisiin yhteismarkkinoinnin kokonaisuuksiin liittyen.

Helsingin tekijät -kumppanuusverkoston liikevaihtoennuste vuodelle 2021 on noin 0,1 miljoonaa euroa (alv 0) (0,25 miljoonaa euroa vuonna 2020). Verkosto on kansainvälisen markkinoinnin yhteistyöverkosto, jossa mukana on erityisesti matkailu- ja tapahtuma-alan yrityksiä ja yhteisöjä. Yhteistyössä korostuu kriittisen massan ja kokonaisuuden rakentaminen, eikä se sisällä yksittäisiä vastikkeita.

Matkailuneuvonnan kumppanuusverkoston liikevaihtoennuste vuodelle 2021 on noin 0,085 miljoonaa euroa (alv 0) (0,18 miljoonaa euroa vuonna 2020). Matkailuneuvonnan kumppanuus on sisältänyt yhteistyön rautatieaseman ja Helsinki-Vantaan lentoaseman matkailuneuvon-
tapisteissa. Myös Helsinki Help -yhteistyö on kuulunut kumppanuuteen

ja lisäksi alueiden matkailuorganisaatiot ovat saaneet näkyvyyden yhtiön tuottamaan Day Trips from Helsinki -esitteeseen.

Yhteismarkkinoinnilla tarkoitetaan konsepteja ja kampanjoita, joissa rakennetaan projektiluontoisia yhteisiä markkinoinnin kokonaisuuksia. Yhteismarkkinoinnissa yritykset ja yhteisöt haluavat tehdä kansainvälistä markkinointia yhdessä Helsingin kanssa ja kaupungin brändiin kiinnittyen. Lähtökohta yhteismarkkinoinnin hankkeissa on, että tunnustetaan yhteiset tavoitteet ja halutaan yhdessä rakentaa isompi kokonaisuus tietyn teeman ympärille, jotta saadaan aikaan vaikuttavampi kokonaisuus, kuin mitä kullakin toimijalla olisi yksin toimiessaan mahdollista saada aikaan.

Helsinki Marketing ei ole saanut yhteismarkkinoinnin hankkeista tuloa itselleen vaan tulot on käytetty kansainvälisen markkinoinnin ja viestinnän tavoitavuuden ja toimenpiteiden vahvistamiseen ja yhtiön vastuulle jäävien kustannusten pienentämiseen. Yhteismarkkinoinnin toimenpiteitä liittyi vuonna 2020 esimerkiksi suunniteltuun Helsinki Biennaaliin (ulkopuolisten tahojen osuus yhteensä 0,14 miljoonaa euroa, alv 0). Yhteensä yhteismarkkinoinnin ulkoisen liikevaihdon määrä vuonna 2020 oli noin 0,3 miljoonaa euroa.

Uuden yhtiön yhtiöjärjestyksen toimialamääräys liittyy kaupungin kansainvälisen tunnettuuden ja vetovoiman kehittämiseen sekä muiden kaupungin niihin liittyen asettamien tavoitteiden täyttämiseen. Yhtiö toteuttaa tehtävänsä ja näitä tavoitteita monilla erilaisilla tavoilla. Suoraan kaupungille kohdistettujen palvelujen lisäksi myös mahdollisen ulkopuolisten yritysten kanssa tehtävän kumppanuustyön, erillisen yhteismarkkinointityön ja vastaavan toiminnan tarkoituksena on edistää kaupungin yhtiölle asettaman tehtävän ja tavoitteiden toteuttamista. Näin ollen myös tämän toiminnan voidaan katsoa suuntautuvan kaupunkiin siltäkin osin kuin sitä mahdollisesti rahoitetaan ulkoisesti.

Tämän tulkinnan tueksi uuden yhtiön yhtiöjärjestys on laadittu ja yhtiön ja kaupungin välille myöhemmin laadittava palvelusopimus tai vastaava muotoillaan siten, että on selvää, että myös mahdollisen ulospäin suuntautuvan toiminnan tarkoituksena on kaupungin yhtiölle antaman tehtävän ja tavoitteiden tukeminen.

Sidosyksikköasema mahdollistaa toimimisen siten, että kaupunki ostaa yhtiöltä palvelu- tai vastaavassa sopimuksessa määritellyt palvelut kilpailuttamatta.

Lopuksi

Helsingin kaupungin voimassaolevan kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan Helsinki on monipuolinen ja kansainvälisesti vetovoimainen kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumakaupunki.

Kaupungin kansainvälisen tunnettuuden, kilpailukyvyn ja vetovoiman rakentamiseen liittyvistä toiminnoista on tehty vuoden 2020 aikana laajoja selvityksiä. Selvitysten pohjalta on valmisteltu Helsinki Business Hubin, Helsinki Marketingin ja Helsinki Abroadin toimintojen yhdistämistä. Valmistelun aikana luovuttiin Helsinki Abroadia koskevista muutoksista toistaiseksi. Yhtiötä koskevaan tarkasteluun palataan myöhemmin erikseen, jos se on perusteltua.

Helsingin kansainvälisen kilpailukyvyn ja vetovoiman kehittämiseen keskittyvät yhtiötetyt toiminnot kootaan uudessa toimintamallissa yhteen kaupungin kokonaan omistamaan yhtiöön, joka toteuttaa nimenomaisesti kaupungin strategisia tavoitteita, omistajastrategisia linjauksia sekä muita mahdollisia kaupungin määrittämiä tavoitteita.

Järjestelyn tavoitteena on parantaa kaupungin kansainvälistä tunnettuutta ja houkutella entistä enemmän ulkomaisia vierailijoita, yrityksiä, investointeja ja osaamista Helsinkiin. Tavoitteena on, että ketterästi, joustavasti ja asiakaslähtöisesti toimiva uusi yhtiö pystyy entistä paremmin reagoimaan toimintaympäristön muutoksiin ja hyödyntämään entistäkin paremmin olemassa olevaa huippuosaamista. Yhtiö toteuttaa tiivistä verkostoyhteistyötä sekä kotimaassa että kansainvälisesti.

Toimintojen yhdistäminen toteutetaan niin, että HBH ja Helsinki Marketing sulautuvat uuteen tämän päätöksen perusteella perustettavaan yhtiöön. Sulautumisia koskevat muodolliset päätökset tehdään sulautuvien yhtiöiden yhtiökokouksissa mahdollisimman pian uuden yhtiön perustamisesta päättämisen jälkeen. Sulautumiset pannaan täytäntöön osakeyhtiölaissa määritellyn menettelyn ja määräaikojen mukaisesti. Uusi yhtiö perustetaan mahdollisimman pian tämän päätöksen jälkeen ja se pääsee aloittamaan varsinaisen täysipainoisen toimintansa sulautumismenettelyjen päättymisen jälkeen arviolta syys-lokakuussa.

Kaupungin ja uuden yhtiön välille solmitaan myöhemmin erikseen palvelu- tai vastaava sopimus viimeistään vuotta 2022 koskien.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää yhteisöjen ja säätiöiden perustamisesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472

15.03.2021

atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Loppuraportti - Helsingin kv-kilpailukyvyyn edistäminen
- 2 Rakennejärjestelyselvitys
- 3 Perustamissopimusluonnos
- 4 Yhtiöjärjestysluonnos
- 5 Talouslaskelmat
- 6 Omistajastrategialuonnos
- 7 Valtiontuki- ja hankintaoikeudellinen selvitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsinki Business Hub Ltd Oy

Helsinki Marketing Oy Ltd

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Talpa

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 08.03.2021 § 168

HEL 2020-014331 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

08.03.2021 Pöydälle

Esteelliset: Liisa Kivelä, Markus Kühn, Marja-Leena Rinkineva, Jenni Rope

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.03.2021

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tomi Sevanderin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 08.03.2021 § 27

HEL 2020-014331 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti panna asian pöydälle ylimääräiseen kokoukseen.

Käsittely

08.03.2021 Pöydälle

Konsernijaosto päätti yksimielisesti panna asian pöydälle ylimääräiseen kokoukseen Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

08.02.2021 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 14.01.2021 § 11

HEL 2020-014331 T 00 00 00

Päätös

Kansliapäällikkö asetti Helsinki Business Hub Ltd Oy:n (HBH), Helsinki Marketing Oy:n ja Helsinki Abroad Ltd Oy:n sulautumiseen liittyvän työryhmän seuraavasti:

Työryhmän nimi on kansainvälisen kilpailukyvyn ja vetovoiman edistämisen muutostyöryhmä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Työryhmän toimikausi on 13.1.–31.5.2021.

Työryhmän tehtävänä on yhteisen toimintakulttuurin kehittämisen kautta vahvistaa HBH:n, Helsinki Marketingin ja Helsinki Abroadin henkilöstön sitoutumista valmistelussa olevaan muutokseen, rakentaa näkymää tulevaan yhteiseen organisaatioon, taata tasa-arvoinen ja yhdenvertainen toimintakulttuurin rakentamisen pohja sekä valmistella uuden yhtiön toiminnan käynnistämistä siirtymävaiheen ajan.

Työryhmän jäsenet:

- toimitusjohtaja Laura Aalto, Helsinki Marketing, puheenjohtaja
- vt. toimitusjohtaja Miska Hakala, HBH, varapuheenjohtaja
- konsernilakimies Miia Aho, kaupunginkanslia
- toimitusjohtaja Martti Huttunen, Helsinki-keskus Pietarissa
- Marketing Communications Director Johanna Huurre, HBH
- Venture and Talent Advisor Panu Maula, HBH
- Account Manager Aino Pursiainen, Helsinki Marketing
- Director, Partnerships and Development Jenny Taipale, Helsinki Marketing

Työryhmä voi nimetä itselleen sihteerin ja tarvittaessa käyttää työnsä tukena ulkopuolisia asiantuntijoita.

Päätöksen perustelut

Taustaa

Helsingin kaupunki on tehnyt selvitystyötä kansainvälisen tunnettuuden, kilpailukyvyn ja vetovoiman rakentamiseen liittyvistä toiminnoista. Selvitysten pohjalta valmistellaan HBH:n, Helsinki Marketingin ja Helsinki Abroadin toimintojen yhdistämistä.

Helsingin kansainvälisen kilpailukyvyn ja vetovoiman kehittämiseen keskittyvät yhtiötetyt toiminnot kootaan uudessa toimintamallissa yhteen kaupungin kokonaan omistamaan myynti- ja markkinointiyhtiöön, joka toteuttaa kaupungin strategisia tavoitteita.

Toimintojen yhdistäminen on suunniteltu toteutettavaksi niin, että Helsinki Abroad, HBH ja Helsinki Marketing sulautuvat kaupungin uuteen myynti- ja markkinointiyhtiöön. Sulautumistilanteessa yhtiöiden työntekijöiden työsuhteet siirtyvät automaattisesti entisiin ehdoin vastaanottavaan yhtiöön osana yleistä varojen ja velkojen siirtymistä.

Järjestelyn tavoitteena on parantaa Helsingin kansainvälistä tunnettuutta ja houkutella entistä enemmän ulkomaisia vierailijoita, yrityksiä, investointeja ja osaamista Helsinkiin. Tavoitteena on, että ketterästi,

joustavasti ja asiakaslähtöisesti toimiva uusi yhtiö pystyy entistä paremmin reagoimaan toimintaympäristön muutoksiin. Yhtiö toteuttaa tiivistä verkostoyhteistyötä sekä kotimaassa että kansainvälisesti.

Selvitys toimintojen yhdistämisen ja yhtiöiden sulautumisen juridisiin sekä taloudellisiin reunaehtoihin liittyen on käynnistynyt loppuvuodesta 2020. Selvityksessä laaditaan tarkempi aikataulu ja suunnitelma Helsinki Abroadin, Helsinki Business Hubin ja Helsinki Marketingin toimintojen yhdistämiseksi uuteen yhtiöön.

Muutostyöryhmän tehtävät

Kaupunki valmistelee HBH:n, Helsinki Marketingin ja Helsinki Abroadin toimintojen yhdistämistä. Oikeudellisen ja kaupungin päätöksenteon prosessien rinnalla käynnistetään yhdistettävien yhtiöiden toimintakulttuurin muutosprosessi. Siirtymävaiheen operatiivista prosessia vetämään asetetaan muutostyöryhmä, joka koostuu kolmen yhtiön henkilöstöstä.

Muutostyöryhmän tavoitteena on yhteisen toimintakulttuurin kehittämisen kautta vahvistaa henkilöstön sitoutumista muutokseen, rakentaa näkymää tulevaan yhteiseen organisaatioon, taata tasa-arvoinen ja yhdenvertainen toimintakulttuurin rakentamisen pohja sekä valmistella uuden yhtiön toiminnan käynnistämistä siirtymävaiheen ajan.

Muutosryhmä toteuttaa tavoitetta käytännön projektien kautta ainakin kartoittamalla yhtiöiden päällekkäistä tekemistä ja osaamista, suoraviivaistamalla ja yhtenäistämällä yhtiöiden suunnittelu- ja toteutusprosessia, vahvistamalla henkilöstön ymmärrystä yhdistettävistä toiminnoista ja organisaatiokulttuureista ja hallitsemalla henkilöstön odotuksia uuden kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin yhtiön perustamiseen liittyen.

Muutostyöryhmä huolehtii myös siitä, että henkilöstön kuuleminen varmistetaan yhdistymisprosessin kaikissa vaiheissa, henkilöstölle tarjotaan ajantasaista tietoa muutosprosessin etenemisestä sekä ennakoidaan ja reagoidaan nopeasti esiin nouseviin käytännön työhön liittyviin kysymyksiin.

Muutostyöryhmän toiminta on käytännönläheistä ja organisaatioiden itensä määrittelemää ja se vahvistaa organisaatioiden omaa omistajuutta muutoksesta. Toiminnan tulee kaikilta osin tukea kolmen organisaation operatiivista nykyisen strategiansa mukaista työtä sekä ennakoita, tunnistaa ja yhdessä käsitellä organisaatioiden yhdistämiseen liittyviä kysymyksiä. Muutostyöryhmän toiminnan tarkoitus on sujuvoittaa siirtymää uuteen yhtiöön ja se ennakoi uuden yhtiön toimivan joh-

don ja hallituksen järjestäytymistä. Muutostyöryhmän tehtävä ei ole uuden yhtiön strategian tai liiketoimintasuunnittelun tekeminen.

Muutosohjelmaan sisältyy mm seuraavia kokonaisuuksia:

- Yhteisen arvopohjan ja kulttuurin tunnistaminen sekä luottamuksen ja tekemisen tavan rakentaminen läpi organisaatioiden.
- Yhteisen ymmärryksen rakentaminen omistajan tahtotilasta ja odotuksista uudelle yhtiölle ja sen tulevalle toiminnalle ennakoiden uuden yhtiön toimivan johdon ja hallituksen järjestäytymistä.
- Asiakasvuoropuhelun käynnistäminen nykyisten ja tunnistettujen tulevien asiakas- ja sidosryhmien kanssa sekä asiakaskeskeisen ajattelun vahvistaminen läpi organisaatioiden.
- Yhteisten pilottiprojektien sekä temaattisten kokonaisuuksien kautta yhteistyön käynnistäminen läpi organisaatioiden.
- Yhtiöiden keskeisten suunnittelu- ja toimintaprosessien suoraviivaistaminen ja yhtenäistäminen sen mukaan, mikä siirtymävaiheessa on tarkoituksenmukaista.
- Ajantasainen ja avoin viestintä muutosprosessin etenemisestä sekä oikeudellisen että toimintakulttuurin prosessin osalta.

Lopuksi

Työryhmä raportoi työn etenemisestä kaupunginkanslian konserniohjauksyksikölle sekä sulautumisprosessin valmistelua ohjaavalle ryhmälle, ja antaa selvitystyöstään loppuraportin 31.5.2021 mennessä.

Työryhmään nimettävät jäsenet on valittu asemansa ja asiantuntemuksensa perusteella.

Hallintosäännön 12 luvun 1 pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kansliapäällikkö asettaa kahta tai useampaa toimialaa käsittelevät työryhmät.

Lisätiedot

Sanna-Mari Jänntti, yhteysjohtaja, puhelin: 310 20015

sanna-mari.jantti(a)hel.fi

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472

atte.malmstrom(a)hel.fi

§ 190

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 10

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 8.3.2021
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta 9.3.2021

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 11.3.2021

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos 11.3.2021

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

15.03.2021

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.03.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188 ja 190 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 189 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

15.03.2021

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

15.03.2021

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Asta Vennelä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Anni Sinnemäki

Tomi Sevander

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 23.03.2021.